ΝΑ ΑΝΑΔΕΙΞΟΥΜΕ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΗΣΟΥΜΕ ΤΙΣ ΟΡΘΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΙΔΕΕΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 224
ΜΑΡΤΙΟΣ
2022
1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ
2022
1,5 ΕΥΡΩ

9 772585 329005 03

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Η εισβολή του ρωσικού κράτους στην Ουκρανία, την μεγαλύτερη σε έκταση ευρωπαϊκή χώρα, με την κινητοποίηση των μεγαλύτερων στρατιωτικών δυνάμεων από το τέλος της *Δεύτερης Παγκόσμιας ανθρωποσφαγής*, είναι το εκκωφαντικό σημάδι των όσων επακολουθήσουν στην παγκόσμια σκακιέρα των κυριαρχικών ανταγωνισμών.

Θα τονίσουμε για μιαν ακόμη φορά, ότι η πανδημική «κρίση», καθώς και η ενεργειακή «κρίση» αλληλοκαλύπτονται πλέον από έναν πόλεμο, που διεξάγει μια πυρηνική δύναμη, το ρωσικό κράτος, το οποίο επανασυγκροτείται ως υπερδύναμη αναζητώντας τα αυτοκρατορικά χαρακτηριστικά που είχε στο παρελθόν. Η περίοδος την οποία διανύουμε, δεν κλείνει με τον πόλεμο στην Ουκρανία, ανεξάρτητα από την χρονική και εν γένει έκβαση που θα λάβει. Αντίθετα, αυτό που πιστοποιείται είναι το οριστικό τέλος κάθε προηγούμενης βεβαιότητας ή «κανονικότητας», όπως μάθαμε να ακούμε λόγω «πανδημίας». Όσοι έχουν την αυταπάτη ότι όσα εξελίσσονται αφορούν κάποιου είδους «αστραπιαίο» πόλεμο, τον οποίο θα κερδίσει ο συντριπτικά ισχυρότερος και όλα θα γίνουν όπως προηγουμένως, δυστυχώς, θα εκπλαγούν ακόμη περισσότερο από τις εξελίξεις. Η ταχύτητα με την οποία μεταβάλλεται ο κόσμος που γνωρίζαμε ελέω «πανδημίας» θα αυξηθεί ιλιγγιωδώς με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Η περιβόητη μεγάλη επανεκκίνηση μοιάζει πλέον με ένα εφιάλτη δίχως ορίζοντα. Οι παρηκμασμένες ευρωπαϊκές κοινωνίες, αποχαυνωμένες ακόμη και αυτή τη «στιγμή», αδυνατούν να πιστέψουν αυτό που τους συμβαίνει. Ακινητοποιημένες σ' έναν εκτός τόπου και χρόνου ευρωκεντρισμό, βυθισμένες σ' ένα κορεσμό ψεύτικης ευμάρειας και πολιτιστικής ανωτερότητας, μοιάζουν τραγικά ναρκωμένες. Αντικρύζουν, μάλλον, όσα συμβαίνουν, σαν να εξελίσσονται σε μια υπερπαραγωγή του Χόλυγουντ, αφού δεν μπορεί να αφορούν αυτούς τους ίδιους. Δεν μπορεί να αφορούν αυτούς, τους προνομιούχους, όπως τους έχουν πείσει, ευρωπαίους πολίτες, γι' αυτό και αποστρέφουν το πρόσωπο από την πραγματικότητα ακόμη και τώρα. Και όμως, Κίνα και Ινδία δεν έχουν καταδικάσει το ρωσικό κράτος, δεν έχουν μιλήσει για εισβολή και αποτελούν πληθυσμιακά το ένα τρίο του πλανήτη. Και όμως! Όλα είναι δυνατά, ακόμη και η απειλή χρήσης πυρηνικών δεν είναι διόλου αμελητέα

Ένας Πρακτικός οδηγός για το ζήτημα της ηλιθιότητας

«Μόνο οι νεκροί έχουν δει το τέλος του πολέμου».
(George Santayana)

Ένα από τα βασικότερα, σχεδόν υπαρξιακό θα λέγαμε, ζήτημα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα και ταλαιπωρείται από αυτό, είναι η ηλιθιότητα, η δε κατανόησή της είναι ένα από τα πιο δύσκολα ζητήματα. Η πιο άμεση προσέγγιση είναι η αποφατική μέθοδος, δηλαδή τι ΔΕΝ είναι ηλιθιότητα ή να οριστεί το φερόμενο ως αντίθετό της, που είναι η νοημοσύνη. Ωστόσο, αν και απολύτως λογική ως μεθοδολογία, σκοντάφτει σε τρία βασικά εμπόδια. Πρώτον, δεν έχει κατανοηθεί καλά-καλά η έννοια της νοημοσύνης, δεύτερον, η ηλιθιότητα και η νοημοσύνη δεν είναι αντικειμενικές έννοιες, όσο και αν έχει επιχειρηθεί να οριστούν και να (βλ. και K. Marinakis, κ.α.) ποσοτικοποιηθούν και τρίτον, διαφέρει η σημασία του φαινομένου, αν εξεταστεί ατομικά ή συλλογικά.

Ένας, μάλλον αποδεκτός ορισμός για τη νοημοσύνη, τη συνδέει με την ικανότητα μιας οντότητας (άνθρωπος, ζώο ή μια μηχανή) να επιλύει προβλήματα. Όσο πιο σύνθετα είναι τα προβλήματα που επιλύει η οντότητα, τόσο μεγαλύτερη νοημοσύνη διαθέτει, στη θεωρία τουλάχιστον. Είναι, ωστόσο, κατανοητό ότι ένα πρόβλημα δεν έχει μόνο μία λύση και υποκειμενικοί παράγοντες κάθε φορά ορίζουν ποια είναι η «σωστή» ή έστω η «προτιμητέα» λύση. Η αρχική σύλληψη του ορισμού βασίζεται στις αρχές του φιλοσοφικού εμπειρισμού και συγκεκριμένα στον σκωτσέζο φιλόσοφο *David Hume*, που διατύπωσε το περίφημο πρόβλημα του είναι-πρέπει στο

Pierinna από πνευμονία. Ούτε λόγος, λοιπόν, ότι σάλεψε ο νους της που βγήκε τσίτσιδη στα χιόνια, πρόκειται για μια απόλυτα λογική πράξη.

Ο *David Hume* έκανε κάτι που συντάραξε τους φιλοσοφικούς και επιστημονικούς κύκλους της εποχής του: ανέτρεψε την κατεστημένη αριστοτελική αρχή της αιτιότητας, καθώς απέδειξε ότι για τη μετάβαση από το «είναι» στο «πρέπει», απαιτείται τουλάχιστον ένας υποκειμενικός παράγοντας, που στην περίπτωσή μας λέγεται στόχος. Αν γνωρίζουμε με ακρίβεια τον στόχο κάποιου, είναι πολύ εύκολο μετά να εξετάσουμε, αν οι πράξεις του τον υπηρετούν οπότε να καταλήξουμε ότι είναι αντικειμενικά ηλίθιος. Αν πάλι δεν γνωρίζουμε τους στόχους του με ακρίβεια, δεν μπορούμε να καταλήξουμε σε αντίστοιχο συμπέρασμα.

Αυτού του είδους η συλλογιστική, δηλαδή η σύγκριση στόχου-πράξεων πάσχει ξεκάθαρα, καθώς απαιτεί, όπως είδαμε, την ακριβή γνώση των στόχων αυτού που ενεργεί και ακόμα χειρότερα, χρησιμοποιεί κατά κόρον την λεγόμενη «κοινή λογική», την γνωστή εγκεφαλική υποκειμενική αντίληψη, για το πως σκέφτεται ο μέσος όρος. Τα «αντίμετρα» σε αυτή τη συλλογιστική είναι ισχυρά και την καταρρίπτουν εύκολα, αν υπάρχει λίγη προνοητικότητα από πλευράς ενός μεγιστάνα, ενός ισχυρού πολιτικού παράγοντα ή κάποιου άλλου προβεβλημένου παίκτη. Αντί να σημαδεύει με το τόξο σε ένα συγκεκριμένο στόχο, το ρίχνει όπου να 'ναι και κατόπιν μέσω του μηχανισμού επικοινωνίας που διαθέτει, θα πείσει τους αδαείς ότι αυτός ήταν ο στόχος. Φυσικά με την κρυφή ελπίδα ότι δεν θα προκληθεί αναστάτωση, π.χ. αν το βέλος τραυματίσει κατά λάθος κάποια πελώρια καφέ αρκούδα εκεί κοντά. Όσοι καταλάβατε, καταλάβατε...

Τομή σε αυτό το δύσκολο ζήτημα έκανε ο καθηγητής οικονομικής ιστορίας **Carlos Cipolla**, ανατρέποντας την πεπατημένη που όριζε το ζήτημα της ηλιθιότητας σε ατομικό επίπεδο. Στο γλαφυρό άρθρο του «***Οι βασικοί κανόνες της ανθρώπινης ηλιθιότητας***», ο **Cipolla** διαπιστώνει ότι η ατομική ηλι-

Θα τονίσουμε για μιαν ακόμη φορά, ότι η πανδημική «κρίση», καθώς και η ενεργειακή «κρίση» αλληλοκαλύπτονται πλέον από έναν πόλεμο, που διεξάγει μια πυρηνική δύναμη, το ρωσικό κράτος, το οποίο επανασυγκροτείται ως υπερδύναμη αναζητώντας τα αυτοκρατορικά χαρακτηριστικά που είχε στο παρελθόν. Η περίοδος την οποία διανύουμε, δεν κλείνει με τον πόλεμο στην Ουκρανία, ανεξάρτητα από την χρονική και εν γένει έκβαση που θα λάβει. Αντίθετα, αυτό που πιστοποιείται είναι το οριστικό τέλος κάθε προηγούμενης βεβαιότητας ή «κανονικότητας», όπως μάθαμε να ακούμε λόγω «πανδημίας». Όσοι έχουν την αυταπάτη ότι όσα εξελίσσονται αφορούν κάποιου είδους «αστραπιαίο» πόλεμο, τον οποίο θα κερδίσει ο συντριπτικά ισχυρότερος και όλα θα γίνουν όπως προηγουμένως, δυστυχώς, θα εκπλαγούν ακόμη περισσότερο από τις εξελίξεις. Η ταχύτητα με την οποία μεταβάλλεται ο κόσμος που γνωρίζαμε ελέω «πανδημίας» θα αυξηθεί ιλιγγιωδώς με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Η περιβόητη μεγάλη επανεκκίνηση μοιάζει πλέον με ένα εφιάλτη δίχως ορίζοντα. Οι παρηκμασμένες ευρωπαϊκές κοινωνίες, αποχαυνωμένες ακόμη και αυτή τη «στιγμή», αδυνατούν να πιστέψουν αυτό που τους συμβαίνει. Ακινητοποιημένες σ' έναν εκτός τόπου και χρόνου ευρωκεντρισμό, βυθισμένες σ' ένα κορεσμό ψεύτικης ευμάρειας και πολιτιστικής ανωτερότητας, μοιάζουν τραγικά ναρκωμένες. Αντικρύζουν, μάλλον, όσα συμβαίνουν, σαν να εξελίσσονται σε μια υπερπαραγωγή του Χόλυγουντ, αφού δεν μπορεί να αφορούν αυτούς τους ίδιους. Δεν μπορεί να αφορούν αυτούς, τους προνομιούχους, όπως τους έχουν πείσει, ευρωπαίους πολίτες, γι' αυτό και αποστρέφουν το πρόσωπο από την πραγματικότητα ακόμη και τώρα. Και όμως, Κίνα και Ινδία δεν έχουν καταδικάσει το ρωσικό κράτος, δεν έχουν μιλήσει για εισβολή και αποτελούν πληθυσμιακά το ένα τρίο του πλανήτη. Και όμως! Όλα είναι δυνατά, ακόμη και η απειλή χρήσης πυρηνικών δεν είναι διόλου αμελητέα εκδοχή, εάν το απαιτήσουν οι περιστάσεις. Αλλά και οι ίδιες οι απειλές χρήσης πυρηνικών όπλων εκ μέρους του ρωσικού κράτους δεν είναι τυχαίες. Το μήνυμα είναι σαφές. Θα επιτύχει το σκοπό του με κάθε μέσο. Ο χωρισμός της Ουκρανίας σε δυτική υπό καθεστώς «*φιλανδοποίησης*» και ανατολική υπό ρωσική κατοχή είναι βέβαιη, με το ρωσικό κράτος να καταλαμβάνει γεωστρατηγικά σημεία, που αφορούν το μεγαλύτερο πυρηνικό εργοστάσιο στην Ευρώπη, την βαριά βιομηχανία και βέβαια την ενοποίηση των ανατολικών τμημάτων της χώρας με την *Κριμαία* και την Οδησσό, καθιστώντας την *Μαύρη θάλασσα* ρωσική λίμνη. Άλλο τόσο, αποτελούν παρελθόν, οι βεβαιότητες ενός «*παγκοσμιοποιημένου*» κόσμου, τον οποίο σείουν συθέμελα οι οικονομικές κυρώσεις που επιβάλλουν όλοι εναντίον όλων, με τις «ελεύθερες» ροές ανθρώπων και κεφαλαίων να αποτελούν απλά ένα κακόγουστο ανέκδοτο!!! Εξοπλισμοί, ενεργειακές συμφωνίες, το παγκόσμιο τραπεζικό σύστημα, το παγκόσμιο χρέος φανερό ή κρυφό, η αλληλεξάρ-

«Μόνο οι νεκροί έχουν δει
το τέλος του πολέμου».
(George Santayana)

Ένα από τα βασικότερα, σχεδόν υπαρξιακό θα λέγαμε, ζήτημα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα και ταλαιπωρείται από αυτό, είναι η ηλιθιότητα, η δε κατανόησή της είναι ένα από τα πιο δύσκολα ζητήματα. Η πιο άμεση προσέγγιση είναι η αποφατική μέθοδος, δηλαδή τι ΔΕΝ είναι ηλιθιότητα ή να οριστεί το φερόμενο ως αντίθετό της, που είναι η νοημοσύνη. Ωστόσο, αν και απολύτως λογική ως μεθοδολογία, σκοντάφτει σε τρία βασικά εμπόδια. Πρώτον, δεν έχει κατανοηθεί καλά-καλά η έννοια της νοημοσύνης, δεύτερον, η ηλιθιότητα και η νοημοσύνη δεν είναι αντικειμενικές έννοιες, όσο και αν έχει επιχειρηθεί να οριστούν και να (βλ. και K. Marinakis, κ.α.) ποσοτικοποιηθούν και τρίτον, διαφέρει η σημασία του φαινομένου, αν εξεταστεί ατομικά ή συλλογικά.

Ένας, μάλλον αποδεκτός ορισμός για τη νοημοσύνη, τη συνδέει με την ικανότητα μιας οντότητας (άνθρωπος, ζώο ή μια μηχανή) να επιλύει προβλήματα. Όσο πιο σύνθετα είναι τα προβλήματα που επιλύει η οντότητα, τόσο μεγαλύτερη νοημοσύνη διαθέτει, στη θεωρία τουλάχιστον. Είναι, ωστόσο, κατανοητό ότι ένα πρόβλημα δεν έχει μόνο μία λύση και υποκειμενικοί παράγοντες κάθε φορά ορίζουν ποια είναι η «σωστή» ή έστω η «προτιμητέα» λύση. Η αρχική σύλληψη του ορισμού βασίζεται στις αρχές του φιλοσοφικού εμπειρισμού και συγκεκριμένα στον σκωτσέζο φιλόσοφο *David Hume*, που διατύπωσε το περίφημο πρόβλημα του είναι-πρέπει στο περίφημο έργο του «*Πραγματεία για την ανθρώπινη φύση*» το 1739. Το «είναι» κατά τον *Hume* είναι, αυτό που λέμε σήμερα, τα δεδομένα, οι αντικειμενικές αλήθειες που δεν αμφισβητούνται. Το «πρέπει» είναι η ερμηνεία των προηγούμενων, τα συμπεράσματα, οι ενέργειες που καλείται να κάνει η οντότητα με βάση τα δεδομένα.

Η νοημοσύνη, λοιπόν, μπορεί να ιδωθεί ως εκείνη η μαγική και ανεξερεύνητη μηχανή που συνδέει το «είναι» με το «πρέπει», που παράγει «λογικά» συμπεράσματα και ενέργειες με βάση τα δεδομένα. Κάνει έξω κρύο + θέλω να βγω έξω ---> θα πρέπει να ντυθώ καλά. Σίγουρα όλοι έχουμε δει κάποιον να φοράει φανελάκι, ενώ έξω έχει πάγους και τον έχουμε κοιτάξει υπό γωνία. Αυτό συμβαίνει γιατί και ακόμα σε αυτή την απλή εξίσωση κρύβεται ένας υποκειμενικός παράγοντας –δεν θέλω να πάθω

γοντας, που στην περίπτωσή μας λέγεται στόχος. Αν γνωρίζουμε με ακρίβεια τον στόχο κάποιου, είναι πολύ εύκολο μετά να εξετάσουμε, αν οι πράξεις του τον υπηρετούν οπότε να καταλήξουμε ότι είναι αντικειμενικά ηλίθιος. Αν πάλι δεν γνωρίζουμε τους στόχους του με ακρίβεια, δεν μπορούμε να καταλήξουμε σε αντίστοιχο συμπέρασμα.

Αυτού του είδους η συλλογιστική, δηλαδή η σύγκριση στόχου-πράξεων πάσχει ξεκάθαρα, καθώς απαιτεί, όπως είδαμε, την ακριβή γνώση των στόχων αυτού που ενεργεί και ακόμα χειρότερα, χρησιμοποιεί κατά κόρον την λεγόμενη «κοινή λογική», την γνωστή εγκεφαλική υποκειμενική αντίληψη, για το πως σκέφτεται ο μέσος όρος. Τα «αντίμετρα» σε αυτή τη συλλογιστική είναι ισχυρά και την καταρρίπτουν εύκολα, αν υπάρχει λίγη προνοητικότητα από πλευράς ενός μεγιστάνα, ενός ισχυρού πολιτικού παράγοντα ή κάποιου άλλου προβεβλημένου παίκτη. Αντί να σημαδεύει με το τόξο σε ένα συγκεκριμένο στόχο, το ρίχνει όπου να 'ναι και κατόπιν μέσω του μηχανισμού επικοινωνίας που διαθέτει, θα πείσει τους αδαείς ότι αυτός ήταν ο στόχος. Φυσικά με την κρυφή ελπίδα ότι δεν θα προκληθεί αναστάτωση, π.χ. αν το βέλος τραυματίσει κατά λάθος κάποια πελώρια καφέ αρκούδα εκεί κοντά. Όσοι καταλάβατε, καταλάβατε…

Τομή σε αυτό το δύσκολο ζήτημα έκανε ο καθηγητής οικονομικής ιστορίας ***Carlos Cipolla***, ανατρέποντας την πεπατημένη που όριζε το ζήτημα της ηλιθιότητας σε ατομικό επίπεδο. Στο γλαφυρό άρθρο του «***Οι βασικοί κανόνες της ανθρώπινης ηλιθιότητας***», ο ***Cipolla*** διαπιστώνει ότι η ατομική ηλιθιότητα δεν επηρεάζει δραστικά το σύνολο, αλλά αντιθέτως η συλλογική ηλιθιότητα είναι αυτή, που δημιουργεί τα προβλήματα, που όλοι γνωρίζουμε και βιώνουμε.

Παρακάμπτοντας τις παλιές προβληματικές θεωρήσεις σαν αυτή που εξετάσαμε προηγουμένως, ο εύστροφος οικονομολόγος δεν αντιλαμβάνεται την ηλιθιότητα ως το καθιερωμένο «έλλειμμα νοημοσύνης» (που καταλήγει στη γνωστή βρισιά και μετά σε χειροδικίες και δικαστήρια), αλλά τον ηλίθιο σαν αυτόν, που ταυτόχρονα βλάπτει και τον εαυτό του και το σύνολο. Για τον ***Cipolla***, με βάση τη ζημιά ή το όφελος σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, οι άνθρωποι κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες: Στους έξυπνους που ωφελούν τους εαυτούς τους, ενώ ταυτόχρονα ωφελούν το σύνολο, τους αφελείς που ζημιώνουν τους εαυτούς τους, αλλά ωφελούν

ιλιγγιωδώς με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Η περιβόητη μεγάλη επανεκκίνηση μοιάζει πλέον με ένα εφιάλτη δίχως ορίζοντα. Οι παρηκμασμένες ευρωπαϊκές κοινωνίες, αποχαυνωμένες ακόμη και αυτή τη «στιγμή», αδυνατούν να πιστέψουν αυτό που τους συμβαίνει. Ακινητοποιημένες σ' έναν εκτός τόπου και χρόνου ευρωκεντρισμό, βυθισμένες σ' ένα κορεσμό ψεύτικης ευμάρειας και πολιτιστικής ανωτερότητας, μοιάζουν τραγικά ναρκωμένες. Αντικρύζουν, μάλλον, όσα συμβαίνουν, σαν να εξελίσσονται σε μια υπερπαραγωγή του Χόλυγουντ, αφού δεν μπορεί να αφορούν αυτούς τους ίδιους. Δεν μπορεί να αφορούν αυτούς, τους προνομιούχους, όπως τους έχουν πείσει, ευρωπαίους πολίτες, γι' αυτό και αποστρέφουν το πρόσωπο από την πραγματικότητα ακόμη και τώρα. Και όμως, Κίνα και Ινδία δεν έχουν καταδικάσει το ρωσικό κράτος, δεν έχουν μιλήσει για εισβολή και αποτελούν πληθυσμιακά το ένα τρίο του πλανήτη. Και όμως! Όλα είναι δυνατά, ακόμη και η απειλή χρήσης πυρηνικών δεν είναι διόλου αμελητέα εκδοχή, εάν το απαιτήσουν οι περιστάσεις. Αλλά και οι ίδιες οι απειλές χρήσης πυρηνικών όπλων εκ μέρους του ρωσικού κράτους δεν είναι τυχαίες. Το μήνυμα είναι σαφές. Θα επιτύχει το σκοπό του με κάθε μέσο. Ο χωρισμός της Ουκρανίας σε δυτική υπό καθεστώς «*φιλανδοποίησης*» και ανατολική υπό ρωσική κατοχή είναι βέβαιη, με το ρωσικό κράτος να καταλαμβάνει γεωστρατηγικά σημεία, που αφορούν το μεγαλύτερο πυρηνικό εργοστάσιο στην Ευρώπη, την βαριά βιομηχανία και βέβαια την ενοποίηση των ανατολικών τμημάτων της χώρας με την *Κριμαία* και την Οδησσό, καθιστώντας την *Μαύρη θάλασσα* ρωσική λίμνη. Άλλο τόσο, αποτελούν παρελθόν, οι βεβαιότητες ενός «*παγκοσμιοποιημένου*» κόσμου, τον οποίο σείουν συθέμελα οι οικονομικές κυρώσεις που επιβάλλουν όλοι εναντίον όλων, με τις «ελεύθερες» ροές ανθρώπων και κεφαλαίων να αποτελούν απλά ένα κακόγουστο ανέκδοτο!!! Εξοπλισμοί, ενεργειακές συμφωνίες, το παγκόσμιο τραπεζικό σύστημα, το παγκόσμιο χρέος φανερό ή κρυφό, η αλληλεξάρτηση μέσω του ξεπλύματος «μαύρου» χρήματος, μοιάζουν να βρίσκονται κυριολεκτικά υπό αίρεση, με το *Ουκρανικό* να αποτελεί τον «αξιωματικό» που θυσιάζεται με μπόλικη υποκρισία και κροκοδείλια δάκρυα (από ΗΠΑ και ΕΕ) για να προχωρήσει η «παρτίδα».

Τί δεν είναι υπό αίρεση; Η περαιτέρω εξαθλίωση τεράστιων τμημάτων του παγκόσμιου πληθυσμού, η επιπλέον λεηλασία της ζωής τους και του περιβάλλοντος και η τρομακτική ψηφιοποίηση του ελέγχου και της επιτήρησης των κοινωνιών.

Μάρτιος 2022

αν έχει επιχειρηθεί να οριστούν και να (βλ. και K. Marinakis, κ.α.) ποσοτικοποιηθούν και τρίτον, διαφέρει η σημασία του φαινομένου, αν εξεταστεί ατομικά ή συλλογικά.

Ένας, μάλλον αποδεκτός ορισμός για τη νοημοσύνη, τη συνδέει με την ικανότητα μιας οντότητας (άνθρωπος, ζώο ή μια μηχανή) να επιλύει προβλήματα. Όσο πιο σύνθετα είναι τα προβλήματα που επιλύει η οντότητα, τόσο μεγαλύτερη νοημοσύνη διαθέτει, στη θεωρία τουλάχιστον. Είναι, ωστόσο, κατανοητό ότι ένα πρόβλημα δεν έχει μόνο μία λύση και υποκειμενικοί παράγοντες κάθε φορά ορίζουν ποια είναι η «σωστή» ή έστω η «προτιμητέα» λύση. Η αρχική σύλληψη του ορισμού βασίζεται στις αρχές του φιλοσοφικού εμπειρισμού και συγκεκριμένα στον σκωτσέζο φιλόσοφο *David Hume*, που διατύπωσε το περίφημο πρόβλημα του είναι-πρέπει στο περίφημο έργο του «*Πραγματεία για την ανθρώπινη φύση*» το 1739. Το «είναι» κατά τον *Hume* είναι, αυτό που λέμε σήμερα, τα δεδομένα, οι αντικειμενικές αλήθειες που δεν αμφισβητούνται. Το «πρέπει» είναι η ερμηνεία των προηγούμενων, τα συμπεράσματα, οι ενέργειες που καλείται να κάνει η οντότητα με βάση τα δεδομένα.

Η νοημοσύνη, λοιπόν, μπορεί να ιδωθεί ως εκείνη η μαγική και ανεξερεύνητη μηχανή που συνδέει το «είναι» με το «πρέπει», που παράγει «λογικά» συμπεράσματα και ενέργειες με βάση τα δεδομένα. Κάνει έξω κρύο + θέλω να βγω έξω ---> θα πρέπει να ντυθώ καλά. Σίγουρα όλοι έχουμε δει κάποιον να φοράει φανελάκι, ενώ έξω έχει πάγους και τον έχουμε κοιτάξει υπό γωνία. Αυτό συμβαίνει γιατί και ακόμα σε αυτή την απλή εξίσωση κρύβεται ένας υποκειμενικός παράγοντας –δεν θέλω να πάθω πνευμονία–.

Αν ο υποκειμενικός παράγοντας ήταν διαφορετικός π.χ. να ανέβει ένα βίντεο στην εφαρμογή tiktok με μια περφόρμανς, η ενέργεια θα ήταν διαφορετική ας πούμε #xoris_rouxa_flevari_mina. Στην περίπτωση δε που το έμφρον όν ήταν η Pierinna Patino το διάσημο φωτομοντέλο από το Περού, ένα στόρυ στα χιόνια μόνο με τα εσώρουχα θα άξιζε όσο ο ετήσιος προϋπολογισμός του Δήμου Αθηναίων, που λέει ο λόγος και από οικονομικής άποψης θα άξιζε το ρίσκο να αρρωστήσει η μελαχροινή καλλονή

πτουν εύκολα, αν υπάρχει λίγη προνοητικότητα από πλευράς ενός μεγιστάνα, ενός ισχυρού πολιτικού παράγοντα ή κάποιου άλλου προβεβλημένου παίκτη. Αντί να σημαδεύει με το τόξο σε ένα συγκεκριμένο στόχο, το ρίχνει όπου να 'ναι και κατόπιν μέσω του μηχανισμού επικοινωνίας που διαθέτει, θα πείσει τους αδαείς ότι αυτός ήταν ο στόχος. Φυσικά με την κρυφή ελπίδα ότι δεν θα προκληθεί αναστάτωση, π.χ. αν το βέλος τραυματίσει κατά λάθος κάποια πελώρια καφέ αρκούδα εκεί κοντά. Όσοι καταλάβατε, καταλάβατε...

Τομή σε αυτό το δύσκολο ζήτημα έκανε ο καθηγητής οικονομικής ιστορίας ***Carlos Cipolla***, ανατρέποντας την πεπατημένη που όριζε το ζήτημα της ηλιθιότητας σε ατομικό επίπεδο. Στο γλαφυρό άρθρο του «***Οι βασικοί κανόνες της ανθρώπινης ηλιθιότητας***», ο ***Cipolla*** διαπιστώνει ότι η ατομική ηλιθιότητα δεν επηρεάζει δραστικά το σύνολο, αλλά αντιθέτως η συλλογική ηλιθιότητα είναι αυτή, που δημιουργεί τα προβλήματα, που όλοι γνωρίζουμε και βιώνουμε.

Παρακάμπτοντας τις παλιές προβληματικές θεωρήσεις σαν αυτή που εξετάσαμε προηγουμένως, ο εύστροφος οικονομολόγος δεν αντιλαμβάνεται την ηλιθιότητα ως το καθιερωμένο «έλλειμμα νοημοσύνης» (που καταλήγει στη γνωστή βρισιά και μετά σε χειροδικίες και δικαστήρια), αλλά τον ηλίθιο σαν αυτόν, που ταυτόχρονα βλάπτει και τον εαυτό του και το σύνολο. Για τον ***Cipolla***, με βάση τη ζημιά ή το όφελος σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, οι άνθρωποι κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες: Στους έξυπνους που ωφελούν τους εαυτούς τους, ενώ ταυτόχρονα ωφελούν το σύνολο, τους αφελείς που ζημιώνουν τους εαυτούς τους, αλλά ωφελούν το σύνολο, τους απατεώνες, που προκειμένου να ωφελήσουν τους εαυτούς τους βλάπτουν το σύνολο και ασφαλώς στους ηλίθιους, που καταστρέφουν τα πάντα μαζί και τους εαυτούς τους.

Ένα πολύ βασικό πρώτο συμπέρασμα κατά τον ***Cipolla***, είναι ότι με βάση το συλλογικό ορισμό της, μπορεί να συναντήσουμε την ηλιθιότητα σχεδόν στο ίδιο ποσοστό σε κάθε κοινωνικό υποσύνολο, στην κάθε κοινωνική μερίδα, όσο ψηλά κι αν βρίσκεται, όση εξουσία και χρήμα αν διαθέτει, όση

συνέχεια στη σελ. 4

ΤΥΜΠΑΝΑ ΠΟΛΕΜΟΥ ΣΤΗ ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΗΠΕΙΡΟ: Η ΔΥΣΤΟΠΙΑ ΓΙΓΑΝΤΩΝΕΤΑΙ

Γύρω στα 1900 ορισμένοι ιστορικοί, μελετούσαν με μεγάλη προσοχή και ενδιαφέρον τα σημάδια παρακμής της ***βρετανικής αυτοκρατορίας*** και την άνοδο της ισχύος της ***Ρωσίας***. Ανάμεσά τους και ο *Henry Brooks Adams*, ο οποίος διέβλεπε ότι τα μελλοντικά επιτεύγματα της Μ. Βρετανίας δεν επρόκειτο να είναι συγκρίσιμα μ' εκείνα του παρελθόντος και όπως έγραφε, «*η Αμερική πρέπει να αγωνίζεται μόνη της, είτε το θέλει είτε όχι. Δεν μπορεί να ξεφύγει από την αναπόφευκτη μοίρα της* [...] *τώρα πια, όλα τα σημάδια δείχνουν προς την επικείμενη κυριαρχία των Ηνωμένων Πολιτειών. Η Αμερική θα έπρεπε να πάρει τη θέση της Βρετανίας ή τουλάχιστον να την*

πολλοί φιλελεύθεροι στοχαστές ήταν βαθιά προσκολλημένοι), υπήρχε και μια αντίθετη τάση που, όπως φάνηκε εκ των υστέρων θα καθόριζε την εν λόγω εποχή».

Και όμως, μέχρι την δεκαετία του 1870 υπήρχαν σοβαρές αμφιβολίες για την ταχύτητα με την οποία άλλαζε ο κόσμος εξαιτίας των περιορισμένων ευρωπαϊκών πόρων, της διάθεσης αντίστασης και εξέγερσης στις ευρωπαϊκές κτήσεις, αλλά και του υπολογισμού δυνατοτήτων ανόρθωσης των αφρο-ασιατικών κρατών. Όπως χαρακτηριστικά έγραφαν οι *Times* το 1875, «είναι καλό για τους συμπατριώτες μας στην Κίνα να καταλάβουν ότι δεν έχουμε διάθεση να αναλάβουμε τις ευθύνες μιας άλλης Ινδίας».

Στο τέλος της ίδιας δεκαετίας σημειώνεται μια τεράστια γεωπολιτική «κρίση» στα «*αποτυχημένα κράτη*» της Αφρο-Ευρασίας, στο Μαγκρέμπ, στη βόρειο Αφρική, στην υποσαχάρια Αφρική, στην οθωμανική, αιγυπτιακή και ιρανική Μέση Ανατολή, στα χανάτα της Κεντρικής Ασίας, στην ηπειρωτική Νοτιανατολική Ασία και στην Κίνα. Ο «*παγκοσμιοποιημένος*» κόσμος, πολιτικοί, διπλωμάτες έμποροι, ιεραπόστολοι, έποικοι καταλήφθηκαν από έναν «πυρετό» μπροστά στην πρόκληση που ανοιγόταν για τον επαναπροσδιορισμό του αυτοκρατορικού μέλλοντος, για πλουτισμό, για μια ακόμη λεηλασία, για μια επέκταση της θρησκευτικής επιρροής, για ανεξάντλητες ευκαιρίες νέων κατακτήσεων.

Στο σημαντικό δοκίμιο «*Ο γεωγραφικός άξονας της ιστορίας*», που έγραψε το 1904, ο σπουδαίος *βρετανός γεωγράφος Χάλφορντ Μάκιντερ* ισχυρίστηκε ότι ο ευρω-

Παγκόσμια Νήσο: όποιος κυβερνά την Παγκόσμια Νήσο διοικεί τον κόσμο ολόκληρο». Ο *Μακίντερ*, ο οποίος σημειωτέον κατά την διάρκεια της δυτικής επέμβασης στον ***ρωσικό εμφύλιο πόλεμο*** κατείχε το αξίωμα του βρετανού ύπατου αρμοστή στην νότια Ρωσία, πίεζε για την ίδρυση ενός ανεξάρτητου κράτους στην περιοχή εκείνη, καθώς και στην Λευκορωσία, τη Γεωργία, την Αρμενία και την Ουκρανία (σύμφωνα με την οπτική αυτή είχε ήδη διεξαχθεί ο *Κριμαϊκός Πόλεμος* του 1854-56).

Την ίδια ακριβώς στιγμή που ο *Μακίντερ* προτείνει τα παραπάνω, ο αριστοκράτης *Γκεόργκι Τσιτσέριν* είναι το πρόσωπο που για μια δεκαετία μετά το 1919 σημαδεύει την σοβιετική διπλωματία, καθώς υπήρξε ο αρχιτέκτονας της Συνθήκης μεταξύ ΕΣΣΔ και της *γερμανικής Δημοκρατίας της Βαϊμάρης*, που συνήφθη στο Ραπάλο το 1922. Σύμφωνα με τον αμερικανό ιστορικό *John Lamperton Harper* (*Ο Ψυχρός Πόλεμος*) μια τσαρική κυβέρνηση θα συμπεριφερόταν με τον ίδιο τρόπο: «*Δεν μπορεί να πει κανείς το ίδιο και για την περίοδο 1928-1934. Εκμεταλλευόμενος τον «πολεμικό φόβο» του 1927, ο Στάλιν εξολόθρευσε τους αντιπάλους του, εγκατέλειψε τη ΝΕΠ και εγκαινίασε το πρώτο Πενταετές Πρόγραμμα. Ταυτόχρονα, απαγόρευσε στο Κομμουνιστικό Κόμμα Γερμανίας (ΚΚΓ) να συνεργαστεί με τους Σοσιαλδημοκράτες (ΣΔΚΓ) εναντίον των Ναζί και διευκόλυνε την ανάληψη της εξουσίας από τον Χίτλερ το 1933. Σύμφωνα με μια άποψη, ο Στάλιν αισθανόταν κάποιου είδους ιδεολογική αλληλεγγύη με τον άλλο δεσποτικό ηγέτη και επιδίωξε μια μακροχρόνια συμμαχία. Αναμφισβήτητα, θεωρούσε ευπρόσδεκτη την προοπτική ότι ο Χίτλερ θα έθετε τέρμα στην πολιτική του υπουργού Εξωτερικών Γκούσταβ Στρέζεμαν για συμφιλίωση με τη Γαλλία και τη Βρετανία και ότι έβαζε τους καπιταλιστές αν ερίζουν μεταξύ τους. Και δεν θρήνησε και πολύ όταν ο Χίτ-*

Γύρω στα 1900 ορισμένοι ιστορικοί, μελετούσαν με μεγάλη προσοχή και ενδιαφέρον τα σημάδια παρακμής της ***βρετανικής αυτοκρατορίας*** και την άνοδο της ισχύος της ***Ρωσίας***. Ανάμεσά τους και ο *Henry Brooks Adams*, ο οποίος διέβλεπε ότι τα μελλοντικά επιτεύγματα της Μ. Βρετανίας δεν επρόκειτο να είναι συγκρίσιμα μ' εκείνα του παρελθόντος και όπως έγραφε, «*η Αμερική πρέπει να αγωνίζεται μόνη της, είτε το θέλει είτε όχι. Δεν μπορεί να ξεφύγει από την αναπόφευκτη μοίρα της* [...] *τώρα πια, όλα τα σημάδια δείχνουν προς την επικείμενη κυριαρχία των Ηνωμένων Πολιτειών. Η Αμερική θα έπρεπε να πάρει τη θέση της Βρετανίας ή τουλάχιστον να την συνδράμει, ως παγκόσμια ανασχετική δύναμη*».

Ο κόσμος του 1900, στον οποίο αναφερόταν ο *Adams*, ήταν ο κόσμος των εδαφικών αυτοκρατοριών, που εξαπλωνόταν σε μεγάλο μέρος του πλανήτη, έλεγχαν το εμπόριο και επιβάλλονταν δια των κανονιοφόρων· ήταν ένας κόσμος, όπου ακόμα η επέκταση των ευρύτερων ευρωπαϊκών δυνάμεων συνεχιζόταν με τον διαμελισμό και την λεηλασία και εκείνων των τμημάτων του πλανήτη, που είχαν διαφύγει μέχρι τότε από την «πολιτιστική αποστολή» των ευρωπαίων.

Δεν υπήρχε σημείο στον κόσμο, που δεν θα μπορούσε να επηρεαστεί από την επανάσταση των επικοινωνιών, καθώς ο εκμηδενισμός των αποστάσεων, οι οικονομικές σχέσεις που αναπτύσσονταν καθιστούσαν με ταχύτητα τον κόσμο έναν ενιαίο χώρο. Όπως περιγράφει ο βρετανός ιστορικός *John Darwin* (*Μετά τον Ταμερλάνο, Η άνοδος και η πτώση των παγκόσμιων αυτοκρατοριών* 1400-2000), ...

πολλοί φιλελεύθεροι στοχαστές ήταν βαθιά προσκολλημένοι), υπήρχε και μια αντίθετη τάση που, όπως φάνηκε εκ των υστέρων θα καθόριζε την εν λόγω εποχή».

Και όμως, μέχρι την δεκαετία του 1870 υπήρχαν σοβαρές αμφιβολίες για την ταχύτητα με την οποία άλλαζε ο κόσμος εξαιτίας των περιορισμένων ευρωπαϊκών πόρων, της διάθεσης αντίστασης και εξέγερσης στις ευρωπαϊκές κτήσεις, αλλά και του υπολογισμού δυνατοτήτων ανόρθωσης των αφρο-ασιατικών κρατών. Όπως χαρακτηριστικά έγραφαν οι *Times* το 1875, «είναι καλό για τους συμπατριώτες μας στην Κίνα να καταλάβουν ότι δεν έχουμε διάθεση να αναλάβουμε τις ευθύνες μιας άλλης Ινδίας».

Στο τέλος της ίδιας δεκαετίας σημειώνεται μια τεράστια γεωπολιτική «κρίση» στα «*αποτυχημένα κράτη*» της Αφρο-Ευρασίας, στο Μαγκρέμπ, στη βόρειο Αφρική, στην υποσαχάρια Αφρική, στην οθωμανική, αιγυπτιακή και ιρανική Μέση Ανατολή, στα χανάτα της Κεντρικής Ασίας, στην ηπειρωτική Νοτιανατολική Ασία και στην Κίνα. Ο «*παγκοσμιοποιημένος*» κόσμος, πολιτικοί, διπλωμάτες έμποροι, ιεραπόστολοι, έποικοι καταλήφθηκαν από έναν «πυρετό» μπροστά στην πρόκληση που ανοιγόταν για τον επαναπροσδιορισμό του αυτοκρατορικού μέλλοντος, για πλουτισμό, για μια ακόμη λεηλασία, για μια επέκταση της θρησκευτικής επιρροής, για ανεξάντλητες ευκαιρίες νέων κατακτήσεων.

Στο σημαντικό δοκίμιο «*Ο γεωγραφικός άξονας της ιστορίας*», που έγραψε το 1904, ο σπουδαίος *βρετανός γεωγράφος Χάλφορντ Μάκιντερ* ισχυρίστηκε ότι ο ευρωπαϊκός πολιτισμός είχε αναδυθεί μέσα από τη διαπάλη των ασιαστικών χερσαίων δυνάμεων και των δυτικών θαλάσσιων δυνάμεων, καθώς η βάση των πρώτων ήταν επονομαζόμενη "αξονική περιοχή" της Σιβηρίας και της Μογγολίας, ένα είδος απόρθητου οχυρού από τη Δύση.

Όπως περιγράφει ο *Μακίντερ*, κατά την διάρκεια της «*Εποχής του Κολόμβου*» οι θαλάσσιες δυνάμεις απέκτησαν συγκριτικό πλεονέκτημα αναπτύσσοντας βάσεις απρόσβλητες από τις χερσαίες δυνάμεις. Έτσι, το τετρακοσίων ετών πλεονέκτημα των θαλάσσιων δυνάμεων έφθασε στο τέλος του, καθώς με την χρήση του σιδηροδρόμου η Ρωσία μπορούσε πλέον να αξιοποιήσει τον τεράστιο πλούτο της αξονικής περιοχής: «*Η αντιστροφή της ισορροπίας δυνάμεων υπέρ του αξονικού κράτους, με αποτέλεσμα την επέκτασή του στα περιφερειακά εδάφη της Ανατολικής Ασίας, θα επέτρεπε τη χρήση απέραντων ηπειρωτικών πόρων για την κατασκευή στόλων και με τον*

Παγκόσμια Νήσο: όποιος κυβερνά την Παγκόσμια Νήσο διοικεί τον κόσμο ολόκληρο». Ο Μακίντερ, ο οποίος σημειωτέον κατά την διάρκεια της δυτικής επέμβασης στον ***ρωσικό εμφύλιο πόλεμο*** κατείχε το αξίωμα του βρετανού ύπατου αρμοστή στην νότια Ρωσία, πίεζε για την ίδρυση ενός ανεξάρτητου κράτους στην περιοχή εκείνη, καθώς και στην Λευκορωσία, τη Γεωργία, την Αρμενία και την Ουκρανία (σύμφωνα με την οπτική αυτή είχε ήδη διεξαχθεί ο *Κριμαϊκός Πόλεμος* του 1854-56).

Την ίδια ακριβώς στιγμή που ο *Μακίντερ* προτείνει τα παραπάνω, ο αριστοκράτης *Γκεόργκι Τσιτσέριν* είναι το πρόσωπο που για μια δεκαετία μετά το 1919 σημαδεύει την σοβιετική διπλωματία, καθώς υπήρξε ο αρχιτέκτονας της Συνθήκης μεταξύ ΕΣΣΔ και της *γερμανικής Δημοκρατίας της Βαϊμάρης*, που συνήφθη στο Ραπάλο το 1922. Σύμφωνα με τον αμερικανό ιστορικό *John Lamperton Harper* (*Ο Ψυχρός Πόλεμος*) μια τσαρική κυβέρνηση θα συμπεριφερόταν με τον ίδιο τρόπο: «*Δεν μπορεί να πει κανείς το ίδιο και για την περίοδο 1928-1934. Εκμεταλλευόμενος τον «πολεμικό φόβο» του 1927, ο Στάλιν εξολόθρευσε τους αντιπάλους του, εγκατέλειψε τη ΝΕΠ και εγκαινίασε το πρώτο Πενταετές Πρόγραμμα. Ταυτόχρονα, απαγόρευσε στο Κομμουνιστικό Κόμμα Γερμανίας (ΚΚΓ) να συνεργαστεί με τους Σοσιαλδημοκράτες (ΣΔΚΓ) εναντίον των Ναζί και διευκόλυνε την ανάληψη της εξουσίας από τον Χίτλερ το 1933. Σύμφωνα με μια άποψη, ο Στάλιν αισθανόταν κάποιου είδους ιδεολογική αλληλεγγύη με τον άλλο δεσποτικό ηγέτη και επιδίωξε μια μακροχρόνια συμμαχία. Αναμφισβήτητα, θεωρούσε ευπρόσδεκτη την προοπτική ότι ο Χίτλερ θα έθετε τέρμα στην πολιτική του υπουργού Εξωτερικών Γκούσταβ Στρέζεμαν για συμφιλίωση με τη Γαλλία και τη Βρετανία και ότι έβαζε τους καπιταλιστές αν ερίζουν μεταξύ τους. Και δεν θρήνησε και πολύ όταν ο Χίτλερ κατέστρεψε το ΚΚΓ*».

Η έμφαση, λοιπόν, στην συγκρότηση ενός ισχυρού κράτους είναι κοινή. Το τραύμα της ήττας στον *Μεγάλο Πόλεμο* για την Γερμανία, με την απώλεια εκατομμυρίων Γερμανών, που αποκόπηκαν από το νέο γερμανικό κράτος καθιστάμενοι υπήκοοι γειτονικών κρατών, η κοινωνική και πολιτιστική κρίση, οι ταπεινωτικοί όροι που επιβλήθηκαν, ώθησαν με καταλυτικό τρόπο τον Χίτλερ στην εξουσία το 1933. Σύμφωνα με τον Darwin (οπ): «*Τόσο η σοβιετική όσο και η ναζιστική κουλτούρα είχαν ως κοινό χαρακτηριστικό την προσφορά εναλλακτικών εκδοχών του νεωτερισμού. Και οι δυο έδιναν έμφαση στον τεχνολογικό τους δυναμισμό. Αμφότερα τα συστήματα και καθεστώτα ισχυρίζονταν ότι η τεχνολογία αναπτυσσόταν για να εξυπηρετεί έναν κοινωνικό σκοπό. Και τα δύο επικαλούνταν την ανάγκη για πολιτική αυτάρκεια και αποκλεισμό της ξένης επιρροής. Κατήγγελλαν την Δύση ως διεφθαρμένη*

Γύρω στα 1900 ορισμένοι ιστορικοί, μελετούσαν με μεγάλη προσοχή και ενδιαφέρον τα σημάδια παρακμής της **βρετανικής αυτοκρατορίας** και την άνοδο της ισχύος της **Ρωσίας**. Ανάμεσά τους και ο *Henry Brooks Adams*, ο οποίος διέβλεπε ότι τα μελλοντικά επιτεύγματα της Μ. Βρετανίας δεν επρόκειτο να είναι συγκρίσιμα μ' εκείνα του παρελθόντος και όπως έγραφε, «*η Αμερική πρέπει να αγωνίζεται μόνη της, είτε το θέλει είτε όχι. Δεν μπορεί να ξεφύγει από την αναπόφευκτη μοίρα της* [...] *τώρα πια, όλα τα σημάδια δείχνουν προς την επικείμενη κυριαρχία των Ηνωμένων Πολιτειών. Η Αμερική θα έπρεπε να πάρει τη θέση της Βρετανίας ή τουλάχιστον να την συνδράμει, ως παγκόσμια ανασχετική δύναμη*».

Ο κόσμος του 1900, στον οποίο αναφερόταν ο *Adams*, ήταν ο κόσμος των εδαφικών αυτοκρατοριών, που εξαπλωνόταν σε μεγάλο μέρος του πλανήτη, έλεγχαν το εμπόριο και επιβάλλονταν δια των κανονιοφόρων· ήταν ένας κόσμος, όπου ακόμα η επέκταση των ευρύτερων ευρωπαϊκών δυνάμεων συνεχιζόταν με τον διαμελισμό και την λεηλασία και εκείνων των τμημάτων του πλανήτη, που είχαν διαφύγει μέχρι τότε από την «πολιτιστική αποστολή» των ευρωπαίων.

Δεν υπήρχε σημείο στον κόσμο, που δεν θα μπορούσε να επηρεαστεί από την επανάσταση των επικοινωνιών, καθώς ο εκμηδενισμός των αποστάσεων, οι οικονομικές σχέσεις που αναπτύσσονταν καθιστούσαν με ταχύτητα τον κόσμο έναν ενιαίο χώρο. Όπως περιγράφει ο βρετανός ιστορικός *John Darwin* (*Μετά τον Ταμερλάνο, Η άνοδος και η πτώση των παγκόσμιων αυτοκρατοριών 1400-2000*), «*Οι φιλόνικες τάσεις με τις οποίες οι Ευρωπαίοι ήταν τόσο εξοικειωμένοι –εμπορικός ανταγωνισμός, διπλωματικές τριβές και πολιτιστική εχθρότητα– θα απαιτούσαν παγκόσμιες, όχι απλώς ηπειρωτικές, λύσεις. Η διεθνής κοινωνία, μια ευρωπαϊκή έννοια, έπρεπε να διευρυνθεί ώστε να αγκαλιάσει τα μη ευρωπαϊκά κράτη με τα οποία οι επαφές γίνονταν όλο και πιο συχνές και τακτικές. Με βάση τα παραπάνω, ήταν εύκολο να σκεφτεί κανείς ότι η τάση των καιρών ήταν προς την παγκόσμια αλληλεξάρτηση, στην οποία είχαν προσβλέψει στα μέσα του αιώνα οι θιασώτες του ελεύθερου εμπορίου* [...] *όμως απέναντι σε αυτό το «κοσμοπολίτικο» μέλλον (στο οποίο*

Στο τέλος της ίδιας δεκαετίας σημειώνεται μια τεράστια γεωπολιτική «κρίση» στα «*αποτυχημένα κράτη*» της Αφρο-Ευρασίας, στο Μαγκρέμπ, στη βόρειο Αφρική, στην υποσαχάρια Αφρική, στην οθωμανική, αιγυπτιακή και ιρανική Μέση Ανατολή, στα χανάτα της Κεντρικής Ασίας, στην ηπειρωτική Νοτιανατολική Ασία και στην Κίνα. Ο «*παγκοσμιοποιημένος*» κόσμος, πολιτικοί, διπλωμάτες έμποροι, ιεραπόστολοι, έποικοι καταλήφθηκαν από έναν «πυρετό» μπροστά στην πρόκληση που ανοιγόταν για τον επαναπροσδιορισμό του αυτοκρατορικού μέλλοντος, για πλουτισμό, για μια ακόμη λεηλασία, για μια επέκταση της θρησκευτικής επιρροής, για ανεξάντλητες ευκαιρίες νέων κατακτήσεων.

Στο σημαντικό δοκίμιο «*Ο γεωγραφικός άξονας της ιστορίας*», που έγραψε το 1904, ο σπουδαίος *βρετανός γεωγράφος Χάλφορντ Μάκιντερ* ισχυρίστηκε ότι ο ευρωπαϊκός πολιτισμός είχε αναδυθεί μέσα από τη διαπάλη των ασιαστικών χερσαίων δυνάμεων και των δυτικών θαλάσσιων δυνάμεων, καθώς η βάση των πρώτων ήταν επονομαζόμενη «*αξονική περιοχή*» της Σιβηρίας και της Μογγολίας, ένα είδος απόρθητου οχυρού από τη Δύση.

Όπως περιγράφει ο *Μακίντερ*, κατά την διάρκεια της «*Εποχής του Κολόμβου*» οι θαλάσσιες δυνάμεις απέκτησαν συγκριτικό πλεονέκτημα αναπτύσσοντας βάσεις απρόσβλητες από τις χερσαίες δυνάμεις. Έτσι, το τετρακοσίων ετών πλεονέκτημα των θαλάσσιων δυνάμεων έφθασε στο τέλος του, καθώς με την χρήση του σιδηροδρόμου η Ρωσία μπορούσε πλέον να αξιοποιήσει τον τεράστιο πλούτο της αξονικής περιοχής: «*Η αντιστροφή της ισορροπίας δυνάμεων υπέρ του αξονικού κράτους, με αποτέλεσμα την επέκτασή του στα περιφερειακά εδάφη της Ανατολικής Ασίας, θα επέτρεπε τη χρήση απέραντων ηπειρωτικών πόρων για την κατασκευή στόλων και με τον τρόπο αυτό θα διαφαινόταν η παγκόσμια αυτοκρατορία. Αυτό θα μπορούσε να συνέβαινε αν η Γερμανία συμμαχούσε με τη Ρωσία*» ή βέβαια αν η μία χώρα κυριαρχούσε επί της άλλης και συνδύαζε την ισχύ και των δύο.

Στο επίσης σημαντικό βιβλίο του «*Δημοκρατικά ιδεώδη και πραγματικότητα*» (1919), ο *Μακίντερ* προχώρησε στην μετονομασία του άξονα σε «*Ενδοχώρα*» για να περιλάβει περιοχές όπως η *Ανατολική Ευρώπη*, η *Μαύρη Θάλασσα* και η *Βαλτική Θάλασσα*, στις οποίες θα μπορούσε να απαγορευτεί η πρόσβαση στις δυτικές θαλάσσιες δυνάμεις: «*Όποιος κυβερνά την Ανατολική Ευρώπη διοικεί και την Ενδοχώρα: όποιος κυβερνά την Ενδοχώρα διοικεί την*

(Ο Ψυχρός Πόλεμος) μια τσαρική κυβέρνηση θα συμπεριφερόταν με τον ίδιο τρόπο: «*Δεν μπορεί να πει κανείς το ίδιο και για την περίοδο 1928-1934. Εκμεταλλευόμενος τον «πολεμικό φόβο» του 1927, ο Στάλιν εξολόθρευσε τους αντιπάλους του, εγκατέλειψε τη ΝΕΠ και εγκαινίασε το πρώτο Πενταετές Πρόγραμμα. Ταυτόχρονα, απαγόρευσε στο Κομμουνιστικό Κόμμα Γερμανίας (ΚΚΓ) να συνεργαστεί με τους Σοσιαλδημοκράτες (ΣΔΚΓ) εναντίον των Ναζί και διευκόλυνε την ανάληψη της εξουσίας από τον Χίτλερ το 1933. Σύμφωνα με μια άποψη, ο Στάλιν αισθανόταν κάποιου είδους ιδεολογική αλληλεγγύη με τον άλλο δεσποτικό ηγέτη και επιδίωξε μια μακροχρόνια συμμαχία. Αναμφισβήτητα, θεωρούσε ευπρόσδεκτη την προοπτική ότι ο Χίτλερ θα έθετε τέρμα στην πολιτική του υπουργού Εξωτερικών Γκούσταβ Στρέζεμαν για συμφιλίωση με τη Γαλλία και τη Βρετανία και ότι έβαζε τους καπιταλιστές αν ερίζουν μεταξύ τους. Και δεν θρήνησε και πολύ όταν ο Χίτλερ κατέστρεψε το ΚΚΓ*».

Η έμφαση, λοιπόν, στην συγκρότηση ενός ισχυρού κράτους είναι κοινή. Το τραύμα της ήττας στον *Μεγάλο Πόλεμο* για την Γερμανία, με την απώλεια εκατομμυρίων Γερμανών, που αποκόπηκαν από το νέο γερμανικό κράτος καθιστάμενοι υπήκοοι γειτονικών κρατών, η κοινωνική και πολιτιστική κρίση, οι ταπεινωτικοί όροι που επιβλήθηκαν, ώθησαν με καταλυτικό τρόπο τον Χίτλερ στην εξουσία το 1933. Σύμφωνα με τον Darwin (οπ): «*Τόσο η σοβιετική όσο και η ναζιστική κουλτούρα είχαν ως κοινό χαρακτηριστικό την προσφορά εναλλακτικών εκδοχών του νεωτερισμού. Και οι δυο έδιναν έμφαση στον τεχνολογικό τους δυναμισμό. Αμφότερα τα συστήματα και καθεστώτα ισχυρίζονταν ότι η τεχνολογία αναπτυσσόταν για να εξυπηρετεί έναν κοινωνικό σκοπό. Και τα δύο επικαλούνταν την ανάγκη για πολιτική αυτάρκεια και αποκλεισμό της ξένης επιρροής. Κατήγγελλαν την Δύση ως διεφθαρμένη και παρακμιακή*».

Το γερμανικό κράτος πλέον προσανατολίζεται φανερά στην αναζήτηση ζωτικού χώρου (*Lebenstraum*) και ως εκ τούτου εμφανίζεται με άγριες αναθεωρητικές βλέψεις όσον αφορά τα αναγνωρισμένα ως νόμιμα σύνορα. Στις 23 Αυγούστου 1939 οι **Στάλιν και Μολότοφ** υποδέχθηκαν στη σοβιετική πρωτεύουσα τον γερμανό υπουργό εξωτερικών **Γιόαχιμ Φον Ρίμπεντροπ** και υπογράφουν, εκτός από το σύμφωνο μη επίθεσης, μετά από επιμονή του Στάλιν και μια σειρά από μυστικά πρωτόκολλα, τα οποία

συνέχεια στη σελ. 5

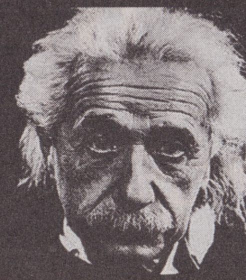
πιστοποιημένη εκπαίδευση και αν έχει, κόντρα στην καθιερωμένη αριστοκρατική αντίληψη, που διατείνεται ότι ηλίθιοι είναι κυρίως οι φτωχοί και αγράμματοι των λαϊκών στρωμάτων, που ρέπουν, που αλλού (sic!!!), στον λαϊκισμό και την συνωμοσιολογία.

Ο **Νίτσε**, αρκετά χρόνια πριν, ήταν πολύ πιο κατηγορηματικός. «*Η εξουσία αποβλακώνει*», έγραψε ο διάσημος Γερμανός φιλόσοφος. «Τα άτομα που έχουν εξουσία τείνουν να πιστεύουν ότι, ακριβώς επειδή έχουν εξουσία, είναι οι καλύτεροι, οι πιο ικανοί, οι πιο έξυπνοι, οι πιο σοφοί από όλη την ανθρωπότητα. Εξάλλου, περιστοιχίζονται από αυλικούς, οπαδούς και κερδοσκόπους, που ενισχύουν διαρκώς αυτή την ψευδαίσθηση. Με αυτό τον τρόπο, όποιος βρίσκεται στην εξουσία καταλήγει να διαπράττει κατά γενική ομολογία τις μεγαλύτερες ανοησίες».

Μόνο οι θαμπωμένοι από τις πορφύρες και τα χρυσάφια, θλιβεροί υπήκοοι, μπορούν να δικαιολογούν μέσα τους ή και φωναχτά, τους μικρόνοες ηγέτες τους, επειδή φαντάζονται ότι υπάρχει ένα «μυστικό σχέδιο» (που δεν μπορούν να καταλάβουν οι ίδιοι) αδιαφορώντας αν καταστρέφονται οι ζωές τους. Ωστόσο, αυτό είναι ένα ξεχωριστό ζήτημα, το «σύνδρομο της Στοκχόλμης», που θα αναπτύξουμε σε άλλο σημείωμα στο μέλλον. Για να ξαναγυρίσουμε στο θέμα, οι περισσότεροι από εσάς θα έχετε σίγουρα αναρωτηθεί αυθόρμητα πολλές φορές στη ζωή σας, «μα τί ηλίθιος που είναι αυτός ο καθηγητής, ο διπλωμάτης, ο πρωθυπουργός και πως στην ευχή κατέλαβε αυτή τη θέση!». Ένα άλλο, αρκετά θλιβερό συμπέρασμα, είναι ότι τείνουμε διαρκώς να υποτιμούμε τόσο το πλήθος των ηλιθίων, όσο και την καταστρεπτική τους ισχύ. Ενάντια πάλι στην κατεστημένη αντίληψη, οι ηλίθιοι είναι πιο επικίνδυνοι από τους απατεώνες, για το λόγο ότι ο μεν απατεώνας έχει γνωστά κίνητρα, που τα υπηρετεί με συνέπεια και προς όφελος του και συνεπώς είναι πιο εύκολο να προβλέψεις τις κινήσεις του. Ο ηλίθιος, ιδίως όταν κατέχει αξίωμα, είναι απρόβλεπτος, γιατί ακόμα και τις προθέσεις του να γνωρίζεις με ακρίβεια, είναι βέβαιο ότι δεν θα τις πετύχει και στο τέλος θα καταστρέψει τα πάντα, καθώς διαθέτει και δύο ακόμα επιθετικά χαρακτηριστικά: ασταμάτητη φόρα και χαλύβδινες βεβαιότητες...

Oh mon dieu!

«*Αυτό που συμβαίνει στην Ουκρανία είναι τόσο αναχρονιστικό, τόσο αντίθετο των μεγάλων τάσεων της εποχής μας, που πιστεύω πως όχι μόνο θα γυρίσει τελικά εναντίον του Ρώσου δικτάτορα, αλλά είναι πιθανό να επιταχύνει μια σειρά από σημαντικές θετικές εξελίξεις, από την κοινή ευρωπαϊκή άμυνα και την ενεργειακή απεξάρτηση, ως την θωράκιση της δημοκρατίας*». Έτσι αποφαίνεται ο «μέγας» ιστορικός Στάθης Καλύβας (του Γέιλ) με ανάρτησή του στα σοσιαλ μίντια. Βλέπει, μάλιστα και θετικές εξελίξεις! Να φανταστείτε, ότι ο ***Στάθης ο Καλύβας*** είναι ο επικεφαλής σε μια άτυπη πλην πανίσχυρη ομάδα, που έχει ξεκινήσει εδώ και δέκα χρόνια να ξαναγράφει την νεότερη ελληνική ιστορία!

Η διαφορά ανάμεσα στην ηλιθιότητα και την ευφυΐα είναι ότι η ευφυΐα έχει τα όριά της

Albert Einstein

Συγγνώμη, πως θα πάρουμε την Πόλη με τέτοιες βλακείες;;;

Πριν από λίγες ώρες έγινε γνωστό, ότι ο ιδιοφυής μας πρωθυπουργός πήρε την απόφαση (μόνος του) να παράσχει στρατιωτικό εξοπλισμό στην ουκρανική κυβέρνηση, ευθυγραμμιζόμενος προφανώς με κάποιες –όχι όλες– τις χώρες του ΝΑΤΟ και ασφαλώς κατόπιν υποδείξεως των υπεραλαντικών αφεντικών. Την ίδια στιγμή, η αλεπού ο Ερντογάν, διαβλέποντας τις εξελίξεις ετοιμάζεται ήδη για την επόμενη μέρα: να φιλοξενήσει με το αζημίωτο, τις αναγκαίες για το Κρεμλίνο χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες και να υποδεχτεί τα εκατομμύρια πλούσιων ρώσων τουριστών. Να σημειωθεί ότι τα τουρκικά γεωργικά προϊόντα μοσχοπουλιούνται στη ρωσική αγορά χάρι σε ειδική συμφωνία Μόσχας-Άγκυρας. Η αγωνία μας είναι μεγάλη: Πώς περιμένουμε να κάνει πόλεμο η Ρωσία με την Τουρκία και μετά να μας δώσει ο Πούτιν προίκα την Κωνσταντινούπολη (σύμφωνα με την προφητεία του Παϊσίου) μετά την παροχή στρατιωτικής βοήθειας της Αθήνας προς την, σχεδόν εξόριστη, ουκρανική κυβέρνηση; Το λέμε αυτό, επειδή η τηλεοπτική σειρά για τον Παΐσιο (με όψη σαν του κινηματογραφικού Γκάνταλφ) έχει καθηλώσει εκατομμύρια ελλήνων...

Λεόν

βλακώνει», έγραψε ο διάσημος Γερμανός φιλόσοφος. «Τα άτομα που έχουν εξουσία τείνουν να πιστεύουν ότι, ακριβώς επειδή έχουν εξουσία, είναι οι καλύτεροι, οι πιο ικανοί, οι πιο έξυπνοι, οι πιο σοφοί από όλη την ανθρωπότητα. Εξάλλου, περιστοιχίζονται από αυλικούς, οπαδούς και κερδοσκόπους, που ενισχύουν διαρκώς αυτή την ψευδαίσθηση. Με αυτό τον τρόπο, όποιος βρίσκεται στην εξουσία καταλήγει να διαπράττει κατά γενική ομολογία τις μεγαλύτερες ανοησίες».

Μόνο οι θαμπωμένοι από τις πορφύρες και τα χρυσάφια, θλιβεροί υπήκοοι, μπορούν να δικαιολογούν μέσα τους ή και φωναχτά, τους μικρόνοες ηγέτες τους, επειδή φαντάζονται ότι υπάρχει ένα «μυστικό σχέδιο» (που δεν μπορούν να καταλάβουν οι ίδιοι) αδιαφορώντας αν καταστρέφονται οι ζωές τους. Ωστόσο, αυτό είναι ένα ξεχωριστό ζήτημα, το «σύνδρομο της Στοκχόλμης», που θα αναπτύξουμε σε άλλο σημείωμα στο μέλλον. Για να ξαναγυρίσουμε στο θέμα, οι περισσότεροι από εσάς θα έχετε σίγουρα αναρωτηθεί

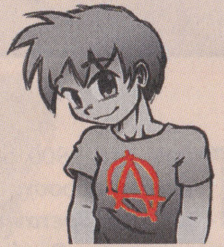
θιοι είναι πιο επικίνδυνοι από τους απατεώνες, για το λόγο ότι ο μεν απατεώνας έχει γνωστά κίνητρα, που τα υπηρετεί με συνέπεια και προς όφελος του και συνεπώς είναι πιο εύκολο να προβλέψεις τις κινήσεις του. Ο ηλίθιος, ιδίως όταν κατέχει αξίωμα, είναι απρόβλεπτος, γιατί ακόμα και τις προθέσεις του να γνωρίζεις με ακρίβεια, είναι βέβαιο ότι δεν θα τις πετύχει και στο τέλος θα καταστρέψει τα πάντα, καθώς διαθέτει και δύο ακόμα επιθετικά χαρακτηριστικά: ασταμάτητη φόρα και χαλύβδινες βεβαιότητες…

Oh mon dieu!

«Αυτό που συμβαίνει στην Ουκρανία είναι τόσο αναχρονιστικό, τόσο αντίθετο των μεγάλων τάσεων της εποχής μας, που πιστεύω πως όχι μόνο θα γυρίσει τελικά εναντίον του Ρώσου δικτάτορα, αλλά είναι πιθανό να επιταχύνει μια σειρά από σημαντικές θετικές εξελίξεις, από την κοινή ευρωπαϊκή άμυνα και την ενεργειακή απεξάρτηση, ως την θωράκιση της δημοκρατίας». Έτσι αποφαίνεται ο «μέγας» ιστορικός Στάθης Καλύβας (του Γέιλ) με ανάρτησή του στα σοσιαλ μίντια. Βλέπει, μάλιστα και θετικές εξελίξεις! Να φανταστείτε, ότι ο ***Στάθης ο Καλύβας*** είναι ο επικεφαλής σε μια άτυπη πλην πανίσχυρη ομάδα, που έχει ξεκινήσει εδώ και δέκα χρόνια να ξαναγράφει την νεότερη ελληνική ιστορία!

Συγγνώμη, πως θα πάρουμε την Πόλη με τέτοιες βλακείες;;;

Πριν από λίγες ώρες έγινε γνωστό, ότι ο ιδιοφυής μας πρωθυπουργός πήρε την απόφαση (μόνος του) να παράσχει στρατιωτικό εξοπλισμό στην ουκρανική κυβέρνηση, ευθυγραμμιζόμενος προφανώς με κάποιες –όχι όλες– τις χώρες του ΝΑΤΟ και ασφαλώς κατόπιν υποδείξεως των υπερατλαντικών αφεντικών. Την ίδια στιγμή, η αλεπού ο Ερντογάν, διαβλέποντας τις εξελίξεις ετοιμάζεται ήδη για την επόμενη μέρα: να φιλοξενήσει με το αζημίωτο, τις αναγκαίες για το Κρεμλίνο χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες και να υποδεχτεί τα εκατομμύρια πλούσιων ρώσων τουριστών. Να σημειωθεί ότι τα τουρκικά γεωργικά προϊόντα μοσχοπουλιούνται στη ρωσική αγορά χάρι σε ειδική συμφωνία Μόσχας-Άγκυρας. Η αγωνία μας είναι μεγάλη: Πώς περιμένουμε να κάνει πόλεμο η Ρωσία με την Τουρκία και μετά να μας δώσει ο Πούτιν προίκα την Κωνσταντινούπολη (σύμφωνα με την προφητεία του Παϊσίου) μετά την παροχή στρατιωτικής βοήθειας της Αθήνας προς την, σχεδόν εξόριστη, ουκρανική κυβέρνηση; Το λέμε αυτό, επειδή η τηλεοπτική σειρά για τον Παΐσιο (με όψη σαν του κινηματογραφικού Γκάνταλφ) έχει καθηλώσει εκατομμύρια ελλήνων...

Λεόν

επειδή φαντάζονται ότι υπάρχει ένα «μυστικό σχέδιο» (που δεν μπορούν να καταλάβουν οι ίδιοι) αδιαφορώντας αν καταστρέφονται οι ζωές τους. Ωστόσο, αυτό είναι ένα ξεχωριστό ζήτημα, το «σύνδρομο της Στοκχόλμης», που θα αναπτύξουμε σε άλλο σημείωμα στο μέλλον. Για να ξαναγυρίσουμε στο θέμα, οι περισσότεροι από εσάς θα έχετε σίγουρα αναρωτηθεί

ναι τόσο αναχρονιστικό, τόσο αντίθετο των μεγάλων τάσεων της εποχής μας, που πιστεύω πως όχι μόνο θα γυρίσει τελικά εναντίον του Ρώσου δικτάτορα, αλλά είναι πιθανό να επιταχύνει μια σειρά από σημαντικές θετικές εξελίξεις, από την κοινή ευρωπαϊκή άμυνα και την ενεργειακή απεξάρτηση, ως την θωράκιση της δημοκρατίας». Έτσι αποφαίνεται ο «μέγας»

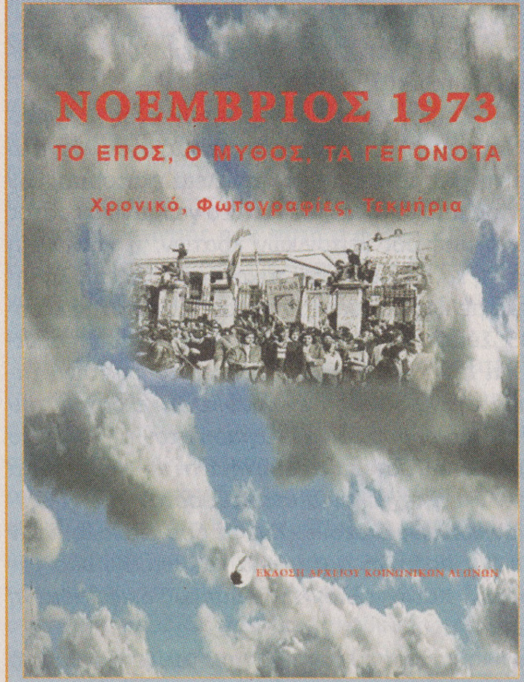
την απόφαση (μόνος του) να παράσχει στρατιωτικό εξοπλισμό στην ουκρανική κυβέρνηση, ευθυγραμμιζόμενος προφανώς με κάποιες –όχι όλες– τις χώρες του ΝΑΤΟ και ασφαλώς κατόπιν υποδείξεως των υπερατλαντικών αφεντικών. Την ίδια στιγμή, η αλεπού ο Ερντογάν, διαβλέποντας τις εξελίξεις ετοιμάζεται ήδη για την επόμενη μέρα: να φιλοξενήσει με το

νηση; Το λέμε αυτό, επειδή η τηλεοπτική σειρά για τον Παΐσιο (με όψη σαν του κινηματογραφικού Γκάνταλφ) έχει καθηλώσει εκατομμύρια ελλήνων...

Λεόν

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ

Ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ συμβάντος στὰ χέρια τῶν κάθε εἴδους ειδικῶν τῆς χειραγωγήσεως, οἱ ὁποῖοι τὸ συσκοτίζουν μὲ τὶς πολιτικές τους σκοπιμότητες καὶ τὶς ἰδεολογικὲς ἀγκυλώσεις, εἶναι ἕνας ἀκόμη λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο, οἱ μη επαναπαυόμενοι –στις ψευδαισθήσεις τις οποίες διασπείρει η εξουσία–, ἄνθρωποι ὀφείλουν νὰ γνωρίσουν ΕΚΕΙΝΑ τὰ πεπραγμένα. Νὰ τὰ γνωρίσουν μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν διερευνητικό τρόπο. Εἶναι ἀποδεκτὸ ὅτι κάτι τέτοιο εἶναι δύσκολο. Δὲν εἶναι, ὅμως, ἀκατόρθωτο. Ἡ ἀποκάλυψις καὶ ἡ διαρκὴς ἀνάδειξις τῆς ἀλήθειας εἶναι ἕνα σοβαρὸ μέτωπο τῆς πάλης ἐναντίον κάθε ἐξουσίας. Ἡ ἐγκατάλειψις τῆς διαχειρίσεως, τῶν κατὰ καιροὺς συμβάντων, στὰ χέρια τῶν εξουσιαστῶν (αριστερῶν, δεξιῶν, κομμουνιστῶν, σοσιαλιστῶν, ἐθνικιστῶν κ.λπ.) συνιστᾶ την ἔμπρακτη ἀποδοχὴ τοῦ κύρους τῆς ἐξουσίας.

(Από τον πρόλογο)

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ

Ἄν ἱστορία εἶναι συστηματική μελέτη τῶν ὅσων ἔχουν συμβεῖ μέ ἐπίκεντρο τήν ἀνθρώπινη δραστηριότητα καί τά γραπτά, τότε μία μικρή συμβολή στήν ἀποκατάσταση τῶν στρεβλώσεων, εἶναι καί τά παρατιθέμενα τεκμήρια γιά τούς κοινωνικούς ἀγῶνες σέ αὐτήν τήν ἔκδοση.

Τά ἀποδίδουμε, λοιπόν, ἄνευ οιασδήποτε τροποποίησης, ὡς ἐλάχιστη συνεισφορά στήν διατήρηση τῆς μνήμης.

(Από τον πρόλογο της έκδοσης)

συνέχεια από τη σελ. 3

είχαν ως συνισταμένη το μοίρασμα της Ανατολικής Ευρώπης.

Συγκεκριμένα το ανατολικό τμήμα της ***Πολωνίας*** το οποίο περιλάμβανε τις δυτικές περιοχές της ***Ουκρανίας*** και της ***Λευκορωσίας***, η ***Λετονία***, η ***Εσθονία*** και η ***Φιλανδία*** θα εντάσσονταν στη σοβιετική σφαίρα επιρροής, ενώ η Γερμανία υποστήριζε τις σοβιετικές αξιώσεις στη ***Βεσαραβία***. Η ***δυτική Πολωνία*** (όρια ήταν οι ποταμοί Βιστούλας, Νάρεφ και Σαν) και η ***Λιθουανία*** θα ανήκαν πλέον στη Γερμανία. Μετά από επιπρόσθετες διαπραγματεύσεις παραχωρήθηκε στην ΕΣΣΔ η Λιθουανία. Η εδαφική αυτή αναθεώρηση δεν γίνεται αποδεκτή από Παρίσι και Λονδίνο. Η ***κήρυξη πολέμου*** στην οποία προχωρεί ο ***Χίτλερ*** στις ***22 Ιουνίου 1941*** κατά της ***Σοβιετικής Ένωσης*** αλλάζει τα πράγματα· πλέον Βρετανία και ΗΠΑ, ρητά ή όχι, αναγνωρίζουν και αποδέχονται τελικά ακριβώς τις ίδιες εδαφικές αλλαγές για να κατοχυρώσουν την συμμαχία με την ΕΣΣΔ.

Το 1943 ο προβεβλημένος αμερικανός δημοσιογράφος *Ουόλτερ Λίπμαν* έριξε στον κάλαθο των αχρήστων την εκδοχή του ***Μακίντερ***, που περιγράψαμε προηγουμένως: «*Η ιστορική εμπειρία καταδεικνύει, λοιπόν, ότι η Ρωσία και οι ΗΠΑ τοποθετημένες σε αντίθετες πλευρές της υφηλίου υπήρξαν πάντα ανταγωνιστικές στις πολιτικές τους ιδεολογίες [...] ωστόσο η κάθε μια τους πάντα αντιτίθετο στον διαμελισμό της άλλης. Η κάθε μια τους πάντα επιθυμούσε να είναι η άλλη ισχυρή. Ποτέ δεν είχαν βρεθεί σε σύγκρουση που τις έκανε εχθρούς. Το σταθερό στοιχείο στις ρωσο-αμερικανικές σχέσεις είναι ότι σε κρίσιμες στιγμές η κάθε χώρα πάντα αποτελούσε για την άλλη έναν εν δυνάμει φίλο στα νώτα εν δυνάμει εχθρών*».

Και δεν είχε άδικο.

Κατά την διάρκεια του ***Πολέμου της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας*** το Ηπειρωτικό Κογκρέσο είχε αναζητήσει βοήθεια από την Ρωσία με αποτέλεσμα η ***Αικατερίνη Β΄*** να τηρήσει μια στάση ένοπλης ουδετερότητας που ευνοούσε σαφώς την Αμερική. Επίσης, το 1863, κατά την διάρκεια του αμερικανικού εμφυλίου (1861-΄65) η ***Ουάσιγκτον*** είχε αρνηθεί να καταδικάσει την καταστολή πολωνικής εξέγερσης, με την ***Αγία Πετρούπολη*** να χαρακτηρίζει την διατήρηση των ΗΠΑ «επιτακτική αναγκαιότητα» για την Ρωσία,

της αμερικανικής πλευράς για τη μη τήρηση ορισμένων πτυχών της συμφωνίας της Γιάλτας όσον αφορά «ελεύθερες» εκλογές στην Πολωνία. Ακολουθεί η ***διάσκεψη του Πότσνταμ*** (17 Ιουλίου-2 Αυγούστου 1945), όπου εκφράζεται η «σκληρή» γραμμή των ΗΠΑ, όσον αφορά τις επιδοτήσεις των κατεχόμενων δυτικών ζωνών της Γερμανίας, προκειμένου να διοχετευθούν στην πληρωμή των απαραίτητων εισαγωγών και όχι στην πληρωμή αποζημιώσεων στην Μόσχα. Ταυτόχρονα, οι ΗΠΑ υποχωρούν από το αίτημα για δυτικούς παρατηρητές που θα επέβλεπαν στις εκλογές σε Ουγγαρία, Ρουμανία, και Βουλγαρία και αναγνωρίζουν της προσάρτηση από τους Σοβιετικούς μέρους της βόρειας ανατολικής Πρωσίας δίνοντας σημαντικά γερμανικά εδάφη στην Πολωνία.

Στα τέλη του Αυγούστου του 1945, ΗΠΑ και Βρετανία πιέζουν τους σοβιετικούς απειλώντας με μη αναγνώριση των κομμουνιστικών κυβερνήσεων που θα προέκυπταν σε Ρουμανία και Βουλγαρία εάν δεν συγκροτούνταν σε ... δημοκρατική βάση, παρείχαν μάλιστα κεκαλυμμένη βοήθεια σε φιλοδυτικές ομάδες και προσωπικότητες. Μ' άλλα λόγια, προτάθηκε ένας διακανονισμός, που αργότερα έμεινε γνωστός ως «***φιλανδοποίηση***» ή αλλιώς ως «ανοικτή σφαίρα».

Στις 24 Ιουλίου του 1945, ο ***Τρούμαν*** ενημερώνει τον ***Στάλιν*** για ένα τρομακτικό όπλο το οποίο πλέον ήταν στη διάθεση των ΗΠΑ. Όπως περιγράφει ο ιστορικός *John Lamperton Harper* (βλ. οπ): «*ο σοβιετικός δικτάτορας έσπευσε να συμμετάσχει στον πόλεμο στην Άπω Ανατολή, ώστε να εξασφαλίσει τα εδάφη που του είχαν υποσχεθεί στη Γιάλτα και για να έχει έναν άμεσο ρόλο στην Ιαπωνία. Ένα αμερικανικό βομβαρδιστικό Β-29 έριξε την πρώτη βόμβα στη Χιροσίμα στις 6 Αυγούστου. Η ΕΣΣΔ κήρυξε τον πόλεμο στις 8 Αυγούστου και άρχισε μεγάλη επίθεση στην Μαντζουρία. Μια δεύτερη βόμβα εξολόθρευσε το Ναγκασάκι στις 9 Αυγούστου*».

Δεκαετίες αργότερα ως τις ημέρες μας, ιστορικοί, συγγραφείς, διπλωμάτες, πολιτικοί, πάσης φύσεως σχολιαστές, αριστεροί και δεξιοί, τρεις ή τέσσερις τάσεις ή σχολές σκέψης, σε μια απέραντη βιβλιογραφία, πραγματεύονται και αναρωτιούνται για την ύπαρξη του Ψυχρού πολέμου, αλλά και την λεγόμενη κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ με ορόσημο την «πτώση» του Τείχους του Βερολίνου το 1989.

χίες, επειδή βασίζονταν στην προσδοκία μιας αναμέτρησης. Αυτές τις αντιρρήσεις εξέφρασε ο αμερικανός πρόεδρος Μπιλ Κλίντον, κατά την διάρκεια μιας διάσκεψης κορυφής του ΝΑΤΟ τον Ιανουάριο του 1994, για να προτείνει μια εναλλακτική λύση. Εξηγώντας, λοιπόν, για ποιο λόγο οι ΗΠΑ δεν ήθελαν την είσοδο της Πολωνίας, της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Τσεχίας και της Σλοβακίας στο ΝΑΤΟ, υποστήριξε ότι η Ατλαντική Συμμαχία δεν είχε την δυνατότητα να «*χαράξει μια καινούργια γραμμή μεταξύ Ανατολής και Δύσης που θα μπορούσε να δημιουργήσει μια αυτοεκπληρούμενη προφητεία μελλοντικών αναμετρήσεων... Λέω σε όλους εκείνους στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ που θα ήθελαν να χαράξουν μια καινούργια γραμμή στην Ευρώπη προς ανατολάς, ότι δεν θα πρέπει να κλείσουμε το δρόμο για το καλύτερο δυνατό μέλλον της Ευρώπης που είναι δημοκρατία παντού, ελεύθερη οικονομία παντού, λαοί οι οποίοι συνεργάζονται παντού για την αμοιβαία ασφάλειά τους*».

Μ' άλλα λόγια, ο Κλίντον πρότεινε ένα σχέδιο που αποκάλεσε *Συνεταιρισμό Ειρήνης* καλώντας όλα τα κράτη που διαδέχθηκαν την Σοβιετική Ένωση και όλους τους πρώην δορυφόρους της Μόσχας στην Ανατολική Ευρώπη να λάβουν μέρος σ' αυτό το σχήμα.

Ο προβληματισμός, λοιπόν, για τον ρόλο της Ρωσικής Ομοσπονδίας και την ένταξη των υπόλοιπων ανατολικών κρατών στην μεταψυχροπολεμική παγκόσμια τάξη τίθεται αμέσως μετά την λεγόμενη κατάρρευση και την περιβόητη «νίκη» του δυτικού κόσμου και των αξιών του.

Τρεις δεκαετίες αργότερα αποδεικνύεται, μ' αφορμή την ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, ότι πράγματι οι πιο θηριώδεις μηχανισμοί του πλανήτη, οικονομικοί, πολιτικοί και στρατιωτικοί, παίζουν ουσιαστικά «τα ρέστα τους» για μια θέση στον «ήλιο» της παγκόσμιας κυριαρχίας. Δεν θα διστάσουν να προβούν σ' οποιαδήποτε κτηνωδία, θα προκαλέσουν πόνο, δάκρυα και αίμα για να ευοδωθούν οι σχεδιασμοί τους. Δεν υπάρχουν «καλοί» και «κακοί» σ' αυτό το λυσσαλέο κυριαρχικό παιχνίδι, δεν αναζητούμε ίχνος διαφορών μεταξύ τους.

Θεωρούμε ότι σ' ένα παγκόσμιο πολυπολικό σύστημα, όταν κερδίζει ο ένας δεν χάνει ο «απέναντι», γιατί απλά οι «γραμμές» στην πραγματικά αιματοβαμμένη ιστορία της κυριαρχίας δεν ήταν ποτέ ευδιάκριτες. Αυτό το γεγονός προσπαθήσαμε με τις ιστορικές αναφορές, που προη-

η Γερμανία υποστήριξε τις σοβιετικές αξιώσεις στη ***Βεσσαραβία***. Η ***δυτική Πολωνία*** (όρια ήταν οι ποταμοί Βιστούλας, Νάρεφ και Σαν) και η ***Λιθουανία*** θα ανήκαν πλέον στη Γερμανία. Μετά από επιπρόσθετες διαπραγματεύσεις παραχωρήθηκε στην ΕΣΣΔ η Λιθουανία. Η εδαφική αυτή αναθεώρηση δεν γίνεται αποδεκτή από Παρίσι και Λονδίνο. Η ***κήρυξη πολέμου*** στην οποία προχωρεί ο ***Χίτλερ*** στις ***22 Ιουνίου 1941*** κατά της ***Σοβιετικής Ένωσης*** αλλάζει τα πράγματα· πλέον Βρετανία και ΗΠΑ, ρητά ή όχι, αναγνωρίζουν και αποδέχονται τελικά ακριβώς τις ίδιες εδαφικές αλλαγές για να κατοχυρώσουν την συμμαχία με την ΕΣΣΔ.

Το 1943 ο προβεβλημένος αμερικανός δημοσιογράφος *Ουόλτερ Λίπμαν* έριξε στον κάλαθο των αχρήστων την εκδοχή του ***Μακίντερ***, που περιγράψαμε προηγουμένως: «*Η ιστορική εμπειρία καταδεικνύει, λοιπόν, ότι η Ρωσία και οι ΗΠΑ τοποθετημένες σε αντίθετες πλευρές της υφηλίου υπήρξαν πάντα ανταγωνιστικές στις πολιτικές τους ιδεολογίες [...] ωστόσο η κάθε μια τους πάντα αντιτίθετο στον διαμελισμό της άλλης. Η κάθε μια τους πάντα επιθυμούσε να είναι η άλλη ισχυρή. Ποτέ δεν είχαν βρεθεί σε σύγκρουση που τις έκανε εχθρούς. Το σταθερό στοιχείο στις ρωσο-αμερικανικές σχέσεις είναι ότι σε κρίσιμες στιγμές η κάθε χώρα πάντα αποτελούσε για την άλλη έναν εν δυνάμει φίλο στα νώτα εν δυνάμει εχθρών*».

Και δεν είχε άδικο.

Κατά την διάρκεια του ***Πολέμου της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας*** το Ηπειρωτικό Κογκρέσο είχε αναζητήσει βοήθεια από την Ρωσία με αποτέλεσμα η ***Αικατερίνη Β'*** να τηρήσει μια στάση ένοπλης ουδετερότητας που ευνοούσε σαφώς την Αμερική. Επίσης, το 1863, κατά την διάρκεια του αμερικανικού εμφυλίου (1861-'65) η ***Ουάσιγκτον*** είχε αρνηθεί να καταδικάσει την καταστολή πολωνικής εξέγερσης, με την ***Αγία Πετρούπολη*** να χαρακτηρίζει την διατήρηση των ΗΠΑ «επιτακτική αναγκαιότητα» για την Ρωσία, η οποία έστειλε πολεμικά πλοία στην Ν. Υόρκη και στο Σαν Φρανσίσκο, διαμηνύοντας σε Λονδίνο και Παρίσι να μην παράσχουν συνδρομή είτε στην Πολωνία είτε στην Αμερικανική Συνομοσπονδία.

Τί σχέση και ποιες ομοιότητες, όμως, είχαν τα μεταπολεμικά σχέδια ***Ρούζβελτ και Στάλιν***; Μετά την ***Συμφωνία της Τεχεράνης***, ο ***Μπόλεν***, διερμηνέας του Ρούζβελτ, απευθυνόμενος στο υπουργείο εξωτερικών στις 15-12-1943 καταγράφει τα εξής: «*Η Γερμανία πρόκειται να τεμαχιστεί και να διατηρηθεί τεμαχισμένη. Στα κράτη της Ανατολικής, Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης δεν θα επιτραπεί να ομαδοποιηθούν σε ομοσπονδίες ή ενώσεις. Η Γαλλία θα χάσει τις αποικίες της και τις στρατηγικές βάσεις της εκτός των συνόρων της και δεν θα της επιτραπεί να διατηρεί σημαντικές στρατιωτικές δυνάμεις. Ως αποτέλεσμα, η Σοβιετική Ένωση θα είναι η μόνη σημαντική πολιτική και στρατιωτική δύναμη στην ανατολική*

ώσεων στην Μόσχα. Ταυτόχρονα, οι ΗΠΑ υποχωρούν από το αίτημα για δυτικούς παρατηρητές που θα επέβλεπαν στις εκλογές σε Ουγγαρία, Ρουμανία, και Βουλγαρία και αναγνωρίζουν της προσάρτηση από τους Σοβιετικούς μέρους της βόρειας ανατολικής Πρωσίας δίνοντας σημαντικά γερμανικά εδάφη στην Πολωνία.

Στα τέλη του Αυγούστου του 1945, ΗΠΑ και Βρετανία πιέζουν τους σοβιετικούς απειλώντας με μη αναγνώριση των κομμουνιστικών κυβερνήσεων που θα προέκυπταν σε Ρουμανία και Βουλγαρία εάν δεν συγκροτούνταν σε ... δημοκρατική βάση, παρείχαν μάλιστα κεκαλυμμένη βοήθεια σε φιλοδυτικές ομάδες και προσωπικότητες. Μ' άλλα λόγια, προτάθηκε ένας διακανονισμός, που αργότερα έμεινε γνωστός ως «***φιλανδοποίηση***» ή αλλιώς ως «ανοικτή σφαίρα».

Στις 24 Ιουλίου του 1945, ο ***Τρούμαν*** ενημερώνει τον ***Στάλιν*** για ένα τρομακτικό όπλο το οποίο πλέον ήταν στη διάθεση των ΗΠΑ. Όπως περιγράφει ο ιστορικός *John Lamperton Harper* (βλ. οπ): «*ο σοβιετικός δικτάτορας έσπευσε να συμμετάσχει στον πόλεμο στην Άπω Ανατολή, ώστε να εξασφαλίσει τα εδάφη που του είχαν υποσχεθεί στη Γιάλτα και για να έχει έναν άμεσο ρόλο στην Ιαπωνία. Ένα αμερικανικό βομβαρδιστικό Β-29 έριξε την πρώτη βόμβα στη Χιροσίμα στις 6 Αυγούστου. Η ΕΣΣΔ κήρυξε τον πόλεμο στις 8 Αυγούστου και άρχισε μεγάλη επίθεση στην Μαντζουρία. Μια δεύτερη βόμβα εξολόθρευσε το Ναγκασάκι στις 9 Αυγούστου*».

Δεκαετίες αργότερα ως τις ημέρες μας, ιστορικοί, συγγραφείς, διπλωμάτες, πολιτικοί, πάσης φύσεως σχολιαστές, αριστεροί και δεξιοί, τρεις ή τέσσερις τάσεις ή σχολές σκέψης, σε μια απέραντη βιβλιογραφία, πραγματεύονται και αναρωτιούνται για την ύπαρξη του Ψυχρού πολέμου, αλλά και την λεγόμενη κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ με ορόσημο την «πτώση» του Τείχους του Βερολίνου το 1989.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1990 ο ***Henry Kissinger*** διαπίστωνε εμφατικά ότι οι αρχιτέκτονες της Ατλαντικής Συμμαχίας, ο ***Τρούμαν***, ο ***Άτσετσον***, ο ***Μάρσαλ*** και ο ***Αϊζενχάουερ*** δεν θα πίστευαν τα αφτιά τους, αν πληροφορούνταν ότι η «νίκη» στον Ψυχρό Πόλεμο θα δημιουργούσε αμφιβολίες για το μέλλον του οικοδομήματός τους, καθώς το ΝΑΤΟ είχε αρχίσει να θεωρείται σαν τμήμα ενός τοπίου το οποίο δεν χρειάζεται άλλη φροντίδα. Παρατηρούσε, μάλιστα, ότι η νέα γενιά αμερικανών ηγετών των τελευταίων δεκαπέντε ετών κατάγονταν, κυρίως, από το Νότο και τη Δύση έχοντας λιγότερους συναισθηματικούς και προσωπικούς δεσμούς με την Ευρώπη σε σχέση με εκείνους, που διατηρούσε το παλιό βορειοανατολικό πολιτικό κατεστημένο. Προειδοποιούσε δε ότι το πρόβλημα μεγάλωνε, καθώς αφ' ενός οι αμερικανοί φιλελεύθεροι σημαιοφόροι του φιλελευθερισμού (ο ***Ουίλσον*** κατά την προεδρική θητεία

είχε την δυνατότητα να «*χαράξει μια καινούργια γραμμή μεταξύ Ανατολής και Δύσης που θα μπορούσε να δημιουργήσει μια αυτοεκπληρούμενη προφητεία μελλοντικών αναμετρήσεων... Λέω σε όλους εκείνους στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ που θα ήθελαν να χαράξουν μια καινούργια γραμμή στην Ευρώπη προς ανατολάς, ότι δεν θα πρέπει να κλείσουμε το δρόμο για το καλύτερο δυνατό μέλλον της Ευρώπης που είναι δημοκρατία παντού, ελεύθερη οικονομία παντού, λαοί οι οποίοι συνεργάζονται παντού για την αμοιβαία ασφάλειά τους*».

Μ' άλλα λόγια, ο Κλίντον πρότεινε ένα σχέδιο που αποκάλεσε *Συνεταιρισμό Ειρήνης* καλώντας όλα τα κράτη που διαδέχθηκαν την Σοβιετική Ένωση και όλους τους πρώην δορυφόρους της Μόσχας στην Ανατολική Ευρώπη να λάβουν μέρος σ' αυτό το σχήμα.

Ο προβληματισμός, λοιπόν, για τον ρόλο της Ρωσικής Ομοσπονδίας και την ένταξη των υπόλοιπων ανατολικών κρατών στην μεταψυχροπολεμική παγκόσμια τάξη τίθεται αμέσως μετά την λεγόμενη κατάρρευση και την περιβόητη «νίκη» του δυτικού κόσμου και των αξιών του.

Τρεις δεκαετίες αργότερα αποδεικνύεται, μ' αφορμή την ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, ότι πράγματι οι πιο θηριώδεις μηχανισμοί του πλανήτη, οικονομικοί, πολιτικοί και στρατιωτικοί, παίζουν ουσιαστικά «τα ρέστα τους» για μια θέση στον «ήλιο» της παγκόσμιας κυριαρχίας. Δεν θα διστάσουν να προβούν σ' οποιαδήποτε κτηνωδία, θα προκαλέσουν πόνο, δάκρυα και αίμα για να ευοδωθούν οι σχεδιασμοί τους. Δεν υπάρχουν «καλοί» και «κακοί» σ' αυτό το λυσσαλέο κυριαρχικό παιχνίδι, δεν αναζητούμε ίχνος διαφορών μεταξύ τους.

Θεωρούμε ότι σ' ένα παγκόσμιο πολυπολικό σύστημα, όταν κερδίζει ο ένας δεν χάνει ο «απέναντι», γιατί απλά οι «γραμμές» στην πραγματικά αιμοτοβαμμένη ιστορία της κυριαρχίας δεν ήταν ποτέ ευδιάκριτες. Αυτό το γεγονός προσπαθήσαμε με τις ιστορικές αναφορές, που προηγήθηκαν, πρώτα απ' όλα να κάνουμε αντιληπτό. Θα επιμείνουμε, λοιπόν, ότι αποδεικνύονται εκκωφαντικά αποτυχημένες, οριστικά και αμετάκλητα, οι αυταπάτες περί γραμμικής εξέλιξης της ιστορίας, ενώ άλλο τόσο γελοία είναι η κομπορρημοσύνη των διάφορων θλιβερών κομπάρσων του κυριαρχικού παιχνιδιού, που εξακολουθούν να κομπάζουν ότι βρίσκονται με τους σωστούς συμμάχους και επέλεξαν την «σωστή» πλευρά της ιστορίας.

Η ουσία της επιβολής παραμένει αναλλοίωτη για εμάς τους αναρχικούς, σε κάθε περίπτωση δεν διαλέγουμε «πλευρά», γιατί κανένας πόλεμος τους δεν ήταν και δεν θα γίνει δικός μας, επειδή δεν υπηρετήσαμε ποτέ κάποια ιδεολογία, κανέναν αφέντη και κανένα εξουσιαστή.

Συσπείρωση Αναρχικών

ιδεολογίες [...] ωστόσο η κάθε μια τους πάντα αντιτίθετο στον διαμελισμό της άλλης. Η κάθε μια τους πάντα επιθυμούσε να είναι η άλλη ισχυρή. Ποτέ δεν είχαν βρεθεί σε σύγκρουση που τις έκανε εχθρούς. Το σταθερό στοιχείο στις ρωσο-αμερικανικές σχέσεις είναι ότι σε κρίσιμες στιγμές η κάθε χώρα πάντα αποτελούσε για την άλλη έναν εν δυνάμει φίλο στα νώτα εν δυνάμει εχθρών».

Και δεν είχε άδικο.

Κατά την διάρκεια του ***Πολέμου της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας*** το Ηπειρωτικό Κογκρέσο είχε αναζητήσει βοήθεια από την Ρωσία με αποτέλεσμα η ***Αικατερίνη Β΄*** να τηρήσει μια στάση ένοπλης ουδετερότητας που ευνοούσε σαφώς την Αμερική. Επίσης, το 1863, κατά την διάρκεια του αμερικανικού εμφυλίου (1861-'65) η ***Ουάσιγκτον*** είχε αρνηθεί να καταδικάσει την καταστολή πολωνικής εξέγερσης, με την ***Αγία Πετρούπολη*** να χαρακτηρίζει την διατήρηση των ΗΠΑ «επιτακτική αναγκαιότητα» για την Ρωσία, η οποία έστειλε πολεμικά πλοία στην Ν. Υόρκη και στο Σαν Φρανσίσκο, διαμηνύοντας σε Λονδίνο και Παρίσι να μην παράσχουν συνδρομή είτε στην Πολωνία είτε στην Αμερικανική Συνομοσπονδία.

Τί σχέση και ποιες ομοιότητες, όμως, είχαν τα μεταπολεμικά σχέδια ***Ρούζβελτ και Στάλιν***; Μετά την ***Συμφωνία της Τεχεράνης***, ο ***Μπόλεν***, διερμηνέας του Ρούζβελτ, απευθυνόμενος στο υπουργείο εξωτερικών στις 15-12-1943 καταγράφει τα εξής: «*Η Γερμανία πρόκειται να τεμαχιστεί και να διατηρηθεί τεμαχισμένη. Στα κράτη της Ανατολικής, Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης δεν θα επιτραπεί να ομαδοποιηθούν σε ομοσπονδίες ή ενώσεις. Η Γαλλία θα χάσει τις αποικίες της και τις στρατηγικές βάσεις της εκτός των συνόρων της και δεν θα της επιτραπεί να διατηρεί σημαντικές στρατιωτικές δυνάμεις. Ως αποτέλεσμα, η Σοβιετική Ένωση θα είναι η μόνη σημαντική πολιτική και στρατιωτική δύναμη στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Η υπόλοιπη Ευρώπη θα περιέλθει σε πολιτική και στρατιωτική ανικανότητα*».

Το πρόγραμμα, λοιπόν, του Στάλιν ήταν κάτι παραπάνω από συμβατό μ' εκείνο του ***Ρούζβελτ***, όπως αποδείχθηκε αργότερα στην ***διάσκεψη της Γιάλτας*** (4-11 Φεβρουαρίου 1945), ενώ χαρακτηριστική ήταν η ομιλία του στις 6 Νοεμβρίου 1944, στην οποία τόνισε ότι η συμμαχία κατά την διάρκεια του πολέμου βασιζόταν όχι σε «*τυχαία ή πρόσκαιρα κίνητρα, αλλά σε ζωτικής σημασίας και μακροχρόνια συμφέροντα*».

Τα πράγματα δείχνουν ν' αλλάζουν ύστερα από την διαδοχή του Ρούζβελτ από τον ***Τρούμαν*** και την ενόχληση διάθεση των ΗΠΑ. Όπως περιγράφει ο ιστορικός *John Lamperton Harper* (βλ. οπ): «*ο σοβιετικός δικτάτορας έσπευσε να συμμετάσχει στον πόλεμο στην Άπω Ανατολή, ώστε να εξασφαλίσει τα εδάφη που του είχαν υποσχεθεί στη Γιάλτα και για να έχει έναν άμεσο ρόλο στην Ιαπωνία. Ένα αμερικανικό βομβαρδιστικό Β-29 έριξε την πρώτη βόμβα στη Χιροσίμα στις 6 Αυγούστου. Η ΕΣΣΔ κήρυξε τον πόλεμο στις 8 Αυγούστου και άρχισε μεγάλη επίθεση στην Μαντζουρία. Μια δεύτερη βόμβα εξολόθρευσε το Ναγκασάκι στις 9 Αυγούστου*».

Δεκαετίες αργότερα ως τις ημέρες μας, ιστορικοί, συγγραφείς, διπλωμάτες, πολιτικοί, πάσης φύσεως σχολιαστές, αριστεροί και δεξιοί, τρεις ή τέσσερις τάσεις ή σχολές σκέψης, σε μια απέραντη βιβλιογραφία, πραγματεύονται και αναρωτιούνται για την ύπαρξη του Ψυχρού πολέμου, αλλά και την λεγόμενη κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ με ορόσημο την «πτώση» του Τείχους του Βερολίνου το 1989.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1990 ο ***Henry Kissinger*** διαπίστωνε εμφατικά ότι οι αρχιτέκτονες της Ατλαντικής Συμμαχίας, ο ***Τρούμαν***, ο ***Άτσετσον***, ο ***Μάρσαλ*** και ο ***Αϊζενχάουερ*** δεν θα πίστευαν τα αφτιά τους, αν πληροφορούνταν ότι η «νίκη» στον Ψυχρό Πόλεμο θα δημιουργούσε αμφιβολίες για το μέλλον του οικοδομήματός τους, καθώς το ΝΑΤΟ είχε αρχίσει να θεωρείται σαν τμήμα ενός τοπίου το οποίο δεν χρειάζεται άλλη φροντίδα. Παρατηρούσε, μάλιστα, ότι η νέα γενιά αμερικανών ηγετών των τελευταίων δεκαπέντε ετών κατάγονταν, κυρίως, από το Νότο και τη Δύση έχοντας λιγότερους συναισθηματικούς και προσωπικούς δεσμούς με την Ευρώπη σε σχέση με εκείνους, που διατηρούσε το παλιό βορειοανατολικό πολιτικό κατεστημένο. Προειδοποιούσε δε ότι το πρόβλημα μεγάλωνε, καθώς αφ' ενός οι αμερικανοί φιλελεύθεροι σημαιοφόροι του *ουιλσονισμού* (ο ***Ουίλσον*** κατά την προεδρική θητεία του 1913-1921 υποστήριζε ότι οι ΗΠΑ είχαν το απεριόριστο προνόμιο να εκπληρώσουν το πεπρωμένο τους και να σώσουν τον κόσμο) ήταν απογοητευμένοι από τους συμμάχους τους, οι οποίοι στρέφονταν σε πολιτικές εθνικού συμφέροντος και αφ' ετέρου οι απομονωτιστές του αμερικανικού συντηρητισμού είχαν μπει στον πειρασμό να γυρίσουν την πλάτη σε όσα απέρριπταν ως μακιαβελικό σχετικισμό κι εγωισμό της Ευρώπης.

Όπως σημείωνε το 1994 ο ***Kissinger***, οι τότε αμερικανικές αντιρρήσεις για την είσοδο των χωρών του ***Βίζεγκραντ*** στο ΝΑΤΟ ήταν θέμα υιοθέτησης αρχής σύμφωνα με τις ιστορικές αντιρρήσεις του Ουίλσον για τις συμμαχίες κρατών στην μεταψυχροπολεμική παγκόσμια τάξη τίθεται αμέσως μετά την λεγόμενη κατάρρευση και την περιβόητη «νίκη» του δυτικού κόσμου και των αξιών του.

Τρεις δεκαετίες αργότερα αποδεικνύεται, μ' αφορμή την ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, ότι πράγματι οι πιο θηριώδεις μηχανισμοί του πλανήτη, οικονομικοί, πολιτικοί και στρατιωτικοί, παίζουν ουσιαστικά «τα ρέστα τους» για μια θέση στον «ήλιο» της παγκόσμιας κυριαρχίας. Δεν θα διστάσουν να προβούν σ' οποιαδήποτε κτηνωδία, θα προκαλέσουν πόνο, δάκρυα και αίμα για να ευοδωθούν οι σχεδιασμοί τους. Δεν υπάρχουν «καλοί» και «κακοί» σ' αυτό το λυσσαλέο κυριαρχικό παιχνίδι, δεν αναζητούμε ίχνος διαφορών μεταξύ τους.

Θεωρούμε ότι σ' ένα παγκόσμιο πολυπολικό σύστημα, όταν κερδίζει ο ένας δεν χάνει ο «απέναντι», γιατί απλά οι «γραμμές» στην πραγματικά αιμοτοβαμμένη ιστορία της κυριαρχίας δεν ήταν ποτέ ευδιάκριτες. Αυτό το γεγονός προσπαθήσαμε με τις ιστορικές αναφορές, που προηγήθηκαν, πρώτα απ' όλα να κάνουμε αντιληπτό. Θα επιμείνουμε, λοιπόν, ότι αποδεικνύονται εκκωφαντικά αποτυχημένες, οριστικά και αμετάκλητα, οι αυταπάτες περί γραμμικής εξέλιξης της ιστορίας, ενώ άλλο τόσο γελοία είναι η κομπορρημοσύνη των διάφορων θλιβερών κομπάρσων του κυριαρχικού παιχνιδιού, που εξακολουθούν να κομπάζουν ότι βρίσκονται με τους σωστούς συμμάχους και επέλεξαν την «σωστή» πλευρά της ιστορίας.

Η ουσία της επιβολής παραμένει αναλλοίωτη για εμάς τους αναρχικούς, σε κάθε περίπτωση δεν διαλέγουμε «πλευρά», γιατί κανένας πόλεμος τους δεν ήταν και δεν θα γίνει δικός μας, επειδή δεν υπηρετήσαμε ποτέ κάποια ιδεολογία, κανέναν αφέντη και κανένα εξουσιαστή.

Συσπείρωση Αναρχικών

Α΄ ΜΕΡΟΣ

Απομαγνητοφωνημένη συζήτηση της Αναρχικής Αρχειοθήκης με θέμα: Ο Πόλεμος και οι Αναρχικοί

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί απομαγνητοφώνηση συζήτησης που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου του 2019 στα γραφεία της Αναρχικής Αρχειοθήκης με θέμα «Ο Πόλεμος και οι Αναρχικοί».

Στη συζήτηση, εξετάστηκε η σημασία που έχει, πρώτα πρώτα ως αναρχικοί, σε κάθε περίπτωση να προσπαθούμε η συμβολή μας να μην ενισχύει εξουσιαστικές διαθέσεις, προοπτικές και σχέδια, έτσι ώστε η όποια συμμετοχή μας να είναι, όσο το δυνατόν, προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανθρωπινότητας, της ανθρώπινης φύσης, της απελευθερωτικής, της αποδευσμευτικής προοπτικής.

Στη συζήτηση συμμετείχε και ο σύντροφός μας Γιώργος Βλασσόπουλος.

Συμμετέχων: Ας πούμε στην αρχή ορισμένα γενικά πράγματα για τον πόλεμο… Υπάρχει μια διαδεδομένη άποψη που λέει ότι η μορφή του πολέμου η οποία εκδηλώνεται έχει να κάνει και με τη μορφή του πολιτισμού ο οποίος επικρατεί σε κάθε περίπτωση, σε κάθε εποχή, σε κάθε συνθήκη. Άλλοι, μάλιστα, λένε ότι πόλεμος εκδηλώνεται επειδή υπάρχει σύγκρουση στον πολιτισμό, είναι γνωστή αυτή η άποψη και είναι σχετικά πρόσφατη. Επίσης, μια πρωταρχική άποψη είναι ότι ο πόλεμος εξηγείται λόγω της επιθετικής φύσης του ανθρώπου· ότι ο άνθρωπος από τη φύση του είναι επιθετικός, οπότε πρέπει να αναμένουμε ότι αυτή είναι η εξήγηση της εκδήλωσης των πολεμικών συγκρούσεων και λοιπά.

Αυτό που μπορώ να πω καταρχήν ότι στην ιστορία του πολέμου, όσο μπορούμε να ξέρουμε και από όσα έχουμε διαβάσει, δεν έχει παρουσιαστεί μία μορφή πολέμου. Να φέρω ένα παράδειγμα: οι αρματολοί στην περίοδο εκείνη θεωρούνταν ότι πολεμούσαν «χαρωπά», δηλαδή είχαν ένα χαρούμενο τρόπο δράσης. Σκοπός τους ήταν να επιτεθούν, να πάρουν κάποια αγαθά, κάποια πράγματα και να αποσυρθούν γρήγορα. Δηλαδή, δεν ήταν διατεθειμένοι να έχουν μεγάλες απώλειες, να χάσουν ανθρώπους ή και την ίδια τους τη ζωή… Επιτίθονταν, πολεμούσαν, αρπάζαν κάποια πράγματα και αποσύρονταν.

Και εκείνοι να επιστρέψουν στον άλλο τρόπο με τα πιστόλια. Να πούμε και κάτι άλλο, ένα άλλο παράδειγμα σαν εισαγωγή στην κουβέντα.

Ο Θουκυδίδης είναι γνωστός με το θεώρημά του, που είναι: «Ένας πόλεμος ξεσπάει όταν μία σημαντική κυριαρχική δύναμη επιθυμεί να ανακόψει την άνοδο μιας άλλης». Αυτό το θεώρημα του Θουκυδίδη το έχουν ακολουθήσει και πολλοί μετέπειτα μέχρι τις ημέρες μας (μπορούμε να μιλήσουμε για κάποιες θεωρίες πολέμου που υπάρχουν τώρα).

Δηλαδή τί λένε, ανέβαιναν οι Αθηναίοι, οι Σπαρτιάτες έπρεπε να πολεμήσουν να κάνουν κάποιες συμμαχίες για να τους ανακόψουνε την πορεία, ώστε να βρεθούν σε μία θέση απόλυτης κυριαρχίας. Αυτό πάνω κάτω είναι το θεώρημα του Θουκυδίδη. Δηλαδή, δεν έχει φτάσει ο άλλος στην ανισορροπία, αλλά βρίσκεται σε μία πορεία ανοδική προς τα εκεί – οπότε για να τον κόψουμε, πρέπει να πολεμήσουμε πιο νωρίς.

Τώρα ένα άλλο που οπωσδήποτε πρέπει να αναφέρουμε και σε αντίθεση και με αυτό που ειπώθηκε πριν, είναι π.χ. για τους αρματολούς και με διάφορες φυλές που πολεμούσαν, είναι ο λεγόμενος ολοκληρωτικός πόλεμος. Ο ολοκληρωτικός πόλεμος θέλει να επιβάλει την απόλυτη κυριαρχία, δεν κάνει διάκριση σε αμά-

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί απομαγνητοφώνηση συζήτησης που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου του 2019 στα γραφεία της Αναρχικής Αρχειοθήκης με θέμα «Ο Πόλεμος και οι Αναρχικοί».

Στη συζήτηση, εξετάστηκε η σημασία που έχει, πρώτα πρώτα ως αναρχικοί, σε κάθε περίπτωση να προσπαθούμε η συμβολή μας να μην ενισχύει εξουσιαστικές διαθέσεις, προοπτικές και σχέδια, έτσι ώστε η όποια συμμετοχή μας να είναι, όσο το δυνατόν, προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανθρωπινότητας, της ανθρώπινης φύσης, της απελευθερωτικής, της αποδευσμευτικής προοπτικής.

Στη συζήτηση συμμετείχε και ο σύντροφός μας Γιώργος Βλασσόπουλος.

Συμμετέχων: Ας πούμε στην αρχή ορισμένα γενικά πράγματα για τον πόλεμο… Υπάρχει μια διαδεδομένη άποψη που λέει ότι η μορφή του πολέμου η οποία εκδηλώνεται έχει να κάνει και με τη μορφή του πολιτισμού ο οποίος επικρατεί σε κάθε περίπτωση, σε κάθε εποχή, σε κάθε συνθήκη. Άλλοι, μάλιστα, λένε ότι πόλεμος εκδηλώνεται επειδή υπάρχει σύγκρουση στον πολιτισμό, είναι γνωστή αυτή η άποψη και είναι σχετικά πρόσφατη. Επίσης, μια πρωταρχική άποψη είναι ότι ο πόλεμος εξηγείται λόγω της επιθετικής φύσης του ανθρώπου· ότι ο άνθρωπος από τη φύση του είναι επιθετικός, οπότε πρέπει να αναμένουμε ότι αυτή είναι η εξήγηση της εκδήλωσης των πολεμικών συγκρούσεων και λοιπά.

Αυτό που μπορώ να πω καταρχήν ότι στην ιστορία του πολέμου, όσο μπορούμε να ξέρουμε και από όσα έχουμε διαβάσει, δεν έχει παρουσιαστεί μία μορφή πολέμου. Να φέρω ένα παράδειγμα: οι αρματολοί στην περίοδο εκείνη θεωρούνταν ότι πολεμούσαν «χαρωπά», δηλαδή είχαν ένα χαρούμενο τρόπο δράσης. Σκοπός τους ήταν να επιτεθούν, να πάρουν κάποια αγαθά, κάποια πράγματα και να αποσυρθούν γρήγορα. Δηλαδή, δεν ήταν διατεθειμένοι να έχουν μεγάλες απώλειες, να χάσουν ανθρώπους ή και την ίδια τους τη ζωή… Επιτίθονταν, πολεμούσαν, αρπάζαν κάποια πράγματα και αποσύρονταν.

Αυτός, στην ιστορία του πολέμου, ήταν ένας χαρακτηριστικός τρόπος που δείχνει, όμως, και τη νοοτροπία τους και την κουλτούρα αυτών των συγκεκριμένων ανθρώπων. Να φέρω ένα άλλο παράδειγμα, γιατί έχει να κάνει με τη διαφορά του σκεπτικού διαφόρων κοινοτήτων ή κοινωνιών ή φυλών κλπ. Στην Πολυνησία, κάποιες φυλές Αζτέκων, όταν σκοτώνανε τον αντίπαλο αποσύρονταν και τιμούσαν το πνεύμα του σκοτωμένου πολεμιστή, τιμούσαν και την ίδια την μάχη και ακολουθούσαν μία ιεροτελεστία πάνω σε αυτό το γεγονός. Δηλαδή, δεν ήταν η πολεμική πράξη για αυτούς αυτό που λένε κάτι ξεκομμένο από την κουλτούρα τους και από το γενικότερο σκεπτικό τους και το πνεύμα που είχανε.

Ένα άλλο παράδειγμα, για να αναδειχτούν οι διαφορές σε διαφορετικές στιγμές. Στην Ιαπωνία, το 1543, κάποιοι Πορτογάλοι είχαν φέρει τα πιστόλια με την μπαρούτη, με την πυρίτιδα. Αυτά χρησιμοποιήθηκαν για λίγο καιρό, μετά από λίγο όμως, δοθήκαν ιδιαίτερα κίνητρα ώστε να κλείσουν ορισμένες βιοτεχνίες που και εκείνοι να επιστρέψουν στον άλλο τρόπο με τα πιστόλια. Να πούμε και κάτι άλλο, ένα άλλο παράδειγμα σαν εισαγωγή στην κουβέντα.

Ο Θουκυδίδης είναι γνωστός με το θεώρημά του, που είναι: «Ένας πόλεμος ξεσπάει όταν μία σημαντική κυριαρχική δύναμη επιθυμεί να ανακόψει την άνοδο μιας άλλης». Αυτό το θεώρημα του Θουκυδίδη το έχουν ακολουθήσει και πολλοί μετέπειτα μέχρι τις ημέρες μας (μπορούμε να μιλήσουμε για κάποιες θεωρίες πολέμου που υπάρχουν τώρα).

Δηλαδή τί λένε, ανέβαιναν οι Αθηναίοι, οι Σπαρτιάτες έπρεπε να πολεμήσουν να κάνουν κάποιες συμμαχίες για να τους ανακόψουνε την πορεία, ώστε να βρεθούν σε μία θέση απόλυτης κυριαρχίας. Αυτό πάνω κάτω είναι το θεώρημα του Θουκυδίδη. Δηλαδή, δεν έχει φτάσει ο άλλος στην ανισορροπία, αλλά βρίσκεται σε μία πορεία ανοδική προς τα εκεί – οπότε για να τον κόψουμε, πρέπει να πολεμήσουμε πιο νωρίς.

Τώρα ένα άλλο που οπωσδήποτε πρέπει να αναφέρουμε και σε αντίθεση και με αυτό που ειπώθηκε πριν, είναι π.χ. για τους αρματολούς και με διάφορες φυλές που πολεμούσαν, είναι ο λεγόμενος ολοκληρωτικός πόλεμος. Ο ολοκληρωτικός πόλεμος θέλει να επιβάλει την απόλυτη κυριαρχία, δεν κάνει διάκριση σε αμάχους, εμπλέκει πλέον τον «εχθρό λαό»… δηλαδή ο αντίπαλος δεν είναι μόνο οι στρατιωτικές δυνάμεις αλλά είναι και οι άμαχοι, ο λαός. Και πώς τον εμπλέκει; Με βομβαρδισμούς, με πείνα, με μέτρα τα οποία μας είναι πασίγνωστα… Επίσης, στον πόλεμο αυτόν μπορούμε να θυμηθούμε και τον Πρώτο Παγκόσμιο, ο οποίος είχε στοιχεία ολοκληρωτικού πολέμου, καθώς αυτά που γίναν στα χαρακώματα στα διάφορα σημεία και αλλού είναι ανείπωτα, μιλάμε για σφαγές, για ανείπωτες σφαγές που έχουν μείνει στην ιστορία.

Άρα μπορούμε να έχουμε στο μυαλό μας κάποιες περιπτώσεις για να μπορέσουμε να καταλάβουμε τη διαφορά, όσον αφορά την ανάπτυξη κάποιων λογικών.

Και κάτι ακόμα σημαντικό… η εμφάνιση των πυρηνικών, άλλαξε άρδην ό,τι υπήρχε και δεν υπήρχε πιο πριν, ακόμα και μορφές ολοκληρωτικού πολέμου που είχαμε δει σε προηγούμενες φάσεις, δεν ήταν τίποτα μπροστά σε αυτήν την δυνατότητα… όπως π.χ. την βόμβα στο Ναγκασάκι, το είδαμε το μανιτάρι και ό,τι

κάθε εποχή, σε κάθε συνθήκη. Άλλοι, μάλιστα, λένε ότι πόλεμος εκδηλώνεται επειδή υπάρχει σύγκρουση στον πολιτισμό, είναι γνωστή αυτή η άποψη και είναι σχετικά πρόσφατη. Επίσης, μια πρωταρχική άποψη είναι ότι ο πόλεμος εξηγείται λόγω της επιθετικής φύσης του ανθρώπου· ότι ο άνθρωπος από τη φύση του είναι επιθετικός, οπότε πρέπει να αναμένουμε ότι αυτή είναι η εξήγηση της εκδήλωσης των πολεμικών συγκρούσεων και λοιπά.

Αυτό που μπορώ να πω καταρχήν ότι στην ιστορία του πολέμου, όσο μπορούμε να ξέρουμε και από όσα έχουμε διαβάσει, δεν έχει παρουσιαστεί μία μορφή πολέμου. Να φέρω ένα παράδειγμα: οι αρματολοί στην περίοδο εκείνη θεωρούνταν ότι πολεμούσαν «χαρωπά», δηλαδή είχαν ένα χαρούμενο τρόπο δράσης. Σκοπός τους ήταν να επιτεθούν, να πάρουν κάποια αγαθά, κάποια πράγματα και να αποσυρθούν γρήγορα. Δηλαδή, δεν ήταν διατεθειμένοι να έχουν μεγάλες απώλειες, να χάσουν ανθρώπους ή και την ίδια τους τη ζωή… Επιτίθονταν, πολεμούσαν, αρπάζαν κάποια πράγματα και αποσύρονταν.

Αυτός, στην ιστορία του πολέμου, ήταν ένας χαρακτηριστικός τρόπος που δείχνει, όμως, και τη νοοτροπία τους και την κουλτούρα αυτών των συγκεκριμένων ανθρώπων. Να φέρω ένα άλλο παράδειγμα, γιατί έχει να κάνει με τη διαφορά του σκεπτικού διαφόρων κοινοτήτων ή κοινωνιών ή φυλών κλπ. Στην Πολυνησία, κάποιες φυλές Αζτέκων, όταν σκοτώνανε τον αντίπαλο αποσύρονταν και τιμούσαν το πνεύμα του σκοτωμένου πολεμιστή, τιμούσαν και την ίδια την μάχη και ακολουθούσαν μία ιεροτελεστία πάνω σε αυτό το γεγονός. Δηλαδή, δεν ήταν η πολεμική πράξη για αυτούς αυτό που λένε κάτι ξεκομμένο από την κουλτούρα τους και από το γενικότερο σκεπτικό τους και το πνεύμα που είχανε.

Ένα άλλο παράδειγμα, για να αναδειχτούν οι διαφορές σε διαφορετικές στιγμές. Στην Ιαπωνία, το 1543, κάποιοι Πορτογάλοι είχαν φέρει τα πιστόλια με την μπαρούτη, με την πυρίτιδα. Αυτά χρησιμοποιήθηκαν για λίγο καιρό, μετά από λίγο όμως, δοθήκαν ιδιαίτερα κίνητρα ώστε να κλείσουν ορισμένες βιοτεχνίες που παρασκευάζανε μπαρούτη κλπ. και να επιστρέψουν στην μάχη με τα σπαθιά. Οι Σαμουράι κράτησαν αυτόν τον τρόπο πολέμου τουλάχιστον για τρεις αιώνες και αντιστάθηκαν. Και όλοι μας γνωρίζουμε ποιο ήταν το πνεύμα τους, η κουλτούρα τους πάνω στη μάχη, με το χαρακτήρα που θέλαν να χτίσουνε, μια ολόκληρη νοοτροπία. Και μάλιστα ενώ σε άλλα σημεία δηλαδή είχαν τη δυνατότητα να το κάνουνε, δεν επέστρεψαν στο προηγούμενο τρόπο μάχης. Βέβαια, αργότερα, ήταν αδύνατον να αντιμετωπίσουν την κατάσταση όταν τους επιτίθονταν με μέσα τα οποία τα σπαθιά δεν μπορούσαν να απαντήσουν… ήταν πλέον εξόντωση και εξολόθρευση το αποτέλεσμα και αναγκάστηκαν

«Ένας πόλεμος ξεσπάει όταν μια σημαντική κυριαρχική δύναμη επιθυμεί να ανακόψει την άνοδο μιας άλλης». Αυτό το θεώρημα του Θουκυδίδη το έχουν ακολουθήσει και πολλοί μετέπειτα μέχρι τις ημέρες μας (μπορούμε να μιλήσουμε για κάποιες θεωρίες πολέμου που υπάρχουν τώρα).

Δηλαδή τί λένε, ανέβαιναν οι Αθηναίοι, οι Σπαρτιάτες έπρεπε να πολεμήσουν να κάνουν κάποιες συμμαχίες για να τους ανακόψουνε την πορεία, ώστε να βρεθούν σε μία θέση απόλυτης κυριαρχίας. Αυτό πάνω κάτω είναι το θεώρημα του Θουκυδίδη. Δηλαδή, δεν έχει φτάσει ο άλλος στην ανισορροπία, αλλά βρίσκεται σε μία πορεία ανοδική προς τα εκεί – οπότε για να τον κόψουμε, πρέπει να πολεμήσουμε πιο νωρίς.

Τώρα ένα άλλο που οπωσδήποτε πρέπει να αναφέρουμε και σε αντίθεση και με αυτό που ειπώθηκε πριν, είναι π.χ. για τους αρματολούς και με διάφορες φυλές που πολεμούσαν, είναι ο λεγόμενος ολοκληρωτικός πόλεμος. Ο ολοκληρωτικός πόλεμος θέλει να επιβάλει την απόλυτη κυριαρχία, δεν κάνει διάκριση σε αμάχους, εμπλέκει πλέον τον «εχθρό λαό»… δηλαδή ο αντίπαλος δεν είναι μόνο οι στρατιωτικές δυνάμεις αλλά είναι και οι άμαχοι, ο λαός. Και πώς τον εμπλέκει; Με βομβαρδισμούς, με πείνα, με μέτρα τα οποία μας είναι πασίγνωστα… Επίσης, στον πόλεμο αυτόν μπορούμε να θυμηθούμε και τον Πρώτο Παγκόσμιο, ο οποίος είχε στοιχεία ολοκληρωτικού πολέμου, καθώς αυτά που γίναν στα χαρακώματα στα διάφορα σημεία και αλλού είναι ανείπωτα, μιλάμε για σφαγές, για ανείπωτες σφαγές που έχουν μείνει στην ιστορία.

Άρα μπορούμε να έχουμε στο μυαλό μας κάποιες περιπτώσεις για να μπορέσουμε να καταλάβουμε τη διαφορά, όσον αφορά την ανάπτυξη κάποιων λογικών.

Και κάτι ακόμα σημαντικό… η εμφάνιση των πυρηνικών, άλλαξε άρδην ό,τι υπήρχε και δεν υπήρχε πιο πριν, ακόμα και μορφές ολοκληρωτικού πολέμου που είχαμε δει σε προηγούμενες φάσεις, δεν ήταν τίποτα μπροστά σε αυτήν την δυνατότητα… όπως π.χ. την βόμβα στο Ναγκασάκι, το είδαμε το μανιτάρι και ό,τι αυτό συνεπάγεται. Προφανώς καταλαβαίνουμε από το σημείο αυτό και μετά τίποτα δεν είναι ίδιο και δεν θα μπορούσε να είναι ίδιο. Όταν με απλά πατήματα κουμπιών, όχι με μάχες με σπαθιά, σε χαρακώματα κλπ. … να μπορεί έρθει το οριστικό τέλος για τον πλανήτη…

Και ένα τελευταίο, όσον αφορά και το νομικό κομμάτι. Κυρίως στον 20^{ο} αιώνα αναπτύχθηκε, κυρίως επειδή υπήρχαν οι μεγάλοι πόλεμοι, το «Δίκαιο» του Πολέμου για να το σαρκάσουμε, (το Νομικό Περίβλημα), το οποίο φυσικά αμφισβητήθηκε και ήταν μια προσπάθεια να θεσπίσει τις… κάτι που δεν εφαρμόστηκε τελικά… δεν υπάρχει. Πάρα πολλοί είπαν, πιο Δίκαιο του πολέ-

μου, έχουμε δει ότι στους πολέμους όλα επιτρέπονται. Το έχουν αποδείξει οι εξουσιαστές σε κάθε περίπτωση... και σφαγές και βιασμοί αμάχων και εμπλοκή γενικά αμάχων. Και αργότερα που υπήρξαν δικαστήρια με τους εγκληματίες πολέμου, είδαμε πόση υποκρισία κρύβεται πάνω σε αυτό. Και όσον αφορά τους αντάρτες, είναι γνωστά κάποια πράγματα... Ποιο δίκαιο; Ο αντάρτης είναι εκτός του δικαίου, δεν αναγνωρίζεται ως εμπόλεμο μέρος κλπ. κλπ. Αυτά είναι γνωστά πράγματα...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ[1]: Γενικά ό,τι επαναστατικό, αντίθετο σε μια κρατική οντότητα, θεωρείται τρομοκρατία. Αυτήν τη στιγμή ο Ερντογάν λέει οι Κούρδοι είναι τρομοκράτες, που είναι μία αποσχιστική τάση με την Συρία και έτσι δημιουργείται μία εικόνα, όσον αφορά το θέμα του πολέμου, η οποία καθορίζεται από το πώς οι εξουσίες και τα συν αυτά κράτη καθορίζουν κάποιους κανόνες, κάποιες αντιλήψεις. Το θέμα είναι ότι προκειμένου να μιλήσει κανείς για τον πόλεμο, συνήθως μιλάνε όλοι με τα αρνητικά αποτελέσματα που φέρνει ένας πόλεμος... και είναι αρνητικά τα αποτελέσματα σε πρακτικό πεδίο... Στο πεδίο, όμως, του προβληματισμού, των σκέψεων κλπ. νομίζω ότι εκεί είναι αλλιώς τα πράγματα, επειδή εκεί βοηθιέται πάρα πολύ όποιος θέλει να το ψάξει καλύτερα, να κατανοήσει κάποιες καταστάσεις και κάποια συμβάντα.

Εκείνο που έχει σημασία είναι το εξής: όταν ο Ηράκλειτος έλεγε «πατήρ πάντων πόλεμος» δεν εννοούσε πάντα τις διάφορες μάχες, εννοούσε μια διαμάχη μεταξύ αντιτιθέμενων καταστάσεων και δεν εκθείαζε τον πόλεμο με την μορφή που τον ξέρουμε. Από εκεί και πέρα, το θέμα μας που έχει μια μεγάλη σημασία για την αναρχική σκέψη, είναι το πώς αντιμετωπίζεται από την μεριά των αναρχικών ιδεών και στάσεων μια εμπόλεμη κατάσταση, μια πολεμική επιχείρηση, ένας πόλεμος. Αυτό είναι ένα δισεπίλυτο πρόβλημα, δεν έχει λυθεί. Δεν έχει λυθεί, με την έννοια ότι δεν έχει υπάρξει μια σαφής άποψη, που να λέει ότι αυτό πρέπει να γίνει, μια σαφής άποψη που να έχει υιοθετηθεί από το σύνολο αυτών που αυτοχαρακτηρίζονται ως αναρχικοί. Επομένως, εκείνο που χρειάζεται να γίνει είναι κάποιες ιδιαίτερες τοποθετήσεις που υπάρχουν, σε σχέση με το ζήτημα του πολέμου.

Υπάρχει αυτό που λέμε ειρηνιστική άποψη, η οποία θεωρεί ότι επ' ουδενί και σε καμία περίπτωση σε συμμετέχουμε στον πόλεμο, σε κανέναν πόλεμο. Βέβαια, αυτή είναι μια πολύ συμπυκνωμένη άποψη, συμπαγοποιημένη και με βάση αυτήν οτιδήποτε συμβαίνει είναι εκτός της θελήσεως αυτών των ατόμων να συμμετέχουν σε οποιοδήποτε πόλεμο. Από εκεί και πέρα αρχίζουν να γίνεται, σε μια ευρύτερη κλίμακα συγκρούσεων, να το δεις μόνο σαν ένα κομμάτι μιας συγκεκριμένης κίνησης. Π.χ. στη συγκεκριμένη περίπτωση η εισβολή της Τουρκίας στη Συρία δεν μπορεί να ιδωθεί μεμονωμένα. Πρέπει να ειδωθεί με τα πριν, τα πιο πριν, το σύνολο των εμπλεκομένων, τα συμφέροντα, τις καταστάσεις, τί ρόλο παίζουν μέσα σε αυτό το σύνολο οι αναρχικοί με τις ιδέες τις απελευθερωτικές βέβαια, διότι, προφανώς μπορούμε να πούμε, το έχουμε επαναλάβει άπειρες φορές ότι άλλο αναρχία, άλλο αναρχισμός. Συνεπώς, πάνω σε αυτές τις καταστάσεις, το ζητούμενο είναι να κατανοείται πότε και κάτω από ποιες δυνατότητες η παρουσία, η συμβολή των αναρχικών θα έχει έναν θετικό προσδιορισμό και όχι απλώς να εμφανίζεται σαν ένας νεροκουβαλητής εξουσιαστικών διαδικασιών, διότι το να πολεμάς ένα μέρος της εξουσίας, ουσιαστικά, εκείνο που επιτυγχάνεται είναι να ενισχύεται ένα άλλο μέρος της εξουσίας. Διότι, προφανώς, δεν υπάρχει αυτό που λέμε η απόσπαση, η κατανόηση και η δυνατότητα επέμβασης την κατάλληλη στιγμή, εκεί που χρειάζεται.

Ένα παράδειγμα: Πολλοί μιλάνε για την παρισινή κομμούνα, η οποία ήταν η πιο εμπνευσμένη σκέψη που είχε ο Μπακούνιν και η οποία υλοποιήθηκε στην πραγματικότητα, όταν συντρίφτηκε ο γαλλικός στρατός από τους Πρώσους. Ο Μπακούνιν είπε να γίνει μια επανάσταση, να πάρουν τα όπλα οι πολίτες, όπως τους ονομάζανε, και να μπορέσουνε να φτιάξουνε κομμούνες, οι οποίες να ανατρέψουν το υπάρχον καθεστώς, αλλά και να αντιταχθούν στην πρωσική εισβολή. Δηλαδή, έβαζε δύο σημαντικά στοιχεία και αυτό ήτανε ακριβώς μια εικόνα ολικότητας – δεν έβλεπε μόνο την εισβολή... γιατί με την εισβολή όταν άρχισε να καταρρέει το μέτωπο το γαλλικό από τους πρώσους τότε ξεσηκώθηκαν οι γάλλοι. Άρα, λοιπόν, είναι μια εύστοχη, άσχετα από τις δυνατότητες που υπήρχαν εκείνη την εποχή, και υπήρχαν δυνατότητες γιατί όσο κοντά στην κοινοτική αντίληψη ήταν οι άνθρωποι τόσο πιο πολλές δυνατότητες υπήρχαν να επιτευχθεί αυτό που πρότεινε ο Μπακούνιν. Ήταν, ίσως, η επιτυχέστερη αντίληψη που υλοποιήθηκε στην εποχή του.

Από εκεί και πέρα μπορούμε να δούμε, βέβαια, όλες τις αντιφάσεις που υπήρχαν μέσα στο Παρίσι και στη Γαλλία και την συμμαχία πλέον των Γάλλων με τους Πρώσους, για να συντρίψουν τους επαναστατημένους κομμουνάρους.

Συμμετέχων: Πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι στις περιπτώσεις που ξεσπά ένας πόλεμος στη Συρία, είτε το '74 στην Κύπρο, ή κάθε άλλη περίπτωση, όπως και το παράδειγμα που αναφέρθηκε εδώ. Μας λένε ότι κάποιοι αναρχικοί είχαν κάποιες εμπειρίες από

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ[1]: Γενικά ό,τι επαναστατικό, αντίθετο σε μια κρατική οντότητα, θεωρείται τρομοκρατία. Αυτήν τη στιγμή ο Ερντογάν λέει οι Κούρδοι είναι τρομοκράτες, που είναι μία αποσχιστική τάση με την Συρία και έτσι δημιουργείται μία εικόνα, όσον αφορά το θέμα του πολέμου, η οποία καθορίζεται από το πώς οι εξουσίες και τα συν αυτά κράτη καθορίζουν κάποιους κανόνες, κάποιες αντιλήψεις. Το θέμα είναι ότι προκειμένου να μιλήσει κανείς για τον πόλεμο, συνήθως μιλάνε όλοι με τα αρνητικά αποτελέσματα που φέρνει ένας πόλεμος... και είναι αρνητικά τα αποτελέσματα σε πρακτικό πεδίο... Στο πεδίο, όμως, του προβληματισμού, των σκέψεων κλπ. νομίζω ότι εκεί είναι αλλιώς τα πράγματα, επειδή εκεί βοηθιέται πάρα πολύ όποιος θέλει να το ψάξει καλύτερα, να κατανοήσει κάποιες καταστάσεις και κάποια συμβάντα.

Εκείνο που έχει σημασία είναι το εξής: όταν ο Ηράκλειτος έλεγε «πατήρ πάντων πόλεμος» δεν εννοούσε πάντα τις διάφορες μάχες, εννοούσε μια διαμάχη μεταξύ αντιτιθέμενων καταστάσεων και δεν εκθείαζε τον πόλεμο με την μορφή που τον ξέρουμε. Από εκεί και πέρα, το θέμα μας που έχει μια μεγάλη σημασία για την αναρχική σκέψη, είναι το πώς αντιμετωπίζεται από την μεριά των αναρχικών ιδεών και στάσεων μια εμπόλεμη κατάσταση, μια πολεμική επιχείρηση, ένας πόλεμος. Αυτό είναι ένα δισεπίλυτο πρόβλημα, δεν έχει λυθεί. Δεν έχει λυθεί, με την έννοια ότι δεν έχει υπάρξει μια σαφής άποψη, που να λέει ότι αυτό πρέπει να γίνει, μια σαφής άποψη που να έχει υιοθετηθεί από το σύνολο αυτών που αυτοχαρακτηρίζονται ως αναρχικοί. Επομένως, εκείνο που χρειάζεται να γίνει είναι κάποιες ιδιαίτερες τοποθετήσεις που υπάρχουν, σε σχέση με το ζήτημα του πολέμου.

Υπάρχει αυτό που λέμε ειρηνιστική άποψη, η οποία θεωρεί ότι επ' ουδενί και σε καμία περίπτωση σε συμμετέχουμε στον πόλεμο, σε κανέναν πόλεμο. Βέβαια, αυτή είναι μια πολύ συμπυκνωμένη άποψη, συμπαγοποιημένη και με βάση αυτήν οτιδήποτε συμβαίνει είναι εκτός της θελήσεως αυτών των ατόμων να συμμετέχουν σε οποιοδήποτε πόλεμο. Από εκεί και πέρα αρχίζουν να υπάρχουν διαφορετικές τοποθετήσεις, σκέψεις και πρακτικές... η μία αναφέρεται ότι σαφώς δεν τίθεται θέμα συμμετοχής σε έναν πόλεμο επιθετικό... και η δεύτερη άποψη υποστηρίζει ότι σαφώς δεν συμμετέχουμε σε επιθετικό, αλλά σε αμυντικό πόλεμο είμαστε υποχρεωμένοι να το πράξουμε.

Συμμετέχων: Αμυντικός πόλεμος, σύμφωνα με τον Θουκυδίδη γίνεται πρώτος, πολλές φορές... για να μην στην πέσει ο άλλος. Το έχει πάρει και ο Μακιαβέλλι.

Συμμετέχων: Εντάσσεται στην λογική, πάω να προλάβω κάτι...

Γ.Β.: Πας να προλάβεις κάτι, αλλά το θέμα είναι το εξής: ακριβώς σε αυτό το σημείο είναι το στοιχείο του τρόπου με τον οποίο θα πρέπει να δει κάποιος την όλη κατάσταση. Εκεί πλέον προσδιορίζεται το επιθετικό και το μη επιθετικό. Σ' αυτήν την περίπτωση, πιστεύω, ότι η αναρχική σκέψη και στάση θα πρέπει να βασίζονται σε μία κατάσταση απόσπασης από τα γεγονότα. Η απόσπα-

άλλο αναρχισμός. Συνεπώς, πάνω σε αυτές τις καταστάσεις, το ζητούμενο είναι να κατανοείται πότε και κάτω από ποιες δυνατότητες η παρουσία, η συμβολή των αναρχικών θα έχει έναν θετικό προσδιορισμό και όχι απλώς να εμφανίζεται σαν ένας νεροκουβαλητής εξουσιαστικών διαδικασιών, διότι το να πολεμάς ένα μέρος της εξουσίας, ουσιαστικά, εκείνο που επιτυγχάνεται είναι να ενισχύεται ένα άλλο μέρος της εξουσίας. Διότι, προφανώς, δεν υπάρχει αυτό που λέμε η απόσπαση, η κατανόηση και η δυνατότητα επέμβασης την κατάλληλη στιγμή, εκεί που χρειάζεται.

Ένα παράδειγμα: Πολλοί μιλάνε για την παρισινή κομμούνα, η οποία ήταν η πιο εμπνευσμένη σκέψη που είχε ο Μπακούνιν και η οποία υλοποιήθηκε στην πραγματικότητα, όταν συντρίφτηκε ο γαλλικός στρατός από τους Πρώσους. Ο Μπακούνιν είπε να γίνει μια επανάσταση, να πάρουν τα όπλα οι πολίτες, όπως τους ονομάζανε, και να μπορέσουνε να φτιάξουνε κομμούνες, οι οποίες να ανατρέψουν το υπάρχον καθεστώς, αλλά και να αντιταχθούν στην πρωσική εισβολή. Δηλαδή, έβαζε δύο σημαντικά στοιχεία και αυτό ήτανε ακριβώς μια εικόνα ολικότητας – δεν έβλεπε μόνο την εισβολή... γιατί με την εισβολή όταν άρχισε να καταρρέει το μέτωπο το γαλλικό από τους πρώσους τότε ξεσηκώθηκαν οι γάλλοι. Άρα, λοιπόν, είναι μια εύστοχη, άσχετα από τις δυνατότητες που υπήρχαν εκείνη την εποχή, και υπήρχαν δυνατότητες γιατί όσο κοντά στην κοινοτική αντίληψη ήταν οι άνθρωποι τόσο πιο πολλές δυνατότητες υπήρχαν να επιτευχθεί αυτό που πρότεινε ο Μπακούνιν. Ήταν, ίσως, η επιτυχέστερη αντίληψη που υλοποιήθηκε στην εποχή του.

Από εκεί και πέρα μπορούμε να δούμε, βέβαια, όλες τις αντιφάσεις που υπήρχαν μέσα στο Παρίσι και στη Γαλλία και την συμμαχία πλέον των Γάλλων με τους Πρώσους, για να συντρίψουν τους επαναστατημένους κομμουνάρους.

Συμμετέχων: Πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι στις περιπτώσεις που ξεσπά ένας πόλεμος στη Συρία, είτε το '74 στην Κύπρο, ή κάθε άλλη περίπτωση, όπως και το παράδειγμα που αναφέρθηκε εδώ. Μας λένε ότι κάποιοι αναρχικοί είχαν κάποιες εμπειρίες από τα οδοφράγματα στην Πάρμα κλπ., ήταν άνθρωποι των οποίων η δράση είχε ξεκινήσει προγενέστερα. Και είναι χαρακτηριστικό αυτό που έδειξε το βίντεο... εμπνεύστηκε στην δράση του από τις ιδέες και από τα διαβάσματα, δηλαδή, δεν έρχεται φυσικά κάτι ουρανοκατέβατο εκείνη την στιγμή, το 1940, το '43, το '44. Και προφανώς ήταν άνθρωποι οι οποίοι είχαν την δυνατότητα, επειδή είχαν επεξεργαστεί κάποιες ιδέες και τρόπους δράσης, να αντιληφθούν ότι τώρα ξεκινάμε κάτι, αυτό το κάτι, κάποια στιγμή θα τελειώσει, θα έρθει κάτι άλλο, το ακούσαμε και στο βίντεο: ότι «δεν θα έρθει η ελευθερία τώρα, πρέπει να συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε».

Να φέρω ένα παράδειγμα από την εμπειρία που έχουμε όλοι. Ας πούμε ότι γινόταν τώρα ένας πόλεμος με την Τουρκία. Κάποιοι το συζητάνε ήδη, αν θα γίνει ή όχι και τι θα κάνουν οι αναρχικοί. Οι εμπειρίες που υπάρχουν διαφορετικές μεν αλλά και με ομοιότητες, εδώ και 15, 20, 40, 50 χρόνια π.χ. με τους κομμουνιστές,

ων και δεν εκθείαζε τον πόλεμο με την μορφή που τον ξέρουμε. Από εκεί και πέρα, το θέμα μας που έχει μια μεγάλη σημασία για την αναρχική σκέψη, είναι το πώς αντιμετωπίζεται από την μεριά των αναρχικών ιδεών και στάσεων μια εμπόλεμη κατάσταση, μια πολεμική επιχείρηση, ένας πόλεμος. Αυτό είναι ένα δισεπίλυτο πρόβλημα, δεν έχει λυθεί. Δεν έχει λυθεί, με την έννοια ότι δεν έχει υπάρξει μια σαφής άποψη, που να λέει ότι αυτό πρέπει να γίνει, μια σαφής άποψη που να έχει υιοθετηθεί από το σύνολο αυτών που αυτοχαρακτηρίζονται ως αναρχικοί. Επομένως, εκείνο που χρειάζεται να γίνει είναι κάποιες ιδιαίτερες τοποθετήσεις που υπάρχουν, σε σχέση με το ζήτημα του πολέμου.

Υπάρχει αυτό που λέμε ειρηνιστική άποψη, η οποία θεωρεί ότι επ' ουδενί και σε καμία περίπτωση σε συμμετέχουμε στον πόλεμο, σε κανέναν πόλεμο. Βέβαια, αυτή είναι μια πολύ συμπυκνωμένη άποψη, συμπαγοποιημένη και με βάση αυτήν οτιδήποτε συμβαίνει είναι εκτός της θελήσεως αυτών των ατόμων να συμμετέχουν σε οποιοδήποτε πόλεμο. Από εκεί και πέρα αρχίζουν να υπάρχουν διαφορετικές τοποθετήσεις, σκέψεις και πρακτικές... η μία αναφέρεται ότι σαφώς δεν τίθεται θέμα συμμετοχής σε έναν πόλεμο επιθετικό... και η δεύτερη άποψη υποστηρίζει ότι σαφώς δεν συμμετέχουμε σε επιθετικό, αλλά σε αμυντικό πόλεμο είμαστε υποχρεωμένοι να το πράξουμε.

Συμμετέχων: Αμυντικός πόλεμος, σύμφωνα με τον Θουκυδίδη γίνεται πρώτος, πολλές φορές... για να μην στην πέσει ο άλλος. Το έχει πάρει και ο Μακιαβέλλι.

Συμμετέχων: Εντάσσεται στην λογική, πάω να προλάβω κάτι...

Γ.Β.: Πας να προλάβεις κάτι, αλλά το θέμα είναι το εξής: ακριβώς σε αυτό το σημείο είναι το στοιχείο του τρόπου με τον οποίο θα πρέπει να δει κάποιος την όλη κατάσταση. Εκεί πλέον προσδιορίζεται το επιθετικό και το μη επιθετικό. Σ' αυτήν την περίπτωση, πιστεύω, ότι η αναρχική σκέψη και στάση θα πρέπει να βασίζονται σε μία κατάσταση απόσπασης από τα γεγονότα. Η απόσπαση από τα γεγονότα βοηθάει πάρα πολύ στο να κατανοηθούν όλες οι αντιθέσεις, οι κινήσεις, τα συμφέροντα και από εκεί και πέρα και το πώς οι αναρχικοί ή ο αναρχικός μπορούν να τοποθετηθούν την κατάλληλη στιγμή με τον κατάλληλο τρόπο, ούτως ώστε να συμβάλλουν σε μια απελευθερωτική προοπτική, σε μια απελευθερωτική δυνατότητα και όχι να συμπορευτούν με εξουσιαστικές πρακτικές και λογικές. Άρα, λοιπόν, το αν κρίνεται ένας πόλεμος επιθετικός ως αμυντικός ή αν είναι καθαρά επιθετικός, καθορίζεται από μία στάση, παρατήρηση, κατανόηση και ολική ανάλυση – όχι επιμέρους. Δηλαδή, δεν μπορείς να δεις αυτό που και αυτό ήτανε ακριβώς μια εικόνα ολικότητας – δεν έβλεπε μόνο την εισβολή... γιατί με την εισβολή όταν άρχισε να καταρρέει το μέτωπο το γαλλικό από τους πρώσους τότε ξεσηκώθηκαν οι γάλλοι. Άρα, λοιπόν, είναι μια εύστοχη, άσχετα από τις δυνατότητες που υπήρχαν εκείνη την εποχή, και υπήρχαν δυνατότητες γιατί όσο κοντά στην κοινοτική αντίληψη ήταν οι άνθρωποι τόσο πιο πολλές δυνατότητες υπήρχαν να επιτευχθεί αυτό που πρότεινε ο Μπακούνιν. Ήταν, ίσως, η επιτυχέστερη αντίληψη που υλοποιήθηκε στην εποχή του.

Από εκεί και πέρα μπορούμε να δούμε, βέβαια, όλες τις αντιφάσεις που υπήρχαν μέσα στο Παρίσι και στη Γαλλία και την συμμαχία πλέον των Γάλλων με τους Πρώσους, για να συντρίψουν τους επαναστατημένους κομμουνάρους.

Συμμετέχων: Πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι στις περιπτώσεις που ξεσπά ένας πόλεμος στη Συρία, είτε το '74 στην Κύπρο, ή κάθε άλλη περίπτωση, όπως και το παράδειγμα που αναφέρθηκε εδώ. Μας λένε ότι κάποιοι αναρχικοί είχαν κάποιες εμπειρίες από τα οδοφράγματα στην Πάρμα κλπ., ήταν άνθρωποι των οποίων η δράση είχε ξεκινήσει προγενέστερα. Και είναι χαρακτηριστικό αυτό που έδειξε το βίντεο... εμπνεύστηκε στην δράση του από τις ιδέες και από τα διαβάσματα, δηλαδή, δεν έρχεται φυσικά κάτι ουρανοκατέβατο εκείνη την στιγμή, το 1940, το '43, το '44. Και προφανώς ήταν άνθρωποι οι οποίοι είχαν την δυνατότητα, επειδή είχαν επεξεργαστεί κάποιες ιδέες και τρόπους δράσης, να αντιληφθούν ότι τώρα ξεκινάμε κάτι, αυτό το κάτι, κάποια στιγμή θα τελειώσει, θα έρθει κάτι άλλο, το ακούσαμε και στο βίντεο: ότι «δεν θα έρθει η ελευθερία τώρα, πρέπει να συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε».

Να φέρω ένα παράδειγμα από την εμπειρία που έχουμε όλοι. Ας πούμε ότι γινόταν τώρα ένας πόλεμος με την Τουρκία. Κάποιοι το συζητάνε ήδη, αν θα γίνει ή όχι και τι θα κάνουν οι αναρχικοί. Οι εμπειρίες που υπάρχουν διαφορετικές μεν αλλά και με ομοιότητες, εδώ και 15, 20, 40, 50 χρόνια π.χ. με τους κουμουνιστές, τους φασίστες εδώ στον ελλαδικό χώρο δεν είναι σημαντικές για το τι θα γίνει εκείνη την στιγμή;;; Πιστεύει, κάποιος ότι δεν θα πάρουν τα όπλα κάποιες ομάδες, αν δεν είναι ολοκληρωτικό αυτό το πράγμα και έχει αντάρτικη δράση, δεν θα πάρουν τα όπλα και οι φασίστες;;; Μη γελιόμαστε. Δεν θα τα πάρουν οι κομμουνιστές;;; Κάποιοι από αυτούς δεν θα τα στρέψουν και μέσω άλλων εχθροπραξιών εναντίον μας;;; – Φέρνω ένα παράδειγμα. Είναι αδύνατον να μην συμβεί κάτι τέτοιο. Ή ακόμα κι αν πιστεύει κανείς ότι θα συμμαχήσει με κάποιους άλλους που έχει διαφορετικές απόψεις, τι θα γίνει στο κρίσιμο σημείο; Άρα όλοι αυτοί οι προβληματισμοί, όχι μόνο είναι θεμιτοί αλλά υπάρχουν από προηγούμενες εμπειρίες.

1. Στη συνέχεια του κειμένου διαβάζετε Γ.Β.

Γι' αυτό που είπε ο Γιώργος. Έχει πολύ μεγάλη σημασία για το τι πράγμα μιλάμε κάθε φορά. Υπάρχουν τόσο διαφορετικές περιπτώσεις. Ας πούμε ότι τώρα ξεκινούσε και βομβαρδιζόταν ανηλέως η Αθήνα, για να φέρω ένα παράδειγμα...

(Για ποιον λόγο ρωτάς. Για ποιον λόγο βομβαρδίστηκε η Δαμασκός, η Βαγδάτη; Ήκμαζε η Δαμασκός και ο Άσσαντ δεν ήταν χειρότερος από αυτόν που έρχεται τώρα ούτε κι ο Καντάφι ήταν χειρότερος από αυτόν που ήρθε μετά. Θα πει κάποιος δεν θα γίνει επίθεση στον ελλαδικό χώρο γιατί είμαστε κράτος μέλος της ευρωπαϊκής ένωσης και του ΝΑΤΟ. Όλοι έτσι λέγανε... Δεν είναι λόγος αυτός ωστόσο να μην κάνουμε μια υπόθεση εργασίας.)

Ας πούμε, λοιπόν, ότι έχουμε έναν ανηλεή βομβαρδισμό σε μια πόλη 5-6 εκατομμυρίων. Τα έχουμε δει αυτά τα παραδείγματα. Το σοκ για τον πληθυσμό είναι πολύ μεγάλο. Δεν κάνεις αντάρτικη δράση στις βόμβες που πέφτουν από πάνω. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι ο πληθυσμός απομακρύνεται, κρύβεται, αν δεν μπορεί να απομακρυνθεί, μαζεύει τα συντρίμμια του, υπάρχουν χιλιάδες νεκροί, θα υπάρχει πείνα, δεν θα υπάρχουν τρόφιμα, τα έχουμε δει πρόσφατα... Και πού δεν τα έχουμε δει πρόσφατα: Στην Βαγδάτη, τη Λιβύη, στην Τρίπολη, στη Συρία, στη Δαμασκό, στο Χαλέπι – σε πάρα πολλές πόλεις. Σε πόλεις οι οποίες ήκμαζαν λίγο πριν. Αυτό δεν αντιμετώπισε ο πληθυσμός;;; Και μιλάμε για πολιτισμούς 10.000 χιλιάδων ετών...

Άρα, λοιπόν, αυτό που μπορούμε να δούμε είναι ότι, για πια περίπτωση μιλάμε; Δεν μιλάμε γενικά τώρα να μπει το τουρκικό κράτος ή το ελληνικό κράτος να πάρει κάποια εδάφη.... χωρίς να καταστρέψει την πόλη... Άρα, έχει σημασία και το τι θα αντιμετωπίσει ο πληθυσμός. Σίγουρα οι ιδέες έχουνε μεγάλη σημασία, με ποιες ιδέες θα αντισταθεί ή δεν θα αντισταθεί ο πληθυσμός. Μπορεί να τα κάνει κατά δύο. Αλλά πρωταρχικό είναι τι θα αντιμετωπίσει. Αν έχουμε έναν ανηλεή βομβαρδισμό, δεν το συζητάμε τι θα γίνει. Θα έχουμε μια εκδίωξη προς τα έξω, έτσι δεν είναι;;; δεν μπορεί κάποιος να μείνει ενώ βομβαρδίζεται η Αθήνα έναν μήνα για παράδειγμα και έχουν γίνει όλα συντρίμμια. Ο κόσμος θα πάει προς τα έξω, προς τα βουνά, προς τα χωριά, προφανώς αυτό κάποια στιγμή θα σταματήσει γιατί θα υπάρχει μια στρατηγική από αυτόν που το κάνει. Τι θα θέλει να κάνει; Θέλει να καταλάβει αυτήν την περιοχή, να υποτάξει τον πληθυσμό, να έχει πολλούς νεκρούς να παραδειγματίσει; Θέλει, μετά, αφού βομβαρδίσει, να μπει μέσα και να καταλάβει; Συνήθως υπάρχει ένας συνδυασμός αυτών των πραγμάτων. Δηλαδή, οι αμερικάνοι βομβάρδιζαν παραδειγματικά, και μετά

μπαίνουμε ποτέ. Η άλλη λέει μπαίνουμε εφ' όσον δεχόμαστε μία εισβολή. Όπως μπήκανε οι ιταλοί αναρχικοί.

Γ.Β.: Μόλις έγινε συμφωνία, υποχώρηση μπήκαν οι γερμανοί και κατέβηκαν οι αναρχικοί...

Συμμετέχων: Και ήταν αξιόλογοι άνθρωποι, αναρχικοί σύντροφοι, δεν το συζητάμε, ... κάνανε λάθη κλπ. Προσπαθήσαν εν μέρει να έχουν μια αυτονομία από τους κομμουνιστές, αλλού μπήκανε, αλλού δεν μπήκανε κλπ. εδώ μπορούν να γίνουν πολλές συζητήσεις. Αλλά αυτό που έγινε ήταν ότι αντιταχθήκανε στην εισβολή και στην κατοχή. Ταυτόχρονα, όμως, θα ενταχθούνε κι άλλοι, οι οποίοι δεν είναι σώνει και καλά μαζί σου... ή θα είναι για λίγο μαζί σου.

Το έχουμε δει και εδώ στον εμφύλιο τι γινόταν... με κομμουνιστές, με δεξιούς ... εδώ έχουμε μεγάλη εμπειρία. Τα ξεκαθαρίσματα που κάναν οι κομμουνιστές σε τροτσκιστές, αρχειομαρξιστές και κάποιους αναρχικούς είναι γνωστά και μη εξαιρετέα... Δηλαδή, ταυτόχρονα, ξεκαθάριζαν το τοπίο και μέσα στο ίδιο τους το κόμμα, και στις διάφορες «αιρέσεις», όπως τις λέγανε... όλα αυτά είναι γνωστά – πασίγνωστα.

Συμμετέχουσα: Το ζήτημα είναι ότι προβληματιζόμαστε (κι έχουμε δίκιο να το κάνουμε) πάνω σε τέτοια θέματα. Αν τα δούμε πάρα πολύ απλά, ο άνθρωπος είναι το μοναδικό ον, στον πλανήτη, το μοναδικό πλάσμα, που οργανώνεται μαζί με άλλους ανθρώπους, συζητούν, αποφασίζουν όλοι μαζί, οπλίζονται και επιτίθενται στους ίδιους, στα ίδια με αυτούς όντα. Τους ίδιους με αυτόν πλάσματα. Δεν υπάρχει άλλο ζώο να το κάνει αυτό.

Συμμετέχων: Και οι χιμπατζήδες...

Συμμετέχουσα: Ε καλά, οι χιμπατζήδες έχουν πάρει κάποια κουσούρια από εμάς.

Συμμετέχων: Ή εμείς απ' τους χιμπατζήδες!

Συμμετέχουσα: Πραγματικά, όσο το σκέφτομαι, είναι τόσο πολύ απλό και συγχρόνως φαίνεται απίστευτο. Φυσικά επιθετικότητα υπάρχει στα ζώα και αυτά επιτίθενται το ένα στο άλλο, αλλά στον άνθρωπο εκφράζεται με ιδιαίτερο τρόπο. Είναι οργανωμένη, είναι οι λογικές που έχει, οι λόγοι που επιτίθεται... πολλές φορές παρασυρόμενος από τους διάφορους εξουσιαστικούς -ισμούς που τονίζουν τις διαφορές, την λεγόμενη διαφορετικότητα, φτάνει στο σημείο να αισθάνεται εχθρικά για κάποιον που τον έχουν πείσει ότι είναι διαφορετικός από αυτόν επειδή έχει άλλο χρώμα, άλλη θρησκεία, άλλη ιδεολογία ή ακόμα και επειδή έτυχε να γεννηθεί σε άλλη περιοχή του πλανήτη (το παράδειγμα της φασιστικής νεο-

ευρωπαϊκής ένωσης και του ΝΑΤΟ. Όλοι έτσι λέγανε... Δεν είναι λόγος αυτός ωστόσο να μην κάνουμε μια υπόθεση εργασίας.)

Ας πούμε, λοιπόν, ότι έχουμε έναν ανηλεή βομβαρδισμό σε μια πόλη 5-6 εκατομμυρίων. Τα έχουμε δει αυτά τα παραδείγματα. Το σοκ για τον πληθυσμό είναι πολύ μεγάλο. Δεν κάνεις αντάρτικη δράση στις βόμβες που πέφτουν από πάνω. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι ο πληθυσμός απομακρύνεται, κρύβεται, αν δεν μπορεί να απομακρυνθεί, μαζεύει τα συντρίμμια του, υπάρχουν χιλιάδες νεκροί, θα υπάρχει πείνα, δεν θα υπάρχουν τρόφιμα, τα έχουμε δει πρόσφατα… Και πού δεν τα έχουμε δει πρόσφατα: Στην Βαγδάτη, τη Λιβύη, στην Τρίπολη, στη Συρία, στη Δαμασκό, στο Χαλέπι – σε πάρα πολλές πόλεις. Σε πόλεις οι οποίες ήκμαζαν λίγο πριν. Αυτό δεν αντιμετώπισε ο πληθυσμός;;; Και μιλάμε για πολιτισμούς 10.000 χιλιάδων ετών…

Άρα, λοιπόν, αυτό που μπορούμε να δούμε είναι ότι, για πια περίπτωση μιλάμε; Δεν μιλάμε γενικά τώρα να μπει το τουρκικό κράτος ή το ελληνικό κράτος να πάρει κάποια εδάφη…. χωρίς να καταστρέψει την πόλη… Άρα, έχει σημασία και το τι θα αντιμετωπίσει ο πληθυσμός. Σίγουρα οι ιδέες έχουνε μεγάλη σημασία, με ποιες ιδέες θα αντισταθεί ή δεν θα αντισταθεί ο πληθυσμός. Μπορεί να τα κάνει κατά δύο. Αλλά πρωταρχικό είναι τι θα αντιμετωπίσει. Αν έχουμε έναν ανηλεή βομβαρδισμό, δεν το συζητάμε τι θα γίνει. Θα έχουμε μια εκδίωξη προς τα έξω, έτσι δεν είναι;;; δεν μπορεί κάποιος να μείνει ενώ βομβαρδίζεται η Αθήνα έναν μήνα για παράδειγμα και έχουν γίνει όλα συντρίμμια. Ο κόσμος θα πάει προς τα έξω, προς τα βουνά, προς τα χωριά, προφανώς αυτό κάποια στιγμή θα σταματήσει γιατί θα υπάρχει μια στρατηγική από αυτόν που το κάνει. Τι θα θέλει να κάνει; Θέλει να καταλάβει αυτήν την περιοχή, να υποτάξει τον πληθυσμό, να έχει πολλούς νεκρούς να παραδειγματίσει; Θέλει, μετά, αφού βομβαρδίσει, να μπει μέσα και να καταλάβει; Συνήθως υπάρχει ένας συνδυασμός αυτών των πραγμάτων. Δηλαδή, οι αμερικάνοι βομβάρδιζαν παραδειγματικά, και μετά αποσύρονταν. Το είχανε κάνει, στον πρώτο πόλεμο του κόλπου μπήκανε μέσα για πολύ λίγο και βγήκανε. Μπήκαν αργότερα. Το τελευταίο παράδειγμα είναι όταν μπήκαν στο Ιράκ, κάναν την κατοχή και είχαν εκεί ένα αντάρτικο… όλο το κόμμα Μπαθ, όλοι οι στρατιωτικοί, που ήταν και εκπαιδευμένοι αρχίσαν την αντίσταση και είδαμε τα αποτελέσματα… Οι αμερικάνοι ούτε να το συζητάνε να ξαναμπούν σε τέτοιον πόλεμο…

Άρα, σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να έχουμε στον νου μας ότι αν πάψει μια τέτοια κατάσταση, μετά, υπάρχει κάποια κατοχή. Εκεί μπαίνουν τα ζητήματα… έρχεται να εγκαθιδρυθεί μια νέα εξουσία, για να το πούμε έτσι απλά. Συνήθως, κομμάτια της παλιάς εξουσίας συνεργάζονται. Κάποια άλλα οργανώνονται, είτε στρατιωτικά, είτε με άλλο τρόπο, για να αντιταχθούν στον εισβολέα.

Συμμετέχουσα: Κάποιες φορές φεύγουν και σχηματίζουν κυβερνήσεις σε άλλες χώρες…

Συμμετέχων: Άρα, η παλιά πολιτική τάξη πραγματικά ή θα συν…

στην κατοχή. Ταυτόχρονα, όμως, θα ενταχθούνε κι άλλοι, οι οποίοι δεν είναι σώνει και καλά μαζί σου… ή θα είναι για λίγο μαζί σου.

Το έχουμε δει και εδώ στον εμφύλιο τι γινόταν… με κομμουνιστές, με δεξιούς … εδώ έχουμε μεγάλη εμπειρία. Τα ξεκαθαρίσματα που κάναν οι κομμουνιστές σε τροτσκιστές, αρχειομαρξιστές και κάποιους αναρχικούς είναι γνωστά και μη εξαιρετέα… Δηλαδή, ταυτόχρονα, ξεκαθάριζαν το τοπίο και μέσα στο ίδιο τους το κόμμα, και στις διάφορες «αιρέσεις», όπως τις λέγανε… όλα αυτά είναι γνωστά – πασίγνωστα.

Συμμετέχουσα: Το ζήτημα είναι ότι προβληματιζόμαστε (κι έχουμε δίκιο να το κάνουμε) πάνω σε τέτοια θέματα. Αν τα δούμε πάρα πολύ απλά, ο άνθρωπος είναι το μοναδικό ον, στον πλανήτη, το μοναδικό πλάσμα, που οργανώνεται μαζί με άλλους ανθρώπους, συζητούν, αποφασίζουν όλοι μαζί, οπλίζονται και επιτίθενται στους ίδιους, στα ίδια με αυτούς όντα. Τους ίδιους με αυτόν πλάσματα. Δεν υπάρχει άλλο ζώο να το κάνει αυτό.

Συμμετέχων: Και οι χιμπατζήδες…

Συμμετέχουσα: Ε καλά, οι χιμπατζήδες έχουν πάρει κάποια κουσούρια από εμάς.

Συμμετέχων: Ή εμείς απ' τους χιμπατζήδες!

Συμμετέχουσα: Πραγματικά, όσο το σκέφτομαι, είναι τόσο πολύ απλό και συγχρόνως φαίνεται απίστευτο. Φυσικά επιθετικότητα υπάρχει στα ζώα και αυτά επιτίθενται το ένα στο άλλο, αλλά στον άνθρωπο εκφράζεται με ιδιαίτερο τρόπο. Είναι οργανωμένη, είναι οι λογικές που έχει, οι λόγοι που επιτίθεται… πολλές φορές παρασυρόμενος από τους διάφορους εξουσιαστικούς -ισμούς που τονίζουν τις διαφορές, την λεγόμενη διαφορετικότητα, φτάνει στο σημείο να αισθάνεται εχθρικά για κάποιον που τον έχουν πείσει ότι είναι διαφορετικός από αυτόν επειδή έχει άλλο χρώμα, άλλη θρησκεία, άλλη ιδεολογία ή ακόμα και επειδή έτυχε να γεννηθεί σε άλλη περιοχή του πλανήτη (το παράδειγμα της φασιστικής γερμανίας δεν είναι μακριά άλλωστε). Δεν ξέρω, αυτό είναι στη φύση του ανθρώπου; Έτσι διαμορφώθηκε;

Και κάτι ακόμα: Όπως ξέρουμε ο «Δίκαιος πόλεμος» που πρώτες αναφορές υπήρχαν σε Πλάτωνα, κατοχύρωσε το θέμα ο Αριστοτέλης κ.ά. και ερχόμαστε στο σήμερα, στις διεθνείς σχέσεις που την εισβολή και τους βομβαρδισμούς τα μετονομάζουν, πλέον, σε πολλές περιπτώσεις «ανθρωπιστική επέμβαση». Αλλά για αυτό να αναφερθούμε στη συνέχεια…

Συμμετέχων: Ναι, το ερώτημα αν αυτό είναι στη φύση του ανθρώπου… είναι σημαντικό, έχει απασχολήσει πολλούς. Είναι στη φύση του ανθρώπου ή δεν είναι;… Άλλος σου λέει ότι είναι… και οι φυλές -δεν είχαμε κράτη- πολεμούσαν μεταξύ τους. Παίρναν τα ρόπαλα έβρισκε την άλλη φυλή, τους χτύπαγαν τους παίρναν τις γυναίκες, τις σέρναν απ' τα μαλλιά στην σπηλιά.

Γ.Β.: Μην πας τόσο μακριά… οι Ρωμαίοι πήραν όλες τις γυναίκες των Σαβίνων.

Συμμετέχων: Πολύ πιο πριν λέμε από τους Ρωμαίους. Εκεί είνα…

περίπτωση, μιλάμε, δεν μιλάμε γενικά τώρα να μπει το τουρκικό κράτος ή το ελληνικό κράτος να πάρει κάποια εδάφη.... χωρίς να καταστρέψει την πόλη... Άρα, έχει σημασία και το τι θα αντιμετωπίσει ο πληθυσμός. Σίγουρα οι ιδέες έχουνε μεγάλη σημασία, με ποιες ιδέες θα αντισταθεί ή δεν θα αντισταθεί ο πληθυσμός. Μπορεί να τα κάνει κατά δύο. Αλλά πρωταρχικό είναι τι θα αντιμετωπίσει. Αν έχουμε έναν ανηλεή βομβαρδισμό, δεν το συζητάμε τι θα γίνει. Θα έχουμε μια εκδίωξη προς τα έξω, έτσι δεν είναι;;; δεν μπορεί κάποιος να μείνει ενώ βομβαρδίζεται η Αθήνα έναν μήνα για παράδειγμα και έχουν γίνει όλα συντρίμμια. Ο κόσμος θα πάει προς τα έξω, προς τα βουνά, προς τα χωριά, προφανώς αυτό κάποια στιγμή θα σταματήσει γιατί θα υπάρχει μια στρατηγική από αυτόν που το κάνει. Τι θα θέλει να κάνει; Θέλει να καταλάβει αυτήν την περιοχή, να υποτάξει τον πληθυσμό, να έχει πολλούς νεκρούς να παραδειγματίσει; Θέλει, μετά, αφού βομβαρδίσει, να μπει μέσα και να καταλάβει; Συνήθως υπάρχει ένας συνδυασμός αυτών των πραγμάτων. Δηλαδή, οι αμερικάνοι βομβάρδιζαν παραδειγματικά, και μετά αποσύρονταν. Το είχανε κάνει, στον πρώτο πόλεμο του κόλπου μπήκανε μέσα για πολύ λίγο και βγήκανε. Μπήκαν αργότερα. Το τελευταίο παράδειγμα είναι όταν μπήκαν στο Ιράκ, κάναν την κατοχή και είχαν εκεί ένα αντάρτικο... όλο το κόμμα Μπαθ, όλοι οι στρατιωτικοί, που ήταν και εκπαιδευμένοι αρχίσαν την αντίσταση και είδαμε τα αποτελέσματα... Οι αμερικάνοι ούτε να το συζητάνε να ξαναμπούν σε τέτοιον πόλεμο...

Άρα, σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να έχουμε στον νου μας ότι αν πάψει μια τέτοια κατάσταση, μετά, υπάρχει κάποια κατοχή. Εκεί μπαίνουν τα ζητήματα... έρχεται να εγκαθιδρυθεί μια νέα εξουσία, για να το πούμε έτσι απλά. Συνήθως, κομμάτια της παλιάς εξουσίας συνεργάζονται. Κάποια άλλα οργανώνονται, είτε στρατιωτικά, είτε με άλλο τρόπο, για να αντιταχθούν στον εισβολέα.

Συμμετέχουσα: Κάποιες φορές φεύγουν και σχηματίζουν κυβερνήσεις σε άλλες χώρες...

Συμμετέχων: Άρα, η παλιά πολιτική τάξη πραγμάτων, ή θα συμβιβαστεί ή κάποιοι θα το σκάσουν στο εξωτερικό, ή κάποιοι θα κοιτάξουν να συνεργαστούν με την νέα κατάσταση, ή να οργανώσουν κάποιου είδους αντίσταση για να ξαναπάρουν την χαμένη τους εξουσία. Είναι απλά τα πράγματα.

Άρα, λοιπόν, κάποιοι οι οποίοι, όπως οι αναρχικοί, θέλουν να αντιταχθούνε στην κατοχή, προφανώς δεν θα είναι οι μόνοι. Θα υπάρχουν και άλλοι που θα θέλουν να αντιταχθούν στην κατοχή. Αλλά δεν θα μάχονται για τον ίδιο σκοπό. Άρα εδώ μπαίνουν πολλά ζητήματα. Δεν λένε απλά να μπούμε ή να μην μπούμε, ή θα μπούμε προληπτικά ή όχι. Η μία άποψη λέει ότι εμείς δεν

σματα. Δεν υπάρχει άλλο ζώο να το κάνει αυτό.

Συμμετέχων: Και οι χιμπατζήδες...

Συμμετέχουσα: Ε καλά, οι χιμπατζήδες έχουν πάρει κάποια κουσούρια από εμάς.

Συμμετέχων: Ή εμείς απ' τους χιμπατζήδες!

Συμμετέχουσα: Πραγματικά, όσο το σκέφτομαι, είναι τόσο πολύ απλό και συγχρόνως φαίνεται απίστευτο. Φυσικά επιθετικότητα υπάρχει στα ζώα και αυτά επιτίθενται το ένα στο άλλο, αλλά στον άνθρωπο εκφράζεται με ιδιαίτερο τρόπο. Είναι οργανωμένη, είναι οι λογικές που έχει, οι λόγοι που επιτίθεται... πολλές φορές παρασυρόμενος από τους διάφορους εξουσιαστικούς -ισμούς που τονίζουν τις διαφορές, την λεγόμενη διαφορετικότητα, φτάνει στο σημείο να αισθάνεται εχθρικά για κάποιον που τον έχουν πείσει ότι είναι διαφορετικός από αυτόν επειδή έχει άλλο χρώμα, άλλη θρησκεία, άλλη ιδεολογία ή ακόμα και επειδή έτυχε να γεννηθεί σε άλλη περιοχή του πλανήτη (το παράδειγμα της φασιστικής γερμανίας δεν είναι μακριά άλλωστε). Δεν ξέρω, αυτό είναι στη φύση του ανθρώπου; Έτσι διαμορφώθηκε;

Και κάτι ακόμα: Όπως ξέρουμε ο «Δίκαιος πόλεμος» που πρώτες αναφορές υπήρχαν σε Πλάτωνα, κατοχύρωσε το θέμα ο Αριστοτέλης κ.ά. και ερχόμαστε στο σήμερα, στις διεθνείς σχέσεις που την εισβολή και τους βομβαρδισμούς τα μετονομάζουν, πλέον, σε πολλές περιπτώσεις «ανθρωπιστική επέμβαση». Αλλά για αυτό να αναφερθούμε στη συνέχεια...

Συμμετέχων: Ναι, το ερώτημα αν αυτό είναι στη φύση του ανθρώπου... είναι σημαντικό, έχει απασχολήσει πολλούς. Είναι στη φύση του ανθρώπου ή δεν είναι;... Άλλος σου λέει ότι είναι... και οι φυλές -δεν είχαμε κράτη- πολεμούσαν μεταξύ τους. Παίρναν τα ρόπαλα έβρισκε την άλλη φυλή, τους χτύπαγαν τους παίρναν τις γυναίκες, τις σέρναν απ' τα μαλλιά στην σπηλιά.

Γ.Β.: Μην πας τόσο μακριά... οι Ρωμαίοι πήραν όλες τις γυναίκες των Σαβίνων.

Συμμετέχων: Πολύ πιο πριν λέμε από τους Ρωμαίους. Εκεί είχαμε κράτος, ήταν Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Μιλάμε για πριν την συγκρότηση. Ότι αυτό είναι στη φύση. Και τι λέει αυτή η άποψη; Ότι εφόσον δεχόμαστε ότι είναι στη φύση (δεν λέω ότι εμείς την δεχόμαστε) αυτό που πρέπει από εκεί και πέρα, γιατί είναι και η δικαίωση των κρατών, και επειδή, δυστυχώς, θα σου πει, από εκεί που έχουμε οργανωμένα κοινωνίες, κράτη κλπ. έχουμε συσσώρευση ισχύος και πρέπει να το διακανονίσουμε αυτό. Οι άνθρωποι είναι, λένε, θηρία και πρέπει κάπως να το ρυθμίσουμε. Να 'μαστε πραγματιστές, να 'μαστε ρεαλιστές δεν γίνεται αλλιώς και γι' αυτό σου λέει, συγκροτήσου όπως η ευρωπαϊκή ένωση, είδατε τι είχαμε μέ-

χρι τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, φέραν στον ευρωπαϊκό χώρο «ειρήνη» μεταξύ των κρατών.

Γ.Β.: Αφού πάτησαν την Γιουγκοσλαβία πριν από μερικά χρόνια... για ποια ειρήνη μας λένε;

Συμμετέχων: Βέβαια! Τώρα από εκεί και πέρα πως επενδύεται αυτό στον λευκό άνθρωπο ή όχι ... Λένε ότι στον Β΄ παγκόσμιο, η Γερμανία είχε και εσωτερικές αντιθέσεις σοβαρές, ότι είχε να κάνει και με την διαχείριση εσωτερικών αντιθέσεων μέσα σε ένα κράτος και σε μια κοινωνία, είχε προβλήματα σοβαρά, τα οποία δεν είχαν λυθεί μετά τον Α΄ παγκόσμιο, και υπήρχε οικονομική άνοδος ωστόσο υπήρχε και μια στασιμότητα, γκρίνιαζαν διάφορα στρώματα, μπήκαν μπροστά οι ναζί και η λύση ήταν ένα επεκτατικός πόλεμος αυτού του είδους, ώστε να εξασφαλιστούν πόροι, ενέργεια, από τα μέρη που θα πηγαίναν. Είναι και αυτή μια εξήγηση.

Γ.Β.: Σε περίπτωση, όμως, που δεχθούμε ότι ο άνθρωπος έχει μέσα του την αγριότητα, τη βία, ότι θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας και ένα σημαντικό στοιχείο ότι τελικά δεν είναι ο άνθρωπος της πρωτογενούς μορφής εμφανίσεώς του αλλά είναι ένας άνθρωπος, ο οποίος προφανώς έχει αναπτύξει την νοημοσύνη του και άρα μπορεί να ελέγχει τα ένστικτά του και να μπορεί να κρατάει και να διατηρεί μια ισορροπία. Βέβαια, η αφύπνιση αυτών των βίαιων ενστίκτων, βίαιων εκφράσεων και εκδηλώσεων του ανθρώπινου γένους καλλιεργείται συστηματικά μέσα από τις εξουσιαστικές δομές και μέσα από τις επιθετικές πρακτικές ενός κράτους απέναντι σε ένα άλλο, μιας εξουσίας απέναντι σε μια άλλη, ενός εμφυλίου, δηλαδή, ο οποίος εμφύλιος δεν είναι πάντα απελευθερωτικός, είναι και αυτός αγώνας για την εξουσία, που σημαίνει ότι αυτή η καλλιέργεια συνεχώς υπάρχει και αυτό είναι το ζητούμενο όσον αφορά το θέμα ότι ακόμα κι αν δεχθούμε ότι ο άνθρωπος είναι από τη φύση του επιθετικό όν, μπορούμε να δούμε ότι πραγματικά αυτή η επιθετικότητα είναι σε πολλούς ανθρώπους υποβαθμισμένη, γι' αυτό και πολλοί άνθρωποι δηλώνουν ότι εγώ δεν πρόκειται να ασκήσω βία ποτέ, είμαι ειρηνικός άνθρωπος, ειρηνιστής, όπως τους χαρακτηρίζουν, που σημαίνει ότι κάτι το έχουνε κατεβάσει πάρα πολύ χαμηλά, κάποιοι το έχουνε ανεβάσει πάρα πολύ ψηλά. Το σημείο ισορροπίας είναι αυτό που θα βρει ο καθένας είτε σαν άτομο, είτε σαν όμιλος είτε σαν συλλογικότητα. Γιατί χρειάζεται η βία. Κακά τα ψέματα. Δυστυχώς είναι κι αυτό ένα στοιχείο, και δεν λέω βία μόνο απέναντι στο άλλον, λέω βία ακόμα και να κόψεις ένα δέντρο, είναι μια βίαιη πρακτική με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά,

κάτω από κανονικές συνθήκες έχει μια αρμονία με το σύνολο, το υπάρχον σύνολο, όταν όμως αυτή η αρμονία διαταράσσεται και παγιοποιείται τότε έχουμε ακριβώς αυτό που λέμε βία. Η βία τι είναι: διαταραχή επί το μονιμότερον της ήδη υπάρχουσας κατάστασης. Δεν είναι βία να πάρω την πλαστελίνη να την πλάσω και να την στρογγυλέψω, βία είναι να την κάνω κομμάτια και να της βάλω και φωτιά. Αυτό είναι βία. Είναι η ζωική ενέργεια, μετασχηματισμένη, δομημένη και ουσιαστικά σχηματοποιημένη πλέον και πρόσφορη στον καθένα να την παραλάβει. Άρα πρέπει να έχουμε υπ' όψιν μας ότι αυτή η διάχυση της βίας είναι ακριβώς το αποτέλεσμα ενός μετασχηματισμού της ανθρώπινης και της ζωικής φύσης, γιατί ο άνθρωπος είναι ένα ζώο, βέβαια έλλογο, αλλά ζώο.

Αυτή η αγριότητα που εκφράζεται πολλές φορές, δηλαδή ο άλλος να πιάνει τον αντίπαλο αιχμάλωτο, να του βγάζει την καρδιά και να την μασάει, ότι αυτό είναι 100 χιλιάδες χρόνια προ Χριστού. Σε αυτήν την βάση, έχει σημασία ότι πραγματικά η διάχυση της βίας αξιοποιείται από την εξουσία, αλλά πριν αξιοποιηθεί από την εξουσία, δυστυχώς η ανθρώπινη φύση δεν μπορεί να ελέγξει τα πάντα, τα εκτρέπει και δυστυχώς πολλές φορές και τα μορφοποιεί. Δηλαδή, υπήρχανε πολεμικές φυλές οι οποίες επέδραμαν και σάρωναν... ο Αττίλας ήταν η μάστιγα του θεού, έτσι ονομάστηκε, και δεν είχε αφήσει τίποτα όρθιο... ο Ταμερλάνος το ίδιο, και ακολούθησαν τότε και τα άλλα μογγολικά φύλα.

Συμμετέχων: ... και ο μέγας Αλέξανδρος με τους άλλους τα ίδια δεν έκαναν... ξεκίνησαν από εδώ και που φτάσανε...! Τί, περίπατο πήγανε;

Γ.Β.: Άλλο κουμάσι και αυτός – όχι βέβαια δεν πήγανε περίπατο.

Αυτό που έχει μια σημασία ως αναρχικοί να το δούμε είναι ότι πρώτα-πρώτα σε κάθε περίπτωση να προσπαθούμε η συμβολή μας να μην ενισχύει εξουσιαστικές διαθέσεις, προοπτικές και σχέδια. Να είναι, δηλαδή, όσο το δυνατόν, προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανθρωπινότητας, της ανθρώπινης φύσης, της απελευθερωτικής, της αποδευσμευτικής προοπτικής.

Συνεχίζεται
στο επόμενο φύλλο της Διαδρομής Ελευθερίας

7ος ΚΥΚΛΟΣ

κράτος και σε μια κοινωνία, είχε προβλήματα σοβαρά, τα οποία δεν είχαν λυθεί μετά τον Α΄ παγκόσμιο, και υπήρχε οικονομική άνοδος ωστόσο υπήρχε και μια στασιμότητα, γκρίνιαζαν διάφορα στρώματα, μπήκαν μπροστά οι ναζί και η λύση ήταν ένα επεκτατικός πόλεμος αυτού του είδους, ώστε να εξασφαλιστούν πόροι, ενέργεια, από τα μέρη που θα πηγαίναν. Είναι και αυτή μια εξήγηση.

Γ.Β.: Σε περίπτωση, όμως, που δεχθούμε ότι ο άνθρωπος έχει μέσα του την αγριότητα, τη βία, ότι θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας και ένα σημαντικό στοιχείο ότι τελικά δεν είναι ο άνθρωπος της πρωτογενούς μορφής εμφανίσεώς του αλλά είναι ένας άνθρωπος, ο οποίος προφανώς έχει αναπτύξει την νοημοσύνη του και άρα μπορεί να ελέγχει τα ένστικτά του και να μπορεί να κρατάει και να διατηρεί μια ισορροπία. Βέβαια, η αφύπνιση αυτών των βίαιων ενστίκτων, βίαιων εκφράσεων και εκδηλώσεων του ανθρώπινου γένους καλλιεργείται συστηματικά μέσα από τις εξουσιαστικές δομές και μέσα από τις επιθετικές πρακτικές ενός κράτους απέναντι σε ένα άλλο, μιας εξουσίας απέναντι σε μια άλλη, ενός εμφυλίου, δηλαδή, ο όποιος εμφύλιος δεν είναι πάντα απελευθερωτικός, είναι και αυτός αγώνας για την εξουσία, που σημαίνει ότι αυτή η καλλιέργεια συνεχώς υπάρχει και αυτό είναι το ζητούμενο όσον αφορά το θέμα ότι ακόμα κι αν δεχθούμε ότι ο άνθρωπος είναι από τη φύση του επιθετικό όν, μπορούμε να δούμε ότι πραγματικά αυτή η επιθετικότητα είναι σε πολλούς ανθρώπους υποβαθμισμένη, γι' αυτό και πολλοί άνθρωποι δηλώνουν ότι εγώ δεν πρόκειται να ασκήσω βία ποτέ, είμαι ειρηνικός άνθρωπος, ειρηνιστής, όπως τους χαρακτηρίζουν, που σημαίνει ότι κάτι το έχουνε κατεβάσει πάρα πολύ χαμηλά, κάποιοι το έχουνε ανεβάσει πάρα πολύ ψηλά. Το σημείο ισορροπίας είναι αυτό που θα βρει ο καθένας είτε σαν άτομο, είτε σαν όμιλος είτε σαν συλλογικότητα. Γιατί χρειάζεται η βία. Κακά τα ψέματα. Δυστυχώς είναι κι αυτό ένα στοιχείο, και δεν λέω βία μόνο απέναντι στο άλλον, λέω βία ακόμα και να κόψεις ένα δέντρο, είναι μια βίαιη πρακτική με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Συμμετέχων: Καλά, βία υπάρχει και στη φύση...

Γ.Β.: Φυσικά... προχθές 10 χιλιάδες κεραυνούς έριξε ... τα έκανε «ρημαδιό» όλα... αυτή κι αν είναι βία... όχι αστεία.

Σαφώς η βία είναι μες τη φύση. Το θέμα είναι κατά πόσο κάποιος την θεοποιεί, την ανακηρύσσει στο άπαν ή την τοποθετεί εκεί που χρειάζεται, εκεί που είναι απαραίτητη για την διαβίωση.

Συμμετέχων: Ο άνθρωπος ... ένας έφηβος έχει μια ορμή έχει μια επιθετικότητα. Μπορεί να εκφράσει... δεν είναι κακή βία... όταν θέλει να εκφράσει ... θέλει να τρέξει ... δεν ξέρει τι να κάνει την ενέργειά του. .. πιάνει τον φίλο του και παλεύουν... με βίαιο τρόπο θα παλέψουν – δεν θέλει ούτε να τον κτυπήσει, ούτε να τον σκοτώσει, ούτε να τον εξοντώσει.

Συμμετέχουσα: Αυτό έχει να κάνει με την ζωική ενέργεια. Όταν αυτή παρεμποδιστεί θα βγει με βία. Με βία αντεστραμμένη. Δεν

ον και πρόσφορη στον καθένα να την παραλάβει. Άρα πρέπει να έχουμε υπ' όψιν μας ότι αυτή η διάχυση της βίας είναι ακριβώς το αποτέλεσμα ενός μετασχηματισμού της ανθρώπινης και της ζωικής φύσης, γιατί ο άνθρωπος είναι ένα ζώο, βέβαια έλλογο, αλλά ζώο.

Αυτή η αγριότητα που εκφράζεται πολλές φορές, δηλαδή ο άλλος να πιάνει τον αντίπαλο αιχμάλωτο, να του βγάζει την καρδιά και να την μασάει, ότι αυτό είναι 100 χιλιάδες χρόνια προ Χριστού. Σε αυτήν την βάση, έχει σημασία ότι πραγματικά η διάχυση της βίας αξιοποιείται από την εξουσία, αλλά πριν αξιοποιηθεί από την εξουσία, δυστυχώς η ανθρώπινη φύση δεν μπορεί να ελέγξει τα πάντα, τα εκτρέπει και δυστυχώς πολλές φορές και τα μορφοποιεί. Δηλαδή, υπήρχανε πολεμικές φυλές οι οποίες επέδραμαν και σάρωναν... ο Αττίλας ήταν η μάστιγα του θεού, έτσι ονομάστηκε, και δεν είχε αφήσει τίποτα όρθιο... ο Ταμερλάνος το ίδιο, και ακολούθησαν τότε και τα άλλα μογγολικά φύλα.

Συμμετέχων: ... και ο μέγας Αλέξανδρος με τους άλλους τα ίδια δεν έκαναν... ξεκίνησαν από εδώ και που φτάσανε...! Τί, περίπατο πήγανε;

Γ.Β.: Άλλο κουμάσι και αυτός – όχι βέβαια δεν πήγανε περίπατο.

Αυτό που έχει μια σημασία ως αναρχικοί να το δούμε είναι ότι πρώτα-πρώτα σε κάθε περίπτωση να προσπαθούμε η συμβολή μας να μην ενισχύει εξουσιαστικές διαθέσεις, προοπτικές και σχέδια. Να είναι, δηλαδή, όσο το δυνατόν, προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανθρωπινότητας, της ανθρώπινης φύσης, της απελευθερωτικής, της αποδευσμευτικής προοπτικής.

Συνεχίζεται
στο επόμενο φύλλο της Διαδρομής Ελευθερίας

τις εξουσιαστικές δομές και μέσα από τις επιθετικές πρακτικές ενός κράτους απέναντι σε ένα άλλο, μιας εξουσίας απέναντι σε μια άλλη, ενός εμφυλίου, δηλαδή, ο όποιος εμφύλιος δεν είναι πάντα απελευθερωτικός, είναι και αυτός αγώνας για την εξουσία, που σημαίνει ότι αυτή η καλλιέργεια συνεχώς υπάρχει και αυτό είναι το ζητούμενο όσον αφορά το θέμα ότι ακόμα κι αν δεχθούμε ότι ο άνθρωπος είναι από τη φύση του επιθετικό όν, μπορούμε να δούμε ότι πραγματικά αυτή η επιθετικότητα είναι σε πολλούς ανθρώπους υποβαθμισμένη, γι' αυτό και πολλοί άνθρωποι δηλώνουν ότι εγώ δεν πρόκειται να ασκήσω βία ποτέ, είμαι ειρηνικός άνθρωπος, ειρηνιστής, όπως τους χαρακτηρίζουν, που σημαίνει ότι κάτι το έχουνε κατεβάσει πάρα πολύ χαμηλά, κάποιοι το έχουνε ανεβάσει πάρα πολύ ψηλά. Το σημείο ισορροπίας είναι αυτό που θα βρει ο καθένας είτε σαν άτομο, είτε σαν όμιλος είτε σαν συλλογικότητα. Γιατί χρειάζεται η βία. Κακά τα ψέματα. Δυστυχώς είναι κι αυτό ένα στοιχείο, και δεν λέω βία μόνο απέναντι στο άλλον, λέω βία ακόμα και να κόψεις ένα δέντρο, είναι μια βίαιη πρακτική με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Συμμετέχων: Καλά, βία υπάρχει και στη φύση...

Γ.Β.: Φυσικά... προχθές 10 χιλιάδες κεραυνούς έριξε ... τα έκανε «ρημαδιό» όλα... αυτή κι αν είναι βία... όχι αστεία.

Σαφώς η βία είναι μες τη φύση. Το θέμα είναι κατά πόσο κάποιος την θεοποιεί, την ανακηρύσσει στο άπαν ή την τοποθετεί εκεί που χρειάζεται, εκεί που είναι απαραίτητη για την διαβίωση.

Συμμετέχων: Ο άνθρωπος ... ένας έφηβος έχει μια ορμή έχει μια επιθετικότητα. Μπορεί να εκφράσει... δεν είναι κακή βία... όταν θέλει να εκφράσει ... θέλει να τρέξει ... δεν ξέρει τι να κάνει την ενέργειά του. .. πιάνει τον φίλο του και παλεύουν... με βίαιο τρόπο θα παλέψουν – δεν θέλει ούτε να τον κτυπήσει, ούτε να τον σκοτώσει, ούτε να τον εξοντώσει.

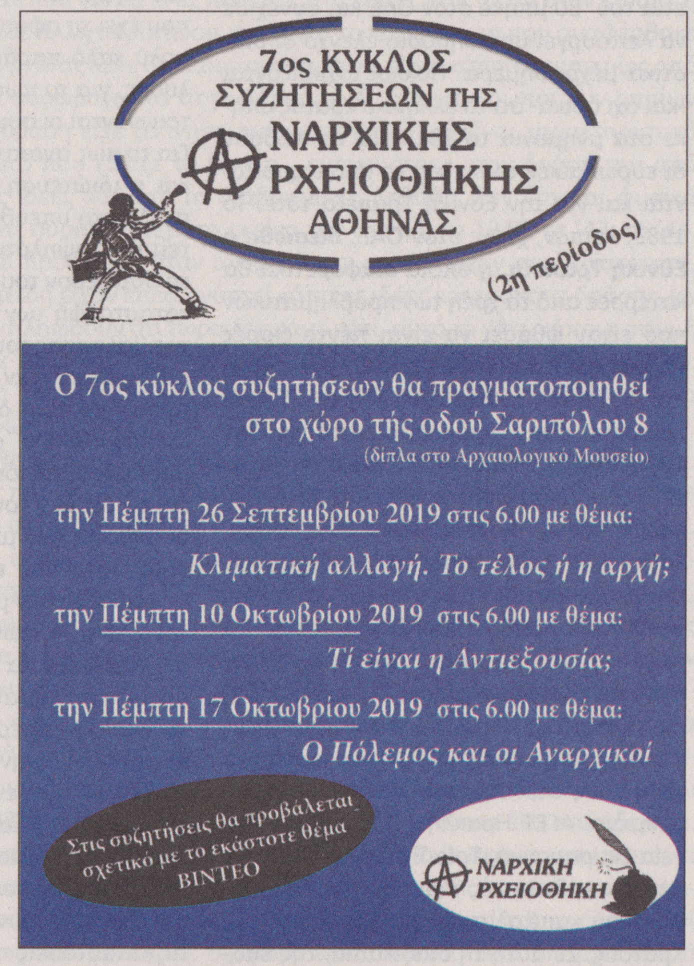
Συμμετέχουσα: Αυτό έχει να κάνει με την ζωική ενέργεια. Όταν αυτή παρεμποδιστεί θα βγει με βία. Με βία αντεστραμμένη. Δεν είναι φυσικό φαινόμενο η βία. Η βία βγαίνει από την στιγμή που η ατόφια ζωική ενέργεια παρεμποδίζεται, απωθείται. Οπότε εκεί βγαίνει η βία.

Γ.Β.: Αυτό που χρειάζεται να πούμε είναι ότι αυτή η ζωική ενέργεια που αναφέρθηκε, δεν είναι κάτι το οποίο μπορούμε να το έχουμε έτσι και να το κρατάμε. Είναι κάτι το οποίο μετασχηματίζεται. Εκδηλώνεται, απλώνεται ή συρρικνώνεται... για αυτό και εγώ νομίζω ότι όταν μιλάμε για βία είναι ακριβώς ένας σαφής μετασχηματισμός αυτής της ζωικής ενέργειας, η οποία όμως, από ένα σημείο και μετά παίρνει διάσταση και πολλές γίνεται στοιχείο της ανθρώπινης φύσης. Γιατί; Γιατί πολύ απλά, από ένα σημείο και μετά, αυτή η ζωική ενέργεια, που όταν εκδηλωθεί δεν έκαναν... ξεκίνησαν από εδώ και που φτάσανε...! Τί, περίπατο πήγανε;

Γ.Β.: Άλλο κουμάσι και αυτός – όχι βέβαια δεν πήγανε περίπατο.

Αυτό που έχει μια σημασία ως αναρχικοί να το δούμε είναι ότι πρώτα-πρώτα σε κάθε περίπτωση να προσπαθούμε η συμβολή μας να μην ενισχύει εξουσιαστικές διαθέσεις, προοπτικές και σχέδια. Να είναι, δηλαδή, όσο το δυνατόν, προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανθρωπινότητας, της ανθρώπινης φύσης, της απελευθερωτικής, της αποδευσμευτικής προοπτικής.

Συνεχίζεται
στο επόμενο φύλλο της Διαδρομής Ελευθερίας

(Αφίσα - κάλεσμα της συζήτησης που κυκλοφόρησε το 2019)

ΛΑΡΚΟ: Η εταιρεία που πτώχευσε μεταπολιτευτικά και κηδεύεται με κρατικά κόλλυβα το 2022

Το τελευταίο διάστημα επανήλθε στη δημοσιότητα με έντονο τρόπο το ζήτημα των όρων συνέχισης λειτουργίας της ΛΑΡΚΟ. Μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής σιδηρονικελίου στον κόσμο και παράλληλα μια ασύδοτη ρυπογόνος εταιρεία, τόσο στα εδάφη που εξορύσσει, όσο και στο Β. Ευβοϊκό που εναποθέτει παράνομα κατάλοιπα της βιομηχανικής της παραγωγής. Ταυτόχρονα διατηρεί ακόμη μια «πρωτιά», αυτή των δολοφονικών εργατικών δυστυχημάτων.

Η ΛΑΡΚΟ, λοιπόν, ένα δημιούργημα του Π. Μποδοσάκη, της δεκαετίας του '60, με εργοστάσιο επεξεργασίας στη Λάρυμνα και περιοχές εξόρυξης σε Βοιωτία, Εύβοια και Β. Ελλάδα, προστέθηκε μαζί με άλλες μεταλλευτικές βιομηχανίες της εποχής εκείνης, όπως την ΠΕΣΙΝΕ, στη λεγόμενη «βαριά» βιομηχανία. Παρήγαγε ένα εξαγώγιμο μετάλλευμα και ως εκ τούτου επηρεαζόταν άμεσα από τις διεθνείς οικονομικές καταστάσεις (τιμές, επιτόκια δανεισμού κ.ά.). Τα γκρίζα σύννεφα ήταν

το τότε σοσιαλιστικό ΠΑΣΟΚ έφτιαξε τον **Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΟΑΕ)** για να βάλει υπό την κρατική ομπρέλα τις πτωχευμένες ιδιωτικές εταιρείες. Εννοείται, ότι ακόμα και όταν ήταν ξεκάθαρο ότι οι εταιρείες δεν θα μπορούσαν να ανταπεξέλθουν χρηματοοικονομικά, οι τράπεζες συνέχιζαν να δανείζουν τις εταιρείες, αλλά τα χρήματα ταξίδευαν σε προσωπικούς λογαριασμούς του εξωτερικού! Το μοντέλο του ΟΑΕ δεν είναι ούτε ελληνική ούτε σοσιαλιστική πατέντα. Είναι ένα απόλυτο και ξεκάθαρο **καπιταλιστικό τέχνασμα**. Όταν οι ιδιωτικές εταιρείες οδεύουν προς το γκρεμό, το Κράτος (φιλελεύθερο, ρεπουμπλικανικό, σοσιαλδημοκρατικό κοκ) τρέχει να σώσει τις επιχειρήσεις. Το είδαμε και με τις περιπτώσεις των αμερικάνικων τραπεζών το 2008, το βλέπουμε και με τις αεροπορικές εταιρείες διεθνώς σήμερα. Η ΛΑΡΚΟ, λοιπόν, τη δεκαετία του '80 μπήκε στον ΟΑΕ και συνέχισε να λειτουργεί υπό δημόσιο έλεγχο ουσιαστικά μέχρι σήμερα. Πολλοί ισχυρίζονται

ρα η ΛΑΡΚΟ, αρκετά καθυστερημένη σε σχέση με άλλες εταιρείες, διότι το μαγαζί αυτό ήταν «γωνία» και βόλευε να το λυμαίνονται τα βουλευτικά και κομματικά «κοράκια» διαχρονικά.

Το μοντέλο που στήθηκε στη ΛΑΡΚΟ -και όχι μόνο- ήταν οι προσλήψεις να γίνονται όχι με κριτήρια επιχειρησιακά αλλά κομματικά. Η ΛΑΡΚΟ αποτελούσε το φέουδο τους. Και καταλάμβανε αυτή τη λογική όλη την πυραμίδα. Οι διοικήσεις ορίζονταν από τους κρατικοποιημένους μετόχους και τα συνδικαλιστικά σωματεία είχαν λάβει εξουσιοδότηση να έχουν λόγο στις προσλήψεις. Όχι το πόσοι θα προσληφθούν αλλά το ποιοι. Ένα αλισβερίσι που αφορά όλα τα κόμματα που έχουν διοικητική παρουσία στα σωματεία της ΛΑΡΚΟ. Νόμιζαν έτσι οι **συνδικάλες ότι συνδιοικούν και συναποφασίζουν με τη διοίκηση**. Και έτσι ήταν, αλλά **αυτή η ξεφτίλα έχει ημερομηνία λήξης** και τη λήξη τη σφυρίζει αυτός που έχει τη σφυρίχτρα. Η ΛΑΡΚΟ είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα μελέτης και ανά-

εκείνες τις φάμπρικες που είναι βουτηγμένες στο αίμα δεκάδων εργατών δολοφονημένων. Αλλά είναι ταυτόχρονα και εκείνες οι φάμπρικες που με την ανοχή των συνδικαλιστών άνοιξαν την κερκόπορτα για να ξεκινήσει το μοντέλο του «δεύτερης κατηγορίας» εργάτη, του εργολαβικού με μπλοκάκι. Και ως γνωστόν, η ΛΑΡΚΟ είχε αναπτύξει σημαντικά αυτόν τον κατάπτυστο θεσμό του «εργαλαβικού εργάτη» που πληρωνόταν με ψίχουλα ενώ ο διπλανός του τύγχανε διαφορετικής «προνομιακής» μεταχείρισης. Που ο παλιός έμενε σε σπίτι της εταιρείας δωρεάν και ο νέος παζάρευε τη ζωή του κάθε μέρα. Διαίρει και βασίλευε, αλλά για ποιόν και από ποιόν άραγε;

Ως γνωστόν, ο αναρχικός λόγος οφείλει να είναι σαφής και ξεκάθαρος, χωρίς στρογγυλοποιήσεις, αλλά να θέτει όλα τα θέματα με εκείνο τον τρόπο ώστε να αποφεύγονται λάθη του παρελθόντος, με μοναδικό σκοπό τη δημιουργία προοπτικής ευνοϊκότερων συνθηκών για την ατομική και κοινωνική απελευθέρωση. Στεκόμαστε κριτικά, λοιπόν, σε συμπεριφορές που εντείνουν τον κοινωνικό κανιβαλισμό, πολλές φορές με «ταξικό» πρόσημο, απόρροια ουσιαστικά μιας κυρίαρχης εξουσιαστικής αντίληψης, ξένης με τα ελευθεριακά προτάγματα. Τεχνητοί και πλαστοί διαχωρισμοί. Οξύνσεις συντεχνιακές, αδιάφορες για οτιδήποτε συντελείται έξω και πέρα από το μικρόκοσμο τους. Αλλά πλανάται οικτρά όποιος πιστεύει ότι οι παροχές του Κράτους ή των αφεντικών γίνονται με καλή προαίρεση. Όλα έχουν το τίμημα τους και συνήθως το τίμημα έχει κόστος βαθύ και κοινωνικό. Και αυτό είναι εύκολα εμφανές

Το τελευταίο διάστημα επανήλθε στη δημοσιότητα με έντονο τρόπο το ζήτημα των όρων συνέχισης λειτουργίας της ΛΑΡΚΟ. Μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής σιδηρονικελίου στον κόσμο και παράλληλα μια ασύδοτη ρυπογόνος εταιρεία, τόσο στα εδάφη που εξορύσσει, όσο και στο Β. Ευβοϊκό που εναποθέτει παράνομα κατάλοιπα της βιομηχανικής της παραγωγής. Ταυτόχρονα διατηρεί ακόμη μια «πρωτιά», αυτή των δολοφονικών εργατικών δυστυχημάτων.

Η ΛΑΡΚΟ, λοιπόν, ένα δημιούργημα του Π. Μποδοσάκη, της δεκαετίας του '60, με εργοστάσιο επεξεργασίας στη Λάρυμνα και περιοχές εξόρυξης σε Βοιωτία, Εύβοια και Β. Ελλάδα, προστέθηκε μαζί με άλλες μεταλλευτικές βιομηχανίες της εποχής εκείνης, όπως την ΠΕΣΙΝΕ, στη λεγόμενη «βαριά» βιομηχανία. Παρήγαγε ένα εξαγώγιμο μετάλλευμα και ως εκ τούτου επηρεαζόταν άμεσα από τις διεθνείς οικονομικές καταστάσεις (τιμές, επιτόκια δανεισμού κ.ά.). Τα γκρίζα σύννεφα ήταν ορατά από τη δεκαετία του '70 τόσο για τη ΛΑΡΚΟ όσο και για άλλες εγχώριες βιομηχανίες και έγιναν καταιγίδα με την είσοδο της ελλάδας στην ΕΕ, όπου οι αγορές άνοιξαν και κανένας προστατευτισμός δεν υπήρχε πια για τις απροετοίμαστες ελληνικές επιχειρήσεις. Οι έλληνες βιομήχανοι μαθημένοι να τρέχουν στο «Κράτος-μπαμπά» όταν έβλεπαν τα δύσκολα, κρατικοδίαιτοι γαρ, ενίσχυαν τις πελατειακές σχέσεις και δομές του πολιτικού συστήματος. Έπαιρναν δάνεια από τις ελληνικές-κρατι- το τότε σοσιαλιστικό ΠΑΣΟΚ έφτιαξε τον **Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΟΑΕ)** για να βάλει υπό την κρατική ομπρέλα τις πτωχευμένες ιδιωτικές εταιρείες. Εννοείται, ότι ακόμα και όταν ήταν ξεκάθαρο ότι οι εταιρείες δεν θα μπορούσαν να ανταπεξέλθουν χρηματοοικονομικά, οι τράπεζες συνέχιζαν να δανείζουν τις εταιρείες, αλλά τα χρήματα ταξίδευαν σε προσωπικούς λογαριασμούς του εξωτερικού! Το μοντέλο του ΟΑΕ δεν είναι ούτε ελληνική ούτε σοσιαλιστική πατέντα. Είναι ένα απόλυτο και ξεκάθαρο **καπιταλιστικό τέχνασμα**. Όταν οι ιδιωτικές εταιρείες οδεύουν προς το γκρεμό, το Κράτος (φιλελεύθερο, ρεπουμπλικανικό, σοσιαλδημοκρατικό κοκ) τρέχει να σώσει τις επιχειρήσεις. Το είδαμε και με τις περιπτώσεις των αμερικάνικων τραπεζών το 2008, το βλέπουμε και με τις αεροπορικές εταιρείες διεθνώς σήμερα. Η ΛΑΡΚΟ, λοιπόν, τη δεκαετία του '80 μπήκε στον ΟΑΕ και συνέχισε να λειτουργεί υπό δημόσιο έλεγχο ουσιαστικά μέχρι σήμερα. Πολλοί ισχυρίζονται -και όχι άδικα- ότι το ελληνικό κράτος μπήκε στα μνημόνια το 2010 για να σωθούν οι ευρωπαϊκές τράπεζες, το ίδιο ισχυρίζονται και για την Εθνική Τράπεζα τότε. Το 1983, λοιπόν, χάρις στον ΟΑΕ, **διεσώθη η Εθνική Τράπεζα**, η οποία διαφορετικά θα κατέρρεε από τα χρέη των προβληματικών που είχαν φθάσει να είναι **πέντε φορές το μετοχικό της κεφάλαιο!** Σε μια εποχή που το επιτόκιο καταθέσεων ήταν 25%, οι τράπεζες είχαν πρόβλημα κατάρρευσης

ρα η ΛΑΡΚΟ, αρκετά καθυστερημένη σε σχέση με άλλες εταιρείες, διότι το μαγαζί αυτό ήταν «γωνία» και βόλευε να το λυμαίνονται τα βουλευτικά και κομματικά «κοράκια» διαχρονικά.

Το μοντέλο που στήθηκε στη ΛΑΡΚΟ -και όχι μόνο- ήταν οι προσλήψεις να γίνονται όχι με κριτήρια επιχειρησιακά αλλά κομματικά. Η ΛΑΡΚΟ αποτελούσε το φέουδο τους. Και καταλάμβανε αυτή τη λογική όλη την πυραμίδα. Οι διοικήσεις ορίζονταν από τους κρατικοποιημένους μετόχους και τα συνδικαλιστικά σωματεία είχαν λάβει εξουσιοδότηση να έχουν λόγο στις προσλήψεις. Όχι το πόσοι θα προσληφθούν αλλά το ποιοι. Ένα αλισβερίσι που αφορά όλα τα κόμματα που έχουν διοικητική παρουσία στα σωματεία της ΛΑΡΚΟ. Νόμιζαν έτσι οι **συνδικάλες ότι συνδιοικούν και συναποφασίζουν με τη διοίκηση**. Και έτσι ήταν, αλλά **αυτή η ξεφτίλα έχει ημερομηνία λήξης** και τη λήξη τη σφυρίζει αυτός που έχει τη σφυρίχτρα. Η ΛΑΡΚΟ είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα μελέτης και ανάλυσης, για το πως αλλοιώνονται και αλλοτριώνονται οι συνειδήσεις των ανθρώπων. Για το πως αναπτύσσεται ο ωχαδερφισμός και η ιδιώτευση σε αντιπαραβολή με τη συλλογική υπευθυνότητα. Το πως τοποθετείται σε υψηλότερη κλίμακα, το οικονομικό συμφέρον του ενός από την οικολογική καταστροφή των βουνών της Εύβοιας και της θάλασσας του β. ευβοϊκού. Το πως όχι μόνο αρνούνταν διαχρονικά να δουν το πρόβλημα που δημιουργούσε η εξόρυξη σιδηρονικελίου στη περιοχή αλλά τρα-

εκείνες τις φάμπρικες που είναι βουτηγμένες στο αίμα δεκάδων εργατών δολοφονημένων. Αλλά είναι ταυτόχρονα και εκείνες οι φάμπρικες που με την ανοχή των συνδικαλιστών άνοιξαν την κερκόπορτα για να ξεκινήσει το μοντέλο του «δεύτερης κατηγορίας» εργάτη, του εργολαβικού με μπλοκάκι. Και ως γνωστόν, η ΛΑΡΚΟ είχε αναπτύξει σημαντικά αυτόν τον κατάπτυστο θεσμό του «εργαλαβικού εργάτη» που πληρωνόταν με ψίχουλα ενώ ο διπλανός του τύγχανε διαφορετικής «προνομιακής» μεταχείρισης. Που ο παλιός έμενε σε σπίτι της εταιρείας δωρεάν και ο νέος παζάρευε τη ζωή του κάθε μέρα. Διαίρει και βασίλευε, αλλά για ποιόν και από ποιόν άραγε;

Ως γνωστόν, ο αναρχικός λόγος οφείλει να είναι σαφής και ξεκάθαρος, χωρίς στρογγυλοποιήσεις, αλλά να θέτει όλα τα θέματα με εκείνο τον τρόπο ώστε να αποφεύγονται λάθη του παρελθόντος, με μοναδικό σκοπό τη δημιουργία προοπτικής ευνοϊκότερων συνθηκών για την ατομική και κοινωνική απελευθέρωση. Στεκόμαστε κριτικά, λοιπόν, σε συμπεριφορές που εντείνουν τον κοινωνικό κανιβαλισμό, πολλές φορές με «ταξικό» πρόσημο, απόρροια ουσιαστικά μιας κυρίαρχης εξουσιαστικής αντίληψης, ξένης με τα ελευθεριακά προτάγματα. Τεχνητοί και πλαστοί διαχωρισμοί. Οξύνσεις συντεχνιακές, αδιάφορες για οτιδήποτε συντελείται έξω και πέρα από το μικρόκοσμο τους. Αλλά πλανάται οικτρά όποιος πιστεύει ότι οι παροχές του Κράτους ή των αφεντικών γίνονται με καλή προαίρεση. Όλα έχουν το τίμημα τους και συνήθως το τίμημα έχει κόστος βαθύ και κοινωνικό. Και αυτό είναι εύκολα εμφανές στα χωριά όπου υπάρχουν εξορύξεις. Γιατί δημιουργεί χάσμα μεταξύ των ανθρώπων που όφειλαν να δρουν ενωτικά και συλλογικά. Γιατί ο διάχυτος ατομικισμός οδηγεί στην παραίτηση και στην καταρράκωση εκείνων που πίστευαν και πιστεύουν ότι μπορούν στα χωριά της υπαίθρου να ζήσουν με έναν ήπιο αγροτικό και οικολογικό τρόπο ζωής. Γιατί το **διακύβευμα είναι πολύ μεγαλύτερο από το ποιος θα διαχειρίζεται τη ΛΑΡΚΟ, το Κράτος ή ο**

εξορύσσει, όσο και στο Β. Ευβοϊκό που εναποθέτει παράνομα κατάλοιπα της βιομηχανικής της παραγωγής. Ταυτόχρονα διατηρεί ακόμη μια «πρωτιά», αυτή των δολοφονικών εργατικών δυστυχημάτων.

Η ΛΑΡΚΟ, λοιπόν, ένα δημιούργημα του Π. Μποδοσάκη, της δεκαετίας του '60, με εργοστάσιο επεξεργασίας στη Λάρυμνα και περιοχές εξόρυξης σε Βοιωτία, Εύβοια και Β. Ελλάδα, προστέθηκε μαζί με άλλες μεταλλευτικές βιομηχανίες της εποχής εκείνης, όπως την ΠΕΣΙΝΕ, στη λεγόμενη «βαριά» βιομηχανία. Παρήγαγε ένα εξαγώγιμο μετάλλευμα και ως εκ τούτου επηρεαζόταν άμεσα από τις διεθνείς οικονομικές καταστάσεις (τιμές, επιτόκια δανεισμού κ.ά.). Τα γκρίζα σύννεφα ήταν ορατά από τη δεκαετία του '70 τόσο για τη ΛΑΡΚΟ όσο και για άλλες εγχώριες βιομηχανίες και έγιναν καταιγίδα με την είσοδο της ελλάδας στην ΕΕ, όπου οι αγορές άνοιξαν και κανένας προστατευτισμός δεν υπήρχε πια για τις απροετοίμαστες ελληνικές επιχειρήσεις. Οι έλληνες βιομήχανοι μαθημένοι να τρέχουν στο «Κράτος-μπαμπά» όταν έβλεπαν τα δύσκολα, κρατικοδίαιτοι γαρ, ενίσχυαν τις πελατειακές σχέσεις και δομές του πολιτικού συστήματος. Έπαιρναν δάνεια από τις ελληνικές-κρατικές τράπεζες με εντολή υπουργών και προσλάμβαναν απευθείας από τα βουλευτικά γραφεία. Αυτό το μοντέλο που με τόση μαεστρία είχε αναπτύξει το δεξιό κράτος το συνέχισαν οι μετέπειτα κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ.

Ήταν μαθηματικά βέβαιο, λοιπόν, ότι η ΛΑΡΚΟ κάποια στιγμή θα «έσκαγε». Διότι οι κυβερνήσεις της ΝΔ μεταπολιτευτικά δάνειζαν στο Μποδοσάκη μέσω της Εθνικής Τράπεζας με 21% επιτόκιο, για να μπορούν να διορίζουν τα «παιδιά» τους. Είτε ελεγχόταν από τον Μποδοσάκη είτε από το Κράτος, η ΛΑΡΚΟ είχε αλισβερίσια με τα κομματικά γραφεία, όπως και οι περισσότερες – αν όχι όλες οι μεταλλευτικές εταιρείες. Η ΛΑΡΚΟ, λοιπόν, πτωχεύει και

κά, οι τράπεζες συνέχιζαν να δανείζουν τις εταιρείες, αλλά τα χρήματα ταξίδευαν σε προσωπικούς λογαριασμούς του εξωτερικού! Το μοντέλο του ΟΑΕ δεν είναι ούτε ελληνική ούτε σοσιαλιστική πατέντα. Είναι ένα απόλυτο και ξεκάθαρο **καπιταλιστικό τέχνασμα**. Όταν οι ιδιωτικές εταιρείες οδεύουν προς το γκρεμό, το Κράτος (φιλελεύθερο, ρεπουμπλικανικό, σοσιαλδημοκρατικό κοκ) τρέχει να σώσει τις επιχειρήσεις. Το είδαμε και με τις περιπτώσεις των αμερικάνικων τραπεζών το 2008, το βλέπουμε και με τις αεροπορικές εταιρείες διεθνώς σήμερα. Η ΛΑΡΚΟ, λοιπόν, τη δεκαετία του '80 μπήκε στον ΟΑΕ και συνέχισε να λειτουργεί υπό δημόσιο έλεγχο ουσιαστικά μέχρι σήμερα. Πολλοί ισχυρίζονται -και όχι άδικα- ότι το ελληνικό κράτος μπήκε στα μνημόνια το 2010 για να σωθούν οι ευρωπαϊκές τράπεζες, το ίδιο ισχυρίζονται και για την Εθνική Τράπεζα τότε. Το 1983, λοιπόν, χάρις στον ΟΑΕ, **διεσώθη η Εθνική Τράπεζα**, η οποία διαφορετικά θα κατέρρεε από τα χρέη των προβληματικών που είχαν φθάσει να είναι **πέντε φορές το μετοχικό της κεφάλαιο!** Σε μια εποχή που το επιτόκιο καταθέσεων ήταν 25%, οι τράπεζες είχαν πρόβλημα κατάρρευσης λόγω ανεξέλεγκτου υπερδανεισμού στην ελίτ. Εννοείται, ότι όλα αυτά τα χρέη των επιχειρήσεων φορτώθηκαν στους φορολογούμενους και επιπλέον ένα μέρος των εταιρειών αυτών, αφού εκκαθαρίστηκαν στην «κολυμβήθρα του Σιλωάμ» από τα χρέη και τις αποφάσεις αφεντικών, Κράτους και τραπεζών, επαναϊδιωτικοποιήθηκαν. Εταιρείες, που τώρα φιγουράρουν ως ιδιωτικές και ανεξάρτητες, «πάρκαραν» τα χρέη τους στο δημόσιο και στο φορολογούμενο. ΑΓΕΤ Ηρακλής, Σόφτεξ, Ναυπηγεία Σκαραμαγκά, Τρία Έψιλον αποτελούν μερικές ενδεικτικές περιπτώσεις λειτουργίας του καπιταλισμού με τις πλάτες του Κράτους. Σε αυτή τη διαδικασία, της **επαναϊδιωτικοποίησής της**, βρίσκεται σήμε-

όχι με κριτήρια επιχειρησιακά αλλά κομματικά. Η ΛΑΡΚΟ αποτελούσε το φέουδο τους. Και καταλάμβανε αυτή τη λογική όλη την πυραμίδα. Οι διοικήσεις ορίζονταν από τους κρατικοποιημένους μετόχους και τα συνδικαλιστικά σωματεία είχαν λάβει εξουσιοδότηση να έχουν λόγο στις προσλήψεις. Όχι το πόσοι θα προσληφθούν αλλά το ποιοι. Ένα αλισβερίσι που αφορά όλα τα κόμματα που έχουν διοικητική παρουσία στα σωματεία της ΛΑΡΚΟ. Νόμιζαν έτσι οι **συνδικάλες ότι συνδιοικούν και συναποφασίζουν με τη διοίκηση**. Και έτσι ήταν, αλλά **αυτή η ξεφτίλα έχει ημερομηνία λήξης** και τη λήξη τη σφυρίζει αυτός που έχει τη σφυρίχτρα. Η ΛΑΡΚΟ είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα μελέτης και ανάλυσης, για το πως αλλοιώνονται και αλλοτριώνονται οι συνειδήσεις των ανθρώπων. Για το πως αναπτύσσεται ο ωχαδερφισμός και η ιδιώτευση σε αντιπαραβολή με τη συλλογική υπευθυνότητα. Το πως τοποθετείται σε υψηλότερη κλίμακα, το οικονομικό συμφέρον του ενός από την οικολογική καταστροφή των βουνών της Εύβοιας και της θάλασσας του β. ευβοϊκού. Το πως όχι μόνο αρνούνταν διαχρονικά να δουν το πρόβλημα που δημιουργούσε η εξόρυξη σιδηρονικελίου στη περιοχή αλλά τραμπούκιζαν και όποιον είχε άλλη άποψη. Για το ότι δεν τους καιγόταν καρφάκι εάν οι αγρότες δεν μπορούσαν να καλλιεργήσουν λόγω του εξασθενούς χρωμίου και οι ψαράδες δεν μπορούσαν να ψαρεύουν λόγω των βαρέων μετάλλων. Αλλά ξέρουμε, τα τελευταία λύθηκαν πάλι με τη συνδρομή του «Κράτους-μπαμπά», που κουκούλωσε τις υπερβάσεις στις χημικές αναλύσεις για να μην διαταραχθεί η τοπική οικονομία. Ποιος ενδιαφέρεται άλλωστε για τη δημόσια υγεία και τα οικοσυστήματα;

Ξέρουμε ότι πολλοί οι οποίοι εμφορούνται από αναλύσεις περί ταξικής συνείδησης των εργατών ενοχλούνται από αυτές τις καταστάσεις που αναπτύσσονται μέσα σε εργασιακούς χώρους. Και μάλιστα σε

φεύγονται λάθη του παρελθόντος, με μοναδικό σκοπό τη δημιουργία προοπτικής ευνοϊκότερων συνθηκών για την ατομική και κοινωνική απελευθέρωση. Στεκόμαστε κριτικά, λοιπόν, σε συμπεριφορές που εντείνουν τον κοινωνικό κανιβαλισμό, πολλές φορές με «ταξικό» πρόσημο, απόρροια ουσιαστικά μιας κυρίαρχης εξουσιαστικής αντίληψης, ξένης με τα ελευθεριακά προτάγματα. Τεχνητοί και πλαστοί διαχωρισμοί. Οξύνσεις συντεχνιακές, αδιάφορες για οτιδήποτε συντελείται έξω και πέρα από το μικρόκοσμο τους. Αλλά πλανάται οικτρά όποιος πιστεύει ότι οι παροχές του Κράτους ή των αφεντικών γίνονται με καλή προαίρεση. Όλα έχουν το τίμημα τους και συνήθως το τίμημα έχει κόστος βαθύ και κοινωνικό. Και αυτό είναι εύκολα εμφανές στα χωριά όπου υπάρχουν εξορύξεις. Γιατί δημιουργεί χάσμα μεταξύ των ανθρώπων που όφειλαν να δρουν ενωτικά και συλλογικά. Γιατί ο διάχυτος ατομικισμός οδηγεί στην παραίτηση και στην καταρράκωση εκείνων που πίστευαν και πιστεύουν ότι μπορούν στα χωριά της υπαίθρου να ζήσουν με έναν ήπιο αγροτικό και οικολογικό τρόπο ζωής. Γιατί το **διακύβευμα είναι πολύ μεγαλύτερο από το ποιος θα διαχειρίζεται τη ΛΑΡΚΟ, το Κράτος ή ο ιδιώτης;** Αυτό το ερώτημα δεν μάς αφορά εν προκειμένω. Το διακύβευμα είναι, πως θέλουμε να ζήσουμε στα χωριά; Με φουγάρα, εξορύξεις, εξασθενές χρώμιο, βαρέα μέταλλα, μεταλλευτικούς κώδικες κατοχής ή σε αρμονία και σε συνεργασία με την ανάπτυξη μοντέλων φιλικών προς το περιβάλλον και τον άνθρωπο που προτάσσουν τον κοινοτισμό και τη συνεργασία; Τώρα πληρώνεται το τίμημα της πλάνης του ατομικισμού, ως απόρροια των επίπλαστων προνομίων που χορηγούνταν ιδιοτελώς από την κρατική εξουσία. Μέχρι σήμερα, το μοντέλο που αναπτύχθηκε στις λαρκο-περιοχές ήταν όλα στο βωμό της ανάπτυξης της μεταλλευτικής εταιρείας. Το Κράτος έκανε τα στραβά μάτια στις εργα-

σιακές και περιβαλλοντικές παραβιάσεις, δήμαρχοι εκλέγονταν τα στελέχη-υπάλληλοι της εταιρείας, με απλά λόγια, το ένα χέρι ένιβε τ' άλλο. Την ίδια ώρα που εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι έμειναν χωρίς δουλειά στα χρόνια των μνημονίων, το Κράτος χορηγούσε ενισχύσεις στη ΛΑΡΚΟ, ώστε να την έχει με τεχνητή αναπνοή στη ζωή. Τα δημοσιογραφικά και κομματικά δελτία τύπου αναφέρονται στα 5,5 εκ. πρόστιμο που πρέπει να καταβάλει η εταιρεία για τις παράτυπες ενισχύσεις, αλλά αποκρύπτουν ότι έχουν δοθεί 52 εκ. τα τελευταία δυο χρόνια μόνο για να συνεχίσει να λειτουργεί η εταιρεία. Το **φέουδο** αυτό έπρεπε πάση θυσία να κρατηθεί, γιατί πώς αλλιώς οι βουλευτές Φθιώτιδας, Εύβοιας κ.ά. με τους λογής-λογής **Σταϊκούρες** θα πρόσφεραν διαχρονικά εξυπηρετήσεις στους ψηφοφόρους τους; **Αλλά όπου υπάρχει εξυπηρέτηση από την Εξουσία υπάρχει και εκδούλευση από τον ψηφοφόρο**. Και αυτή η άθλια συνθήκη είναι διάχυτη στο πολιτικό πελατειακό σύστημα. Παράλληλα, αυτό το φέουδο έπρεπε να κρατηθεί διότι οι πολλαπλές εγκληματικές κρατικές αποφάσεις έπρεπε κατά κάποιο τρόπο να ομαλοποιηθούν «αγοράζοντας χρόνο» και δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες για την επόμενη ημέρα ιδιωτικοποίησης. Άρα ενός καλού ντηλ με οφέλη για τους εκάστοτε υπουργούς.

Το μαγαζί «γωνία» της ΛΑΡΚΟ, λοιπόν, έλκυε πάντα τα γνωστά εξουσιαστικά αποβράσματα που ήθελαν να κάνουν τις δουλειές τους και να πλουτίζουν παρασιτικά. Ο κατάλογος είναι μακρύς και πολυποίκιλος

παίρνουν προαγωγή και μισθολογικό μπόνους. Τα χρέη συσσωρεύονται προς ΔΕΗ κ.ά. Πολλοί πίστευαν (και άθεοι κομμουνιστές επίσης) ότι ο Θεός είναι μεγάλος, αφού η ΔΕΗ ως μέτοχος της ΛΑΡΚΟ κάτι θα κάνει την τελευταία στιγμή. Μάταια! Ο κύβος ερρίφθη και σε αυτό είχαν συντρέξει προγενέστερες αποφάσεις. Το 2014 ο πρωθυπουργός Σαμαράς διαχώρισε το εργοστάσιο της Λάρυμνας από τα μεταλλεία. Έτσι, μπορούσε και μπορεί κάποιος να αγοράσει μόνο τα μεταλλεία και όχι το εργοστάσιο. Τα χρέη και τα πρόστιμα θα

μάτων του ΟΑΕΔ. Μια πρακτική και πάλι **παρασιτική και εκδούλευσης**, αφού προσπαθούν το πιθανό πρόβλημα της ανεργίας τους να το παζαρέψουν με τους εξουσιαστές με όρους παράκλησης. Ταυτόχρονα, οι κύριοι υπεύθυνοι, αυτής της δρομολογούμενης εδώ και δεκαετίες κατάστασης, **κυβερνήσεις και κόμματα, μένουν στο απυρόβλητο για τα εγκλήματα τους**. Πορείες μνημόσυνα, αριστερές μεγαλοστομίες και μηδενική αγωνιστική διεκδίκηση. Όλα προσπαθούν να τα λύσουν παρασκηνιακά και όχι στο δρόμο.

Είναι βέβαιο, ότι με όρους εθνικής και κρατικής διαχείρισης η ΛΑΡΚΟ είναι στρατηγικής σημασίας βιομηχανία λόγω των μεταλλευμάτων που παράγει και που είναι απαραίτητα στο σύγχρονο ψηφιακό κόσμο. Για παράδειγμα, η παρουσία κοβαλτίου στο κράμα σιδηρονικελίου αποτελεί στρατηγική πρώτη ύλη για την ΕΕ. **Όμως, όλα αυτά είναι ρομαντικές ιστορίες ενός άγριου κόσμου όπου καπιταλιστές (Μποδοσάκης) και Κράτος μαζί κατάφεραν να την πτωχεύσουν παρ' ότι δεν είχε έτερο ευρωπαίο ανταγωνιστή, και είναι η μόνη εντός της ΕΕ που παράγει σιδηρονικέλιο. Ταυτόχρονα εγκληματούσαν και περιβαλλοντικά**. Πτωχεύθηκε οικονομικά μια εταιρεία που στη συνείδηση του κάθε αγωνιζόμενου ανθρώπου είχε ήδη πτωχεύσει αξιακά, όταν η **Ένωση Εργαζομένων της, το 2008,** είχε κυκλοφορήσει την παρακάτω ανακοίνωση ως απάντηση σε δράσεις οικολόγων, αναρχικών και αντιεξουσιαστών της εύβοιας:

«(...)Σ' ότι μας αφορά είμαστε ανοιχτοί στον όποιο διάλογο που

θήστε μας ο καθένας από τη θέση του και το περιβάλλον να βοηθήσουμε και εμείς μεροκάματο να έχουμε».

Που είναι, λοιπόν, αυτός ο τσαμπουκάς σήμερα, το 2022, απέναντι στην Εξουσία που σάς στερεί το μεροκάματο; Που σάς εξαπατεί και σάς χειρίζεται διαχρονικά; Που σάς ξαμολούσε για να διακόψετε συγκεντρώσεις κατοίκων στα χωριά και να τραμπουκίσετε όποιον είχε αντίθετη άποψη από τη δική σας; Από αγρότες μέχρι καθηγητές πανεπιστημίου; Τσάμπα μάγκες και τότε και τώρα. Ομολογούμε, όμως, ότι το συγκεκριμένο απόσπασμα ήταν προφητικό. Ανταλλάσσει το μεροκάματο στη ΛΑΡΚΟ με μια θέση στο δημόσιο. Αυτό για το οποίο παζαρεύουν οι εργατοπατέρες της κακιάς συμφοράς σήμερα.

Ο δρόμος και ο αγώνας προς την ελευθερία περιλαμβάνει και την ανιδιοτελή στάση μας σε καθετί αξιακό. Δεν παζαρεύουμε με την εξουσία, δεν παρακαλούμε και δεν γλείφουμε τα κομματόσκυλα για μια θέση εργασίας. Ούτε για να την καταλάβουμε ούτε για να την κρατήσουμε. Αγωνιζόμαστε με όλες τις δυνάμεις μας για την ολική ανατροπή των ιεραρχικών σχέσεων από όπου και εάν προέρχονται. Γιατί μονάχα έτσι θα νιώσουμε και θα είμαστε πραγματικά ελεύθεροι και χαρούμενοι. Και υγιείς! Τόσο εμείς όσο και τα βουνά, οι θάλασσες και τα ποτάμια!

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

σχύσεις στη ΛΑΡΚΟ, ώστε να την έχει με τεχνητή αναπνοή στη ζωή. Τα δημοσιογραφικά και κομματικά δελτία τύπου αναφέρονται στα 5,5 εκ. πρόστιμο που πρέπει να καταβάλει η εταιρεία για τις παράτυπες ενισχύσεις, αλλά αποκρύπτουν ότι έχουν δοθεί 52 εκ. τα τελευταία δυο χρόνια μόνο για να συνεχίσει να λειτουργεί η εταιρεία. Το **φέουδο** αυτό έπρεπε πάση θυσία να κρατηθεί, γιατί πώς αλλιώς οι βουλευτές Φθιώτιδας, Εύβοιας κ.ά. με τους λογής-λογής **Σταϊκούρες** θα πρόσφεραν διαχρονικά εξυπηρετήσεις στους ψηφοφόρους τους; **Αλλά όπου υπάρχει εξυπηρέτηση από την Εξουσία υπάρχει και εκδούλευση από τον ψηφοφόρο**. Και αυτή η άθλια συνθήκη είναι διάχυτη στο πολιτικό πελατειακό σύστημα. Παράλληλα, αυτό το φέουδο έπρεπε να κρατηθεί διότι οι πολλαπλές εγκληματικές κρατικές αποφάσεις έπρεπε κατά κάποιο τρόπο να ομαλοποιηθούν «αγοράζοντας χρόνο» και δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες για την επόμενη ημέρα ιδιωτικοποίησης. Άρα ενός καλού ντηλ με οφέλη για τους εκάστοτε υπουργούς.

Το μαγαζί «γωνία» της ΛΑΡΚΟ, λοιπόν, έλκυε πάντα τα γνωστά εξουσιαστικά αποβράσματα που ήθελαν να κάνουν τις δουλειές τους και να πλουτίζουν παρασιτικά. Ο κατάλογος είναι μακρύς και πολυποίκιλος αλλά θα αναφέρουμε ενδεικτικά τα εξής:

Όταν CEO της εταιρείας ήταν ο Κ. Θανάσουλας, εκλεκτός του τότε υφυπουργού Οικονομικών Π. Δούκα (ο γνωστός ναρκισσιστής «βαλιτσάκιας» εξαγοράζων τους πυρόπληκτους Ηλείας), εφάρμοσε hedging μέσω της **Goldman Sachs** για τις τιμές σιδηρονικελίου ζημιώνοντας την εταιρεία με 150 εκ. ευρώ. Πωλούσε στα 15-18.000 δολάρια με κόστος παραγωγής στα 22.000 δολάρια και διαμορφωμένες τιμές χρηματιστηριακής αγοράς 30-50.000 δολάρια. Το σκάνδαλο έγινε γνωστό, ποινικές ευθύνες δεν προέκυψαν και ήρθε η σειρά του **Θ. Σκρέκα**, πατέρα του σημερι-

παίρνουν προαγωγή και μισθολογικό μπόνους. Τα χρέη συσσωρεύονται προς ΔΕΗ κ.ά. Πολλοί πίστευαν (και άθεοι κομμουνιστές επίσης) ότι ο Θεός είναι μεγάλος, αφού η ΔΕΗ ως μέτοχος της ΛΑΡΚΟ κάτι θα κάνει την τελευταία στιγμή. Μάταια! Ο κύβος ερρίφθη και σε αυτό είχαν συντρέξει προγενέστερες αποφάσεις. Το 2014 ο πρωθυπουργός Σαμαράς διαχώρισε το εργοστάσιο της Λάρυμνας από τα μεταλλεία. Έτσι, μπορούσε και μπορεί κάποιος να αγοράσει μόνο τα μεταλλεία και όχι το εργοστάσιο. Τα χρέη και τα πρόστιμα θα τα πληρώσει ο φορολογούμενος και ο ιδιώτης θα φέρει την νέα ανάπτυξη. Αν θέλει μόνο τα μεταλλεία φορτώνει το μετάλλευμα και το πάει όπου θέλει για επεξεργασία.

Αυτό, λοιπόν, το διαρκές έγκλημα έχει τη σφραγίδα όλων των μεταπολιτευτικών κυβερνήσεων και ονοματεπώνυμα πρωθυπουργών, υπουργών και πιστών σφουγγοκωλάριων. Έφτιαξαν μια εταιρεία που λειτουργούσε ως **Κράτος εν κράτει** στις περιοχές τσιφλίκια της και δομώντας ένα σφιχτό κομματικό πελατειακό φέουδο. Δυστυχώς υπήρχαν πολλοί πρόθυμοι για να το υπηρετήσουν, διότι, όπως συμβαί-

κατάστασης, **κυβερνήσεις και κόμματα, μένουν στο απυρόβλητο για τα εγκλήματα τους**. Πορείες μνημόσυνα, αριστερές μεγαλοστομίες και μηδενική αγωνιστική διεκδίκηση. Όλα προσπαθούν να τα λύσουν παρασκηνιακά και όχι στο δρόμο.

Είναι βέβαιο, ότι με όρους εθνικής και κρατικής διαχείρισης η ΛΑΡΚΟ είναι στρατηγικής σημασίας βιομηχανία λόγω των μεταλλευμάτων που παράγει και που είναι απαραίτητα στο σύγχρονο ψηφιακό κόσμο. Για παράδειγμα, η παρουσία κοβαλτίου στο κράμα σιδηρονικελίου αποτελεί στρατηγική πρώτη ύλη για την ΕΕ. **Όμως, όλα αυτά είναι ρομαντικές ιστορίες ενός άγριου κόσμου όπου καπιταλιστές (Μποδοσάκης) και Κράτος μαζί κατάφεραν να την πτωχεύσουν παρ' ότι δεν είχε έτερο ευρωπαίο ανταγωνιστή, και είναι η μόνη εντός της ΕΕ που παράγει σιδηρονικέλιο. Ταυτόχρονα εγκληματούσαν και περιβαλλοντικά**. Πτωχεύθηκε οικονομικά μια εταιρεία που στη συνείδηση του κάθε αγωνιζόμενου ανθρώπου είχε ήδη πτωχεύσει αξιακά, όταν η **Ένωση Εργαζομένων της, το 2008,** είχε κυκλοφορήσει την παρακάτω ανακοίνωση ως απάντηση σε δράσεις οικολόγων, αναρχικών και αντιεξουσιαστών της εύβοιας:

«(...)Σ' ότι μας αφορά είμαστε ανοιχτοί στον όποιο διάλογο που θα έχει την προϋπόθεση της συνύπαρξης με σκληρούς όρους, όμως ξεκαθαρίζουμε σ' όλους τους ''άλλους'' ότι χαρακτηρίζονται ***εχθροί*** *μας με ό,τι αυτό συνεπάγεται, είμαστε αποφασισμένοι και να συγκρουστούμε και να χτυπήσουμε αλύπητα όποιον επιχειρήσει να παίξει με το μεροκάματό μας. Δεν προειδοποιούμε,* ***απειλούμε*** *και βάλτε το καλά στο μυαλό σας. Αρκετά παίξατε. Τα πράγματα έχουν δυσκολέψει. Δεν θα επιτρέψουμε να χαθεί καμιά θέση εργασίας. Γιατί καλώς ή κακώς* ***ανεπτυγμένη***

Που σας ξαμολούσε για να διακόψετε συγκεντρώσεις κατοίκων στα χωριά και να τραμπουκίσετε όποιον είχε αντίθετη άποψη από τη δική σας; Από αγρότες μέχρι καθηγητές πανεπιστημίου; Τσάμπα μάγκες και τότε και τώρα. Ομολογούμε, όμως, ότι το συγκεκριμένο απόσπασμα ήταν προφητικό. Ανταλλάσσει το μεροκάματο στη ΛΑΡΚΟ με μια θέση στο δημόσιο. Αυτό για το οποίο παζαρεύουν οι εργατοπατέρες της κακιάς συμφοράς σήμερα.

Ο δρόμος και ο αγώνας προς την ελευθερία περιλαμβάνει και την ανιδιοτελή στάση μας σε καθετί αξιακό. Δεν παζαρεύουμε με την εξουσία, δεν παρακαλούμε και δεν γλείφουμε τα κομματόσκυλα για μια θέση εργασίας. Ούτε για να την καταλάβουμε ούτε για να την κρατήσουμε. Αγωνιζόμαστε με όλες τις δυνάμεις μας για την ολική ανατροπή των ιεραρχικών σχέσεων από όπου και εάν προέρχονται. Γιατί μονάχα έτσι θα νιώσουμε και θα είμαστε πραγματικά ελεύθεροι και χαρούμενοι. Και υγιείς! Τόσο εμείς όσο και τα βουνά, οι θάλασσες και τα ποτάμια!

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 21ος, Φύλλο 224
Μάρτιος 2022

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.

ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82

Τηλέφωνο: 69 32 65 17 40

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.

Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Τράπεζα Πειραιώς)

από την εξουσία υπάρχει και εκ-**δούλευση από τον ψηφοφόρο**. Και αυτή η άθλια συνθήκη είναι διάχυτη στο πολιτικό πελατειακό σύστημα. Παράλληλα, αυτό το φέουδο έπρεπε να κρατηθεί διότι οι πολλαπλές εγκληματικές κρατικές αποφάσεις έπρεπε κατά κάποιο τρόπο να ομαλοποιηθούν «αγοράζοντας χρόνο» και δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες για την επόμενη ημέρα ιδιωτικοποίησης. Άρα ενός καλού ντηλ με οφέλη για τους εκάστοτε υπουργούς.

Το μαγαζί «γωνία» της ΛΑΡΚΟ, λοιπόν, έλκυε πάντα τα γνωστά εξουσιαστικά αποβράσματα που ήθελαν να κάνουν τις δουλειές τους και να πλουτίζουν παρασιτικά. Ο κατάλογος είναι μακρύς και πολυποίκιλος αλλά θα αναφέρουμε ενδεικτικά τα εξής:

Όταν CEO της εταιρείας ήταν ο Κ. Θανάσουλας, εκλεκτός του τότε υφυπουργού Οικονομικών Π. Δούκα (ο γνωστός ναρκισσιστής «βαλιτσάκιας» εξαγοράζων τους πυρόπληκτους Ηλείας), εφάρμοσε hedging μέσω της **Goldman Sachs** για τις τιμές σιδηρονικελίου ζημιώνοντας την εταιρεία με 150 εκ. ευρώ. Πωλούσε στα 15-18.000 δολάρια με κόστος παραγωγής στα 22.000 δολάρια και διαμορφωμένες τιμές χρηματιστηριακής αγοράς 30-50.000 δολάρια. Το σκάνδαλο έγινε γνωστό, ποινικές ευθύνες δεν προέκυψαν και ήρθε η σειρά του **Θ. Σκρέκα**, πατέρα του σημερινού υπουργού Ενέργειας, να προεδρεύσει. Αυξάνει, με αναδρομική ισχύ μάλιστα, τον μισθό του από 7.000€ στα 9.000€ (αναφερόμαστε στο 2008), προσλαμβάνει το συγγενικό του σκυλολόι νύφη, συμπέθερο και λοιπούς με μισθούς από 2.700€ έως 4.200€. Την ίδια ώρα **τα ταμειακά διαθέσιμα κατρακυλούσαν στο 1 εκ.** οπότε τι ποιο λογικό(!) απ' το να σπαστούν με ζημία τα συμβόλαια hedging. Η συνολική χασούρα υπολογίζεται σε **μισό δις ευρώ**. Την ίδια ώρα κάποιοι προσλαμβάνονται με διάφανα κομματικά κριτήρια και αρκετοί παίρνουν προαγωγή και μισθολογικό μπόνους. Τα χρέη συσσωρεύονται προς ΔΕΗ κ.ά. Πολλοί πίστευαν (και άθεοι κομμουνιστές επίσης) ότι ο Θεός είναι μεγάλος, αφού η ΔΕΗ ως μέτοχος της ΛΑΡΚΟ κάτι θα κάνει την τελευταία στιγμή. Μάταια! Ο κύβος ερρίφθη και σε αυτό είχαν συντρέξει προγενέστερες αποφάσεις. Το 2014 ο πρωθυπουργός Σαμαράς διαχώρισε το εργοστάσιο της Λάρυμνας από τα μεταλλεία. Έτσι, μπορούσε και μπορεί κάποιος να αγοράσει μόνο τα μεταλλεία και όχι το εργοστάσιο. Τα χρέη και τα πρόστιμα θα τα πληρώσει ο φορολογούμενος και ο ιδιώτης θα φέρει την νέα ανάπτυξη. Αν θέλει μόνο τα μεταλλεία φορτώνει το μετάλλευμα και το πάει όπου θέλει για επεξεργασία.

Αυτό, λοιπόν, το διαρκές έγκλημα έχει τη σφραγίδα όλων των μεταπολιτευτικών κυβερνήσεων και ονοματεπώνυμα πρωθυπουργών, υπουργών και πιστών σφουγγοκωλάριων. Έφτιαξαν μια εταιρεία που λειτουργούσε ως **Κράτος εν κράτει** στις περιοχές τσιφλίκια της και δομώντας ένα σφιχτό κομματικό πελατειακό φέουδο. Δυστυχώς υπήρχαν πολλοί πρόθυμοι για να το υπηρετήσουν, διότι, όπως συμβαίνει και με άλλες μεταλλευτικές εταιρείες –κρατικές ή ιδιωτικές δεν έχει σημασία– οι μισθοί είναι παραπάνω από το μέσο όρο. Άλλωστε και ο ορυκτός πλούτος και όλα τα φυσικά αγαθά σε μια κρατική διαχείριση δεν ανήκουν στο λαό, όσο και αν θέλουν να μας πείσουν για αυτό οι γνωστοί εργατοπατέρες. Και είναι εκείνοι σήμερα που ζητούν από τους δημάρχους των μεταλλευτικών περιοχών ώστε οι –μη εργολαβικοί– περί τα χίλια άτομα εργαζόμενοι **να ενταχθούν στις δημοτικές επιχειρήσεις** μέσω μετατάξεων και πολυετών προγραμ-

κες ιστορίες ενός άγριου κόσμου **όπου καπιταλιστές (Μποδοσάκης) και Κράτος μαζί κατάφεραν να την πτωχεύσουν παρ' ότι δεν είχε έτερο ευρωπαίο ανταγωνιστή, και είναι η μόνη εντός της ΕΕ που παράγει σιδηρονικέλιο. Ταυτόχρονα εγκληματούσαν και περιβαλλοντικά**. Πτωχεύθηκε οικονομικά μια εταιρεία που στη συνείδηση του κάθε αγωνιζόμενου ανθρώπου είχε ήδη πτωχεύσει αξιακά, όταν η **Ένωση Εργαζομένων της, το 2008**, είχε κυκλοφορήσει την παρακάτω ανακοίνωση ως απάντηση σε δράσεις οικολόγων, αναρχικών και αντιεξουσιαστών της εύβοιας:

«(…)Σ' ότι μας αφορά είμαστε ανοιχτοί στον όποιο διάλογο που θα έχει την προϋπόθεση της συνύπαρξης με σκληρούς όρους, όμως ξεκαθαρίζουμε σ' όλους τους "άλλους" ότι χαρακτηρίζονται ***εχθροί*** *μας με ό,τι αυτό συνεπάγεται, είμαστε αποφασισμένοι και να συγκρουστούμε και να χτυπήσουμε αλύπητα όποιον επιχειρήσει να παίξει με το μεροκάματό μας. Δεν προειδοποιούμε,* ***απειλούμε*** *και βάλτε το καλά στο μυαλό σας. Αρκετά παίξατε. Τα πράγματα έχουν δυσκολέψει. Δεν θα επιτρέψουμε να χαθεί καμιά θέση εργασίας. Γιατί καλώς ή κακώς* ***ανεπτυγμένη οικολογική συνείδηση έχουν οι «χορτάτοι».*** *Οι πεινασμένοι καίνε δάση για να πουλήσουν ξύλα, ρίχνουν δυναμίτη στη θάλασσα για να φάνε ψάρια, καίνε λάδια καμένα για να ζεσταθούν. Σίγουρα πιστεύουμε ότι όσοι σκέπτονται υγιώς δεν θα ήθελαν τέτοιες καταστάσεις. Κάτι που για μας έχει αξία. Ανταλλάσσουμε κύριοι το μεροκάματό μας στη ΛΑΡΚΟ με μια θέση στο δημόσιο. Εάν κύριοι κρατούντες δεν το μπορείτε, βοη-*

εργασίας. Ούτε για να την καταλάβουμε ούτε για να την κρατήσουμε. Αγωνιζόμαστε με όλες τις δυνάμεις μας για την ολική ανατροπή των ιεραρχικών σχέσεων από όπου και εάν προέρχονται. Γιατί μόναχα έτσι θα νιώσουμε και θα είμαστε πραγματικά ελεύθεροι και χαρούμενοι. Και υγιείς! Τόσο εμείς όσο και τα βουνά, οι θάλασσες και τα ποτάμια!

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 21ος, Φύλλο 224

Μάρτιος 2022

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.

ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82

Τηλέφωνο: 69 32 65 17 40

Υπεύθυνος Έκδοσης

Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.

Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Τράπεζα Πειραιώς)

IBAN: GR77 0172 0260 0050 2601 4503 410

bic: PIRBGRAA

Σε περίπτωση συνδρομής είναι απαραίτητη η αποστολή των στοιχείων σας (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας, τηλέφωνο) μέσω του ταχυδρομείου (ηλεκτρονικού ή κανονικού) ή τηλεφωνικά.

Επίσης συστημένες επιστολές και δέματα θα πρέπει να στέλλονται προς:

Παναγιώτη Ι. Λιόλιο

Σαριπόλου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 106 82

Για ηλεκτρονική επικοινωνία:

diadromi@anarchy.gr

Οι αναρχικοί δεν συμπράττουν με κανένα κράτος ή διακρατικές συμμαχίες. Ανθίζουν την ανεξούσια ιδέα ακόμα και μέσα στον πόλεμο

Λίγες ημέρες πριν την επίθεση του ρωσικού κράτους στον ουκρανικό χώρο, ουκρανοί αναρχικοί με ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, δήλωναν πως θα ενταχθούν στις ένοπλες δυνάμεις της Ουκρανίας: *«Αξίζει τον κόπο να πολεμήσουμε τα ρωσικά στρατεύματα σε περίπτωση εισβολής; Πιστεύουμε ότι η απάντηση είναι ΝΑΙ. Οι επιλογές που εξετάζουν επί του παρόντος οι Ουκρανοί αναρχικοί περιλαμβάνουν την ένταξη στις ένοπλες δυνάμεις της Ουκρανίας, την εμπλοκή στην εδαφική άμυνα, στη στράτευση και τον εθελοντισμό».* Όταν ξεκινάει ένας πόλεμος μεταξύ κρατών ή «εμφύλιος»,

έχουμε μια θετική προσέγγιση προς αυτήν την κατάσταση. Είναι προφανές ότι η Ουκρανία δεν μπορεί να αντιμετωπίσει μόνη της τη Ρωσία. Ακόμη και λαμβάνοντας υπ' όψη το μεγάλο εθελοντικό κίνημα, απαιτούνται σύγχρονες τεχνολογίες και όπλα. Εκτός από το ΝΑΤΟ, η Ουκρανία δεν έχει άλλους συμμάχους που να μπορούν να βοηθήσουν σε αυτό. Εδώ, μπορούμε να θυμηθούμε την ιστορία του Συριακού Κουρδιστάν. Οι ντόπιοι αναγκάστηκαν να συνεργαστούν με το ΝΑΤΟ κατά του ISIS – η μόνη εναλλακτική λύση ήταν να διαφύγουν ή να σκοτωθούν.[...] Οι αναρχικοί δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους στην Ουκρανία ή αλλού για να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην εισβολή στο καθεστώς του Πούτιν. Ως εκ τούτου, πρέπει να σκεφτούμε την αποδοχή της στήριξης από το ΝΑΤΟ».

Οι συντάκτες του κειμένου ξεχνάνε να αναφέρουν την σφαγή που επακολούθησε σε περιοχές του συριακού Κουρδιστάν, όταν η Αμερική αποχώρησε από την περιοχή αφήνοντας έκθετους στην πολεμική μηχανή της Τουρκίας χιλιάδες μαχητές του Κουρδιστάν που μέχρι εκείνη την ώρα ήταν σύμμαχοι. Η ιστορία βρίθει από παρόμοια περιστατικά και μάλιστα με αναρχικούς που συμμάχησαν, για παρόμοιους λόγους που αναφέρει το κείμενο, με κάποιον εξουσιαστή. Ακόμα και η τάση που δεν υποστηρίζει ανοικτά την στήριξη του ΝΑΤΟ και του τακτικού στρατού μιλάει για αμυντική ικανότητα της χώρας: *«Στο πλαίσιο της αμυντικής ικανότητας της χώρας, η έμφαση δεν πρέπει να δίνεται στη σημασία της τεχνολογίας του ΝΑΤΟ και της στήριξης του τακτικού στρατού, αλλά στις δυνατότητες της κοινωνίας για λαϊκό*

που θυμίζουν το περίφημο κείμενο των 16, με το οποίο ο Κροπότκιν μαζί με άλλους γνωστούς αναρχικούς τάσσονται κατά της Γερμανίας και στήριξη στον πόλεμο των Συμμάχων ως πράξη αντίστασης απέναντι στον ιμπεριαλισμό της Γερμανικής αυτοκρατορίας. Οι υπογράφοντες αναρχικοί του κειμένου εναντιώνονται σε όσους μιλούν για ειρήνη και μάλιστα τους κατηγορούν πως παίζουν το παιχνίδι της Γερμανίας:

«Όποιος μιλάει για Ειρήνη αυτή τη στιγμή, παίζει ακριβώς το παιγνίδι της άρχουσας τάξης της Γερμανίας, των στρατηγών και των πρακτόρων τους. Από την πλευρά μας, αρνούμεθα απολύτως να μοιραστούμε τις

φαντασιώσεις ορισμένων μας συντρόφων, σχετικά με τις ειρηνικές διαθέσεις όσων αποφασίζουν τη μοίρα της Γερμανίας. Προτιμούμε να αντικρύσουμε τον κίνδυνο κατά πρόσωπο και να αναζητήσουμε τρόπους να τον απομακρύνουμε. Αγνοώντας τον συγκεκριμένο κίνδυνο, απλώς τον αυξάνεις» [...] *Να μιλάς σήμερα για Ειρήνη ενώ αυτός που, για 45 χρόνια, μετέτρεψε την Ευρώπη σε ένα απέραντο στρατόπεδο, υπαγορεύει τους όρους, θα ήταν το πιο καταστροφικό λάθος που θα μπορούσε κανείς να κάνει».*

Η ίδια λογική επικρατεί και στο κείμενο των ουκρανών αναρχικών που υπερασπίζονται τον πόλεμο με τις τάξεις των ουκρανικών δυνάμεων: *«Θεωρούμε ότι τα συνθήματα "Πείτε Όχι στον Πόλεμο" ή "Ο Πόλεμος*

Οι αναρχικοί δεν συμπράττουν με κανένα κράτος ή διακρατικές συμμαχίες. Ανθίζουν την ανεξούσια ιδέα ακόμα και μέσα στον πόλεμο

Λίγες ημέρες πριν την επίθεση του ρωσικού κράτους στον ουκρανικό χώρο, ουκρανοί αναρχικοί με ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, δήλωναν πως θα ενταχθούν στις ένοπλες δυνάμεις της Ουκρανίας: *«Αξίζει τον κόπο να πολεμήσουμε τα ρωσικά στρατεύματα σε περίπτωση εισβολής; Πιστεύουμε ότι η απάντηση είναι ΝΑΙ. Οι επιλογές που εξετάζουν επί του παρόντος οι Ουκρανοί αναρχικοί περιλαμβάνουν την ένταξη στις ένοπλες δυνάμεις της Ουκρανίας, την εμπλοκή στην εδαφική άμυνα, στη στράτευση και τον εθελοντισμό».* Όταν ξεκινάει ένας πόλεμος μεταξύ κρατών ή «εμφύλιος»,

τότε οι ιδέες δοκιμάζονται στην ανθεκτικότητά τους και φανερώνονται οι πραγματικές τους διαστάσεις. Ο πόλεμος ξεγυμνώνει το σώμα της ιδέας από όλα εκείνα τα πέπλα και τα επιπλέον ρούχα, όπου έχουν φορεθεί από τους κομιστές της ιδέας, ντύνοντας την ιδεολογικά για να ταιριάζει ανάλογα με την περίσταση. Όταν ο πόλεμος κυκλοφορεί στους δρόμους με όλη του την εξάρτηση, τότε όλοι μας είμαστε γυμνοί απέναντί του και αυτό μας φτάνει για να μάθουμε μια και καλή τον εαυτό μας. Κάπου εκεί μπορούμε να δούμε εάν όλα αυτά που πιστεύαμε και υπερασπιστήκαμε στο παρελθόν με πάθος, είναι κομμάτι από την αλήθεια της γύμνιας μας ή ακόμα ένα πέπλο του φτιασιδωτού εαυτού μας. Έτσι, λοιπόν, το να συντάσσονται αναρχικοί με τις ένοπλες δυνάμεις ενός κράτους και επιπλέον

να θυμηθούμε την ιστορία του Συριακού Κουρδιστάν. Οι ντόπιοι αναγκάστηκαν να συνεργαστούν με το ΝΑΤΟ κατά του ISIS – η μόνη εναλλακτική λύση ήταν να διαφύγουν ή να σκοτωθούν.[...] Οι αναρχικοί δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους στην Ουκρανία ή αλλού για να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην εισβολή στο καθεστώς του Πούτιν. Ως εκ τούτου, πρέπει να σκεφτούμε την αποδοχή της στήριξης από το ΝΑΤΟ».

Οι συντάκτες του κειμένου ξεχνάνε να αναφέρουν την σφαγή που επακολούθησε σε περιοχές του συριακού Κουρδιστάν, όταν η Αμερική αποχώρησε από την περιοχή αφήνοντας έκθετους στην πολεμική μηχανή της Τουρκίας χιλιάδες μαχητές του Κουρδιστάν που μέχρι εκείνη την ώρα ήταν σύμμαχοι. Η ιστορία βρίθει από παρόμοια περιστατικά και μάλιστα με αναρχικούς που συμμάχησαν, για παρόμοιους λόγους που αναφέρει το κείμενο, με κάποιον εξουσιαστή. Ακόμα και η τάση που δεν υποστηρίζει ανοικτά την στήριξη του ΝΑΤΟ και του τακτικού στρατού μιλάει για αμυντική ικανότητα της χώρας: *«Στο πλαίσιο της αμυντικής ικανότητας της χώρας, η έμφαση δεν πρέπει να δίνεται στη σημασία της τεχνολογίας του ΝΑΤΟ και της στήριξης του τακτικού στρατού, αλλά στις δυνατότητες της κοινωνίας για λαϊκό ανταρτοπόλεμο».*

Πέραν από το παραπάνω κείμενο που έχει δημοσιευτεί με τον τίτλο *«Πόλεμος και αναρχικοί στην Ουκρανία: ένα χρονικό και μία θέση»*, με την εισβολή του ρωσικού στρατού στο ουκρανικό έδαφος μια ουκρανική αναρχική ομάδα με το όνομα «Rev Dia», η οποία εκπαιδεύεται χρόνια στρατιωτικά στην ουκρανική ύπαιθρο σε ιδιότυπα στρατόπεδα, ανακοινώνει την πρόθεσή της να πολεμήσει τη ρωσική εισβολή. Επισημαίνουν πως ενώ είναι ολιγάριθμοι, θέλουν να κάνουν τα πάντα για να πατήσουν στο λαιμό τον δικτάτορα Πούτιν. Σε συνέχεια του παραπάνω κειμένου συναντάμε κομμάτια

ακριβώς το παιγνίδι της άρχουσας τάξης της Γερμανίας, των στρατηγών και των πρακτόρων τους. Από την πλευρά μας, αρνούμεθα απολύτως να μοιραστούμε τις

φαντασιώσεις ορισμένων μας συντρόφων, σχετικά με τις ειρηνικές διαθέσεις όσων αποφασίζουν τη μοίρα της Γερμανίας. Προτιμούμε να αντικρύσουμε τον κίνδυνο κατά πρόσωπο και να αναζητήσουμε τρόπους να τον απομακρύνουμε. Αγνοώντας τον συγκεκριμένο κίνδυνο, απλώς τον αυξάνεις» [...] *Να μιλάς σήμερα για Ειρήνη ενώ αυτός που, για 45 χρόνια, μετέτρεψε την Ευρώπη σε ένα απέραντο στρατόπεδο, υπαγορεύει τους όρους, θα ήταν το πιο καταστροφικό λάθος που θα μπορούσε κανείς να κάνει».*

Η ίδια λογική επικρατεί και στο κείμενο των ουκρανών αναρχικών που υπερασπίζονται τον πόλεμο με τις τάξεις των ουκρανικών δυνάμεων: *«Θεωρούμε ότι τα συνθήματα "Πείτε Όχι στον Πόλεμο" ή "Ο Πόλεμος μεταξύ των Αυτοκρατοριών" είναι αναποτελεσματικά και λαϊκιστικά. Το αναρχικό κίνημα δεν έχει καμία επιρροή στις διαδικασίες, επομένως τέτοιες δηλώσεις δεν αλλάζουν τίποτα». «Η θέση μας βασίζεται στο γεγονός ότι δεν θέλουμε να το σκάσουμε, δεν θέλουμε να είμαστε όμηροι και δεν θέλουμε να σκοτωθούμε δίχως να πολεμήσουμε. Μπορείτε να κοιτάξετε το Αφγανιστάν και να καταλάβετε τί σημαίνει "Όχι στον πόλεμο": όταν οι Ταλιμπάν προελαύνουν, οι άνθρωποι φεύγουν μαζικά, πεθαίνουν στο χάος στα αεροδρόμια και εκείνοι που παραμένουν εκκαθαρίζονται. Αυτό περιγράφει το τί συμβαίνει στην Κριμαία και μπορείτε να φανταστείτε τί θα συμβεί μετά την εισβολή της Ρωσίας σε άλλες περιοχές της Ουκρανίας».* [...] *«Θεωρούμε αυτόν τον πόλεμο πρωτίστως κατά του Πούτιν και των καθεστώτων υπό τον έλεγχό του. Εκτός από το κοινότοπο κίνητρο να μην ζούμε υπό μια δικτατορία, βλέπουμε δυνατότητες στην ουκρανική κοινωνία, η οποία είναι μία από τις*

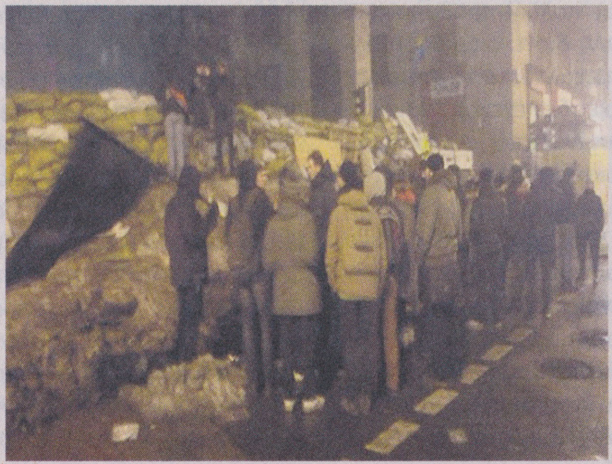
δυνάμεις της Ουκρανίας, την εμπλοκή στην εδαφική άμυνα, στη στράτευση και τον εθελοντισμό». Όταν ξεκινάει ένας πόλεμος μεταξύ κρατών ή «εμφύλιος»,

τότε οι ιδέες δοκιμάζονται στην ανθεκτικότητά τους και φανερώνονται οι πραγματικές τους διαστάσεις. Ο πόλεμος ξεγυμνώνει το σώμα της ιδέας από όλα εκείνα τα πέπλα και τα επιπλέον ρούχα, όπου έχουν φορεθεί από τους κομιστές της ιδέας, ντύνοντας την ιδεολογικά για να ταιριάζει ανάλογα με την περίσταση. Όταν ο πόλεμος κυκλοφορεί στους δρόμους με όλη του την εξάρτηση, τότε όλοι μας είμαστε γυμνοί απέναντί του και αυτό μας φτάνει για να μάθουμε μια και καλή τον εαυτό μας. Κάπου εκεί μπορούμε να δούμε εάν όλα αυτά που πιστεύαμε και υπερασπιστήκαμε στο παρελθόν με πάθος, είναι κομμάτι από την αλήθεια της γύμνιας μας ή ακόμα ένα πέπλο του φτιασιδωτού εαυτού μας. Έτσι, λοιπόν, το να συντάσσονται αναρχικοί με τις ένοπλες δυνάμεις ενός κράτους και επιπλέον με το ΝΑΤΟ, που και στην συγκεκριμένη πολεμική σύγκρουση έχει παίξει σημαντικό ρόλο και επιπλέον από την ίδρυσή του μόνο όλεθρο έχει προσφέρει, είναι βαθιά εξουσιαστικό. Έτσι, απόψεις που καλοβλέπουν μια συνεργασία αναρχικών με το ΝΑΤΟ στον τομέα της ένοπλης σύγκρουσης, είναι άτοπες και εάν ποτέ συμβούν εννοείται πως τα άτομα που συνεργάζονται δεν είναι σε καμία περίπτωση αναρχικοί, αλλά χρήσιμοι ηλίθιοι της εξουσίας. Αναφέρουν, λοιπόν, οι ουκρανοί αναρχικοί σε σχέση με το ΝΑΤΟ: *«Ορισμένοι από εμάς*

η Αμερική αποχώρησε από την περιοχή αφήνοντας έκθετους στην πολεμική μηχανή της Τουρκίας χιλιάδες μαχητές του Κουρδιστάν που μέχρι εκείνη την ώρα ήταν σύμμαχοι. Η ιστορία βρίθει από παρόμοια περιστατικά και μάλιστα με αναρχικούς που συμμάχησαν, για παρόμοιους λόγους που αναφέρει το κείμενο, με κάποιον εξουσιαστή. Ακόμα και η τάση που δεν υποστηρίζει ανοικτά την στήριξη του ΝΑΤΟ και του τακτικού στρατού μιλάει για αμυντική ικανότητα της χώρας: *«Στο πλαίσιο της αμυντικής ικανότητας της χώρας, η έμφαση δεν πρέπει να δίνεται στη σημασία της τεχνολογίας του ΝΑΤΟ και της στήριξης του τακτικού στρατού, αλλά στις δυνατότητες της κοινωνίας για λαϊκό ανταρτοπόλεμο».*

Πέραν από το παραπάνω κείμενο που έχει δημοσιευτεί με τον τίτλο *«Πόλεμος και αναρχικοί στην Ουκρανία: ένα χρονικό και μία θέση»*, με την εισβολή του ρωσικού στρατού στο ουκρανικό έδαφος μια ουκρανική αναρχική ομάδα με το όνομα «Rev Dia», η οποία εκπαιδεύεται χρόνια στρατιωτικά στην ουκρανική ύπαιθρο σε ιδιότυπα στρατόπεδα, ανακοινώνει την πρόθεσή της να πολεμήσει τη ρωσική εισβολή. Επισημαίνουν πως ενώ είναι ολιγάριθμοι, θέλουν να κάνουν τα πάντα για να πατήσουν στο λαιμό τον δικτάτορα Πούτιν. Σε συνέχεια του παραπάνω κειμένου συναντάμε κομμάτια

φαντασιώσεις ορισμένων μας συντρόφων, σχετικά με τις ειρηνικές διαθέσεις όσων αποφασίζουν τη μοίρα της Γερμανίας. Προτιμούμε να αντικρύσουμε τον κίνδυνο κατά πρόσωπο και να αναζητήσουμε τρόπους να τον απομακρύνουμε. Αγνοώντας τον συγκεκριμένο κίνδυνο, απλώς τον αυξάνεις» [...] *Να μιλάς σήμερα για Ειρήνη ενώ αυτός που, για 45 χρόνια, μετέτρεψε την Ευρώπη σε ένα απέραντο στρατόπεδο, υπαγορεύει τους όρους, θα ήταν το πιο καταστροφικό λάθος που θα μπορούσε κανείς να κάνει».*

Η ίδια λογική επικρατεί και στο κείμενο των ουκρανών αναρχικών που υπερασπίζονται τον πόλεμο με τις τάξεις των ουκρανικών δυνάμεων: *«Θεωρούμε ότι τα συνθήματα "Πείτε Όχι στον Πόλεμο" ή "Ο Πόλεμος μεταξύ των Αυτοκρατοριών" είναι αναποτελεσματικά και λαϊκιστικά. Το αναρχικό κίνημα δεν έχει καμία επιρροή στις διαδικασίες, επομένως τέτοιες δηλώσεις δεν αλλάζουν τίποτα». «Η θέση μας βασίζεται στο γεγονός ότι δεν θέλουμε να το σκάσουμε, δεν θέλουμε να είμαστε όμηροι και δεν θέλουμε να σκοτωθούμε δίχως να πολεμήσουμε. Μπορείτε να κοιτάξετε το Αφγανιστάν και να καταλάβετε τί σημαίνει "Όχι στον πόλεμο": όταν οι Ταλιμπάν προελαύνουν, οι άνθρωποι φεύγουν μαζικά, πεθαίνουν στο χάος στα αεροδρόμια και εκείνοι που παραμένουν εκκαθαρίζονται. Αυτό περιγράφει το τί συμβαίνει στην Κριμαία και μπορείτε να φανταστείτε τί θα συμβεί μετά την εισβολή της Ρωσίας σε άλλες περιοχές της Ουκρανίας».* [...] *«Θεωρούμε αυτόν τον πόλεμο πρωτίστως κατά του Πούτιν και των καθεστώτων υπό τον έλεγχό του. Εκτός από το κοινότοπο κίνητρο να μην ζούμε υπό μια δικτατορία, βλέπουμε δυνατότητες στην ουκρανική κοινωνία, η οποία είναι μία από τις πιο δραστήριες, ανεξάρτητες και επαναστατικές στην περιοχή. Η μακρά ιστορία της αντίστασης των ανθρώπων τα τελευταία τριάντα χρόνια είναι μια σταθερή απόδειξη αυτού. Αυτό μας δίνει την ελπίδα ότι οι έννοιες της άμεσης δημοκρατίας έχουν γόνιμο έδαφος εδώ».*

Όπως ο Κροπότκιν και οι άλλοι αναρχικοί στο κείμενο τους δεν έμεναν απλά στην εναντίωσή τους στην Γερμανική αυτοκρατορία, αλλά πίστευαν πως, εάν η Γερμανική αυτοκρατορία κατέρρεε, η υπόθεση της επανάστασης μπορούσε να κάνει ένα βήμα πιο πέρα και θα ήταν πιο εύκολο σε αυτή τη χώρα να

πραγματοποιηθεί η αναρχική επανάσταση, κάπως έτσι και οι ουκρανοί αναρχικοί βλέπουν την Ουκρανία ως γόνιμο έδαφος όχι για αναρχική προοπτική, βέβαια, αλλά για μια άμεση δημοκρατία...

Δεν ξέρουμε τί θα μπορούσε κάποιος να περιμένει από μια αναρχική θέση υπέρ του πολέμου και αν αυτή η αρχική παράταιρη θέση διαλύει όλη την αναρχική οπτική. Είναι δεδομένο, πως εάν μια βασική θέση, στην προκειμένη θετική απέναντι στον πόλεμο, είναι εξ αρχής προβληματική, τότε λογικό και επόμενο όλες οι υπόλοιπες θέσεις να είναι εξίσου προβληματικές. Πολλοί λένε πως οι θεωρίες δεν χωράνε σ' ένα πόλεμο, θέλοντας να επισημάνουν ότι μπροστά στην ζωή και στο θάνατο, μόνο οι πράξεις είναι αυτές που σώζουν, διαχωρίζοντας έτσι δυο καταστάσεις που, όμως, μόνο φαινομενικά είναι ξέχωρες. Οι πράξεις είναι αποτέλεσμα θεωρητικών διαδικασιών και εμπεριέχονται μέσα σ' αυτές. Ποτέ μια πράξη δεν είναι αποκομμένη από μια θεωρία και ποτέ μια θεωρία δεν είναι απλώς μια άυλη πραγματικότητα, αλλά η σύλληψή της και η ενστέρνηση της μιας ιδέας- θεωρίας δημιουργεί ύλη και νέα πραγματικότητα. Ο διαχωρισμός είναι πλαστός και εξυπηρετεί την αποκοπή του συνόλου των διεργασιών της ζωής, της καθημερινότητας, του τρόπου συμπεριφοράς, της αποδοχής, της αντίστασης κλπ. Ακόμα και μπροστά σε έναν πόλεμο, οι ιδέες γίνονται πράξη, ακόμα και στην μέγιστη φρίκη του πολέμου οι ιδέες της κατάργησης του κράτους, της αλληλοβοήθειας, της ελευθερίας και της ανεξουσίας είτε μέσα σε κοινότητες, είτε ατομικά, μπορούν να βρουν το κατάλληλο έδαφος για να ανθίσουν.

Όλοι οι πόλεμοι προέρχονται από την ίδια μήτρα της εξουσίας,

επί κυβέρνησης Συριζα, το ελλαδικό κράτος πωλούσε μέχρι και βλήματα για να στηρίξει την Σαουδική Αραβία. Στον πόλεμο της Ουκρανίας η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στέλνει πολεμικό υλικό για την ενίσχυση του Ουκρανικού κράτους, ενώ 12 ελληνικά πολεμικά ελικόπτερα ήταν στην Πολωνία πριν από την εισβολή της Ρωσίας. Η κυριαρχία είτε μέσω εθνικισμών, είτε με πρόσχημα την ενεργειακή κρίση, μοιράζει την τράπουλα και όλα τα κομμάτια της που κάθονται στο ίδιο τραπέζι, επιθυμούν ένα καλό χαρτί. Οι παίχτες πίσω από όλους τους πολέμους που βρίσκονται μακριά από τον «πρώτο κόσμο» είναι οι ίδιοι που βρίσκονται πίσω από τον πόλεμο στον ουκρανικό χώρο. Άλλοτε συμφωνούν, άλλοτε διαφωνούν, αλλά πάντοτε τα σχέδια τους έχουν έναν κοινό παρονομαστή, που δεν είναι άλλος από την καθυπόταξη του ανθρώπου στις εξουσιαστικές τους επιδιώξεις. Ο καθένας, λοιπόν, από το δικό του εξουσιαστικό μετερίζι διαφεντεύει τεράστιους πληθυσμούς οδηγώντας τους ολοένα και περισσότερο στην υποδούλωσή τους. Οι λεονταρισμοί, οι κυρώσεις και οι απειλές, πάντα καταλήγουν σε συμφωνίες που

κυριαρχία όλα συνδέονται, έτσι και οι «άθλιοι» όλου του κόσμου οφείλουν να εξεγερθούν στον δυνάστη τους.

SILVER ALERT!!! Χάθηκε ο κορωναϊός, μπορείτε να βοηθήσετε;

Με το που ξεκίνησε η εισβολή της Ρωσσίας στην Ουκρανία σταμάτησαν οι εκκλήσεις για εμβολιασμό, χάθηκαν από τα παράθυρα οι τηλεβασιλακόπουλοι οι παγώνες και οι κοκκώνες του ορθολογικού τόξου, της επιστήμης και του σωστού. Συμπάσχουμε και καταλαβαίνουμε τον πόνο τους, τί θα απογίνουν άραγε όλοι αυτοί οι τηλεμαϊντανοί χωρίς την επιστή... τα φώτα της τηλεόρασης; Πού θα βγαίνουν να απειλούν, να συκοφαντούν και να στηρίζουν τον υγειονομικό ολοκληρωτισμό τύπου Μέγκελε; Πού θα βρουν ξανά πρωταγωνιστικό ρόλο; Πού πήγαν οι καθημερινές αναγγελίες θανάτων, πού πήγαν τα κρούσματα; Δεν υπάρχει πλέον κίνδυνος; Παρακαλώ βοηθήστε! Θέλουμε τον κίνδυνο μας πίσω! Υποκλαπείσα συνομιλία μέλους του ορθολογικού κινήματος των αψέκαστων, αριστερών φρονημάτων, με δεξιό πληρωμένο τρολ της κυβέρνησης

στα social media, αποκαλύπτει την αγωνία τους να μην ξεχαστεί πως ο εχθρός παραμένουν οι ανεμβολίαστοι που πίνουν καφέ χωρίς πιστοποιητικά και διασπείρουν τον ιό.

Το κανάλι άλλαξε προγραμματισμό, για λίγο ή πολύ

για μια άμεση δημοκρατία...

Δεν ξέρουμε τί θα μπορούσε κάποιος να περιμένει από μια αναρχική θέση υπέρ του πολέμου και αν αυτή η αρχική παράταιρη θέση διαλύει όλη την αναρχική οπτική. Είναι δεδομένο, πως εάν μια βασική θέση, στην προκειμένη θετική απέναντι στον πόλεμο, είναι εξ αρχής προβληματική, τότε λογικό και επόμενο όλες οι υπόλοιπες θέσεις να είναι εξίσου προβληματικές. Πολλοί λένε πως οι θεωρίες δεν χωράνε σ' ένα πόλεμο, θέλοντας να επισημάνουν ότι μπροστά στην ζωή και στο θάνατο, μόνο οι πράξεις είναι αυτές που σώζουν, διαχωρίζοντας έτσι δυο καταστάσεις που, όμως, μόνο φαινομενικά είναι ξέχωρες. Οι πράξεις είναι αποτέλεσμα θεωρητικών διαδικασιών και εμπεριέχονται μέσα σ' αυτές. Ποτέ μια πράξη δεν είναι αποκομμένη από μια θεωρία και ποτέ μια θεωρία δεν είναι απλώς μια άυλη πραγματικότητα, αλλά η σύλληψή της και η ενστέρνηση της μιας ιδέας- θεωρίας δημιουργεί ύλη και νέα πραγματικότητα. Ο διαχωρισμός είναι πλαστός και εξυπηρετεί την αποκοπή του συνόλου των διεργασιών της ζωής, της καθημερινότητας, του τρόπου συμπεριφοράς, της αποδοχής, της αντίστασης κλπ. Ακόμα και μπροστά σε έναν πόλεμο, οι ιδέες γίνονται πράξη, ακόμα και στην μέγιστη φρίκη του πολέμου οι ιδέες της κατάργησης του κράτους, της αλληλοβοήθειας, της ελευθερίας και της ανεξουσίας είτε μέσα σε κοινότητες, είτε ατομικά, μπορούν να βρουν το κατάλληλο έδαφος για να ανθίσουν.

Όλοι οι πόλεμοι προέρχονται από την ίδια μήτρα της εξουσίας, όλοι οι «άθλιοι» οφείλουν να εξεγερθούν

Μπορεί στο λεγόμενο «πρώτο κόσμο» ένας πόλεμος να ξεκίνησε, αλλά σε άλλους κατηγοριοποιημένους από την εξουσία κόσμους, όπως στη Συρία, τη Μιανμάρ, το Σουδάν, την Υεμένη και σε τόσα πολλά άλλα μέρη ο πόλεμος συνεχίζει να μαίνεται. Μάλιστα, στην Υεμένη, επί κυβέρνησης Συριζα, το ελλαδικό κράτος πωλούσε μέχρι και βλήματα για να στηρίξει την Σαουδική Αραβία. Στον πόλεμο της Ουκρανίας η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στέλνει πολεμικό υλικό για την ενίσχυση του Ουκρανικού κράτους, ενώ 12 ελληνικά πολεμικά ελικόπτερα ήταν στην Πολωνία πριν από την εισβολή της Ρωσίας. Η κυριαρχία είτε μέσω εθνικισμών, είτε με πρόσχημα την ενεργειακή κρίση, μοιράζει την τράπουλα και όλα τα κομμάτια της που κάθονται στο ίδιο τραπέζι, επιθυμούν ένα καλό χαρτί. Οι παίχτες πίσω από όλους τους πολέμους που βρίσκονται μακριά από τον «πρώτο κόσμο» είναι οι ίδιοι που βρίσκονται πίσω από τον πόλεμο στον ουκρανικό χώρο. Άλλοτε συμφωνούν, άλλοτε διαφωνούν, αλλά πάντοτε τα σχέδια τους έχουν έναν κοινό παρονομαστή, που δεν είναι άλλος από την καθυπόταξη του ανθρώπου στις εξουσιαστικές τους επιδιώξεις. Ο καθένας, λοιπόν, από το δικό του εξουσιαστικό μετερίζι διαφεντεύει τεράστιους πληθυσμούς οδηγώντας τους ολοένα και περισσότερο στην υποδούλωσή τους. Οι λεονταρισμοί, οι κυρώσεις και οι απειλές, πάντα καταλήγουν σε συμφωνίες που οδηγούν ένα βήμα πιο πέρα την υπόθεση της σύγκλισης των διαφορετικών κυριαρχικών κομματιών. Οι μόνοι χαμένοι είτε μέσα από τους πολέμους, είτε μέσα από τις συμφωνίες που έρχονται, ήταν είναι και θα είναι οι πληθυσμοί, οι «άθλιοι» ενός εξουσιαστικού κόσμου. Όμως, όπως για την εξουσία και για την παγκόσμια

μπορείτε να βοηθήσετε;

Με το που ξεκίνησε η εισβολή της Ρωσσίας στην Ουκρανία σταμάτησαν οι εκκλήσεις για εμβολιασμό, χάθηκαν από τα παράθυρα οι τηλεβασιλακόπουλοι οι παγώνες και οι κοκκώνες του ορθολογικού τόξου, της επιστήμης και του σωστού. Συμπάσχουμε και καταλαβαίνουμε τον πόνο τους, τί θα απογίνουν άραγε όλοι αυτοί οι τηλεμαϊντανοί χωρίς την επιστή... τα φώτα της τηλεόρασης; Πού θα βγαίνουν να απειλούν, να συκοφαντούν και να στηρίζουν τον υγειονομικό ολοκληρωτισμό τύπου Μέγκελε; Πού θα βρουν ξανά πρωταγωνιστικό ρόλο; Πού πήγαν οι καθημερινές αναγγελίες θανάτων, πού πήγαν τα κρούσματα; Δεν υπάρχει πλέον κίνδυνος; Παρακαλώ βοηθήστε! Θέλουμε τον κίνδυνο μας πίσω! Υποκλαπείσα συνομιλία μέλους του ορθολογικού κινήματος των αψέκαστων, αριστερών φρονημάτων, με δεξιό πληρωμένο τρολ της κυβέρνησης

στα social media, αποκαλύπτει την αγωνία τους να μην ξεχαστεί πως ο εχθρός παραμένουν οι ανεμβολίαστοι που πίνουν καφέ χωρίς πιστοποιητικά και διασπείρουν τον ιό.

Το κανάλι άλλαξε προγραμματισμό, για λίγο ή πολύ θα δείξει, το θέμα του τρόμου ίδιο, το πόσο μετράει ο ένας με τον άλλον τρόμο θα το δείξουν τα μηχανήματα μέτρησης της τρομοακροαματικότητας. Στο ζάπινγκ του τρόμου, οι πρόθυμοι ξεγυμνώνονται και μικραίνουν και απομακρύνονται, όχι, όμως, τα αποτελέσματά τους, τα οποία ήρθαν και θα μείνουν.

Ε.

Το φυλλάδιο

«ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ, ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ COVID-19, ΙΑΤΡΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΚΑΙ Η "ΝΕΑ" ΠΙΣΤΗ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ»

μέσα σ' αυτές. Ποτέ μια πράξη δεν είναι αποκομμένη από μια θεωρία και ποτέ μια θεωρία δεν είναι απλώς μια άυλη πραγματικότητα, αλλά η σύλληψή της και η ενστέρνηση της μιας ιδέας- θεωρίας δημιουργεί ύλη και νέα πραγματικότητα. Ο διαχωρισμός είναι πλαστός και εξυπηρετεί την αποκοπή του συνόλου των διεργασιών της ζωής, της καθημερινότητας, του τρόπου συμπεριφοράς, της αποδοχής, της αντίστασης κλπ. Ακόμα και μπροστά σε έναν πόλεμο, οι ιδέες γίνονται πράξη, ακόμα και στην μέγιστη φρίκη του πολέμου οι ιδέες της κατάργησης του κράτους, της αλληλοβοήθειας, της ελευθερίας και της ανεξουσίας είτε μέσα σε κοινότητες, είτε ατομικά, μπορούν να βρουν το κατάλληλο έδαφος για να ανθίσουν.

Όλοι οι πόλεμοι προέρχονται από την ίδια μήτρα της εξουσίας, όλοι οι «άθλιοι» οφείλουν να εξεγερθούν

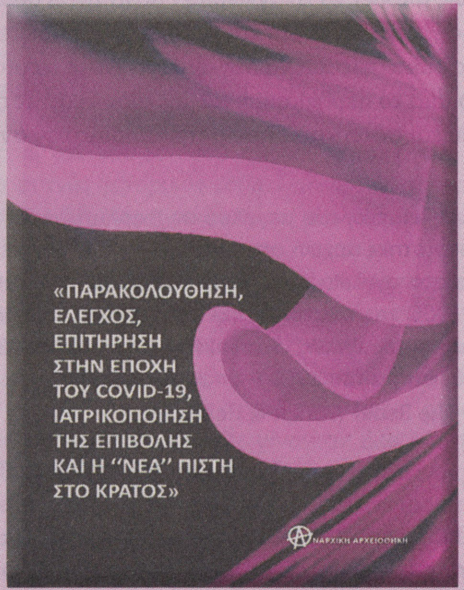
Μπορεί στο λεγόμενο «πρώτο κόσμο» ένας πόλεμος να ξεκίνησε, αλλά σε άλλους κατηγοριοποιημένους από την εξουσία κόσμους, όπως στη Συρία, τη Μιανμάρ, το Σουδάν, την Υεμένη και σε τόσα πολλά άλλα μέρη ο πόλεμος συνεχίζει να μαίνεται. Μάλιστα, στην Υεμένη, του Ουκρανικού κράτους, ενώ 12 ελληνικά πολεμικά ελικόπτερα ήταν στην Πολωνία πριν από την εισβολή της Ρωσίας. Η κυριαρχία είτε μέσω εθνικισμών, είτε με πρόσχημα την ενεργειακή κρίση, μοιράζει την τράπουλα και όλα τα κομμάτια της που κάθονται στο ίδιο τραπέζι, επιθυμούν ένα καλό χαρτί. Οι παίχτες πίσω από όλους τους πολέμους που βρίσκονται μακριά από τον «πρώτο κόσμο» είναι οι ίδιοι που βρίσκονται πίσω από τον πόλεμο στον ουκρανικό χώρο. Άλλοτε συμφωνούν, άλλοτε διαφωνούν, αλλά πάντοτε τα σχέδια τους έχουν έναν κοινό παρονομαστή, που δεν είναι άλλος από την καθυπόταξη του ανθρώπου στις εξουσιαστικές τους επιδιώξεις. Ο καθένας, λοιπόν, από το δικό του εξουσιαστικό μετερίζι διαφεντεύει τεράστιους πληθυσμούς οδηγώντας τους ολοένα και περισσότερο στην υποδούλωσή τους. Οι λεονταρισμοί, οι κυρώσεις και οι απειλές, πάντα καταλήγουν σε συμφωνίες που οδηγούν ένα βήμα πιο πέρα την υπόθεση της σύγκλισης των διαφορετικών κυριαρχικών κομματιών. Οι μόνοι χαμένοι είτε μέσα από τους πολέμους, είτε μέσα από τις συμφωνίες που έρχονται, ήταν είναι και θα είναι οι πληθυσμοί, οι «άθλιοι» ενός εξουσιαστικού κόσμου. Όμως, όπως για την εξουσία και για την παγκόσμια

στα social media, αποκαλύπτει την αγωνία τους να μην ξεχαστεί πως ο εχθρός παραμένουν οι ανεμβολίαστοι που πίνουν καφέ χωρίς πιστοποιητικά και διασπείρουν τον ιό.

Το κανάλι άλλαξε προγραμματισμό, για λίγο ή πολύ θα δείξει, το θέμα του τρόμου ίδιο, το πόσο μετράει ο ένας με τον άλλον τρόμο θα το δείξουν τα μηχανήματα μέτρησης της τρομοακροαματικότητας. Στο ζάπινγκ του τρόμου, οι πρόθυμοι ξεγυμνώνονται και μικραίνουν και απομακρύνονται, όχι, όμως, τα αποτελέσματά τους, τα οποία ήρθαν και θα μείνουν.

Ε.

Το φυλλάδιο

«ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ, ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ COVID-19, ΙΑΤΡΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΚΑΙ Η "ΝΕΑ" ΠΙΣΤΗ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ»

κυκλοφόρησε από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ με αφορμή το

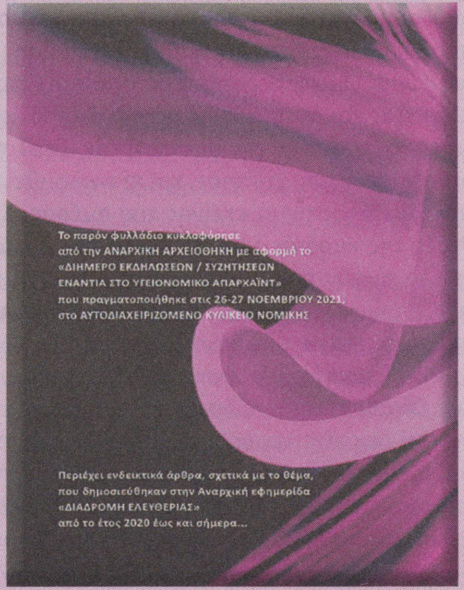
«ΔΙΗΜΕΡΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ / ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΑΡΧΑΪΝΤ»

που πραγματοποιήθηκε στις 26-27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2021,

στο ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΖΟΜΕΝΟ ΚΥΛΙΚΕΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ

από την Πρωτοβουλια Εναντια στο Υγειονομικο Απαρτχαιντ

Περιέχει άρθρα, σχετικά με το θέμα, που δημοσιεύθηκαν στην Αναρχική εφημερίδα «ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ» από το έτος 2020 έως και σήμερα...

André Breton: Τα χρώματα της Ελευθερίας

«Δυστυχώς, δεν πιστεύω ότι μπορούμε να νικήσουμε χωρίς κόκκινες και μαύρες σημαίες. Αλλά θα πρέπει να τις καταστρέψουμε μετά».

– Jean Genet, Paris, 1968

Πάνω από τα κεφάλια μας, τα παράθυρα που μοιάζουν με αεικίνητες σημαίες, συνέχιζαν να αγκαλιάζουν τον αέρα. Είχαν τις διαστάσεις εκείνων των κόκκινων υφασμάτινων σημαιών που στο Παρίσι πλαισιώνουν ορισμένα έργα αυτοκινητοδρόμων και από τις οποίες ξεχωρίζει, με μεγάλα μαύρα γράμματα, χωρισμένα με κουκκίδες, η επιγραφή «SADE», που με βάζει συχνά σε ονειροπόληση.

Η κόκκινη σημαία, απαλλαγμένη από οποιαδήποτε λέξη ή σύνθημα – αυτή τη σημαία θα τη βλέπω πάντα, όπως στο ίδιο όραμα που είχα στα δεκαεπτά κατά τη διάρκεια μιας λαϊκής διαδήλωσης λίγο πριν από τον πρώτο παγκό-

ατομική ανιδιοτελής πίστη, τόση αποφασιστικότητα και θέρμη μπορούσε να διαβαστεί σε αυτά τα πρόσωπα· τόση ευγένεια, επίσης, και στα πρόσωπα των γερόντων. Γύρω από τις μαύρες σημαίες, βέβαια, η φυσική φθορά ήταν πιο αισθητή, αλλά το πάθος είχε φουντώσει πραγματικά σε κάποια μάτια, είχε αφήσει εκεί ανεξίτηλα σημάδια ορμής. Ήταν σαν η φλόγα να είχε περάσει από όλους και να τους είχε φουντώσει, άλλους λιγότερο και άλλους περισσότερο, διατηρώντας, έτσι, σ' άλλους τις πιο λογικές, τις καλύτερα θεμελιωμένες διεκδικήσεις και ελπίδες, ενώ έκανε άλλους, πιο λιγοστούς, να αναλώνονται σε μια αδυσώπητα επαναστατική και προκλητική στάση.

Η κατάσταση της ανθρωπότητας είναι τέτοια (ανεξάρτητα από την εξαιρετικά ευμετάβλητη κοινωνική κατάσταση που έχει δημιουργήσει ο άνθρωπος) ώστε αυτή η τελευταία στάση, η ίδια που, μέσα από την ιστορία του πνεύματος, δεν της λείπουν ένδοξοι εκπρόσωποι, είτε ονομάζονται Pascal, Nietzsche, Strindberg, είτε Rimbaud, μου φαινόταν πάντα απολύτως δικαιολογημένη στο συγκινησιακό επίπεδο, αφήνοντας εκτός τους καθαρά ωφελιμιστικούς λόγους για τους οποίους η κοινωνία μπορεί να την καταστείλει ως τέτοια. Είναι ανάγκη ν' αναγνωρίσει τουλάχιστον, ο καθένας για τον εαυτό του, ότι από μόνη της αυτή η στάση χαρακτηρίζεται από ένα κολασμένο μεγαλείο. Δεν θα ξεχάσω ποτέ την ανάταση, την έξαψη και την περηφάνια που με κυρίευσαν, όταν, παιδί ακόμα, με πήγαν πρώτη φορά σε ένα νεκροταφείο, όταν ανακάλυψα, ανάμεσα σε τόσα καταθλιπτικά ή γελοία μνημεία, μια πλάκα γρανίτη χαραγμένη με κόκ-

ναινεί να χαϊδεύει αυτή τη γη παρά μόνο προς τιμήν εκείνων που γνώριζαν, ή γνώριζαν τουλάχιστον εν μέρει, πώς να ζήσουν επειδή την έχουν αγαπήσει σε σημείο τρέλας.

«[...] στον Βίκτωρα Ουγκώ, ..., παρακολουθούμε αρχικά, ..., την πτώση του αγγέλου που, την ώρα που γεννιόταν, ''αρνήθηκε να είναι σκλάβος'', και έφερε μέσα στη νύχτα ''μια βροχή ήλιους κι αστέρια με την έλξη της δόξας του'': αλλά ο Εωσφόρος (στμ.: ο φέρων το φως), ο προγεγραμμένος λόγος, γεννά δύο αδελφές, την Ποίηση και την Ελευθερία και ''το πνεύμα του έρωτα θα δανειστεί τα χαρακτηριστικά τους, για να υποτάξει και να σώσει τον επαναστατημένο άγγελο''». Αυτή η σχέση, αναγκαστικά γρήγορη και στεγνή, δεν επιτρέπει επ' ουδενί να προεικάσουμε –για εκείνον που, περιφρονώντας το άλλο άκρο, θα δεχθεί να προχωρήσει πέρα από τη λεκτική ασέλγεια– το μεγαλείο που παρέχει σ' ένα τέτοιο επεισόδιο η χαρισματική ενόραση του Ουγκώ και που μαρτυρεί, ιδιαιτέρως, στο έργο του η δημιουργία του αγγέλου Ελευθερία: «Ο άγγελος Ελευθερία, που τον γέννησε ένα λευκό πούπουλο πεσμένο από τον Εωσφόρο τη στιγμή της πτώσης

«Δυστυχώς, δεν πιστεύω ότι μπορούμε να νικήσουμε χωρίς κόκκινες και μαύρες σημαίες. Αλλά θα πρέπει να τις καταστρέψουμε μετά».

– Jean Genet, Paris, 1968

Πάνω από τα κεφάλια μας, τα παράθυρα που μοιάζουν με αεικίνητες σημαίες, συνέχιζαν να αγκαλιάζουν τον αέρα. Είχαν τις διαστάσεις εκείνων των κόκκινων υφασμάτινων σημαιών που στο Παρίσι πλαισιώνουν ορισμένα έργα αυτοκινητοδρόμων και από τις οποίες ξεχωρίζει, με μεγάλα μαύρα γράμματα, χωρισμένα με κουκκίδες, η επιγραφή «SADE», που με βάζει συχνά σε ονειροπόληση.

Η κόκκινη σημαία, απαλλαγμένη από οποιαδήποτε λέξη ή σύνθημα – αυτή τη σημαία θα τη βλέπω πάντα, όπως στο ίδιο όραμα που είχα στα δεκαεπτά κατά τη διάρκεια μιας λαϊκής διαδήλωσης λίγο πριν από τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο· την είδα να ανεμίζει κατά χιλιάδες, χαμηλά στον ουρανό του Pré Saint-Gervais. Κι όμως, νιώθω ότι η λογική είναι ανίσχυρη να παρέμβει εδώ –ο σφυγμός μου θα συνεχίσει να χτυπά ακόμα πιο δυνατά από την ανάμνηση της στιγμής που αυτή η φλεγόμενη από χρώματα θάλασσα (στμ. της διαδήλωσης), σε λίγα και περιορισμένα σημεία, τρυπήθηκε από τον έντονο κυματισμό των μαύρων σημαιών.

Εκείνη την εποχή δεν είχα ιδιαίτερη πολιτική συνείδηση, και πρέπει να ομολογήσω ότι μπερδεύομαι όταν προσπαθώ να μετρήσω τον βαθμό συνείδησης που έχω φτάσει τώρα. Όμως, περισσότερο από ποτέ, τα ρεύματα συμπάθειας και αντιπάθειας μου φαίνονται αρκετά δυνατά ώστε να απαιτούν την υποταγή της ιδεολογίας· και ξέρω ότι η καρδιά μου χτύπησε, και εξακολουθεί να χτυπά, από την ίδια την στιγμή εκείνης της ημέρας. Στις βαθύτερες στοές της καρδιάς μου θα ξαναβρίσκω πάντα το πηγαι-

γέρονταν. Τώρα από τις μαύρες σημαίες, βέβαια, η φυσική φθορά ήταν πιο αισθητή, αλλά το πάθος είχε φουντώσει πραγματικά σε κάποια μάτια, είχε αφήσει εκεί ανεξίτηλα σημάδια ορμής. Ήταν σαν η φλόγα να είχε περάσει από όλους και να τους είχε φουντώσει, άλλους λιγότερο και άλλους περισσότερο, διατηρώντας, έτσι, σ' άλλους τις πιο λογικές, τις καλύτερα θεμελιωμένες διεκδικήσεις και ελπίδες, ενώ έκανε άλλους, πιο λιγοστούς, να αναλώνονται σε μια αδυσώπητα επαναστατική και προκλητική στάση.

Η κατάσταση της ανθρωπότητας είναι τέτοια (ανεξάρτητα από την εξαιρετικά ευμετάβλητη κοινωνική κατάσταση που έχει δημιουργήσει ο άνθρωπος) ώστε αυτή η τελευταία στάση, η ίδια που, μέσα από την ιστορία του πνεύματος, δεν της λείπουν ένδοξοι εκπρόσωποι, είτε ονομάζονται Pascal, Nietzsche, Strindberg, είτε Rimbaud, μου φαινόταν πάντα απολύτως δικαιολογημένη στο συγκινησιακό επίπεδο, αφήνοντας εκτός τους καθαρά ωφελιμιστικούς λόγους για τους οποίους η κοινωνία μπορεί να την καταστείλει ως τέτοια. Είναι ανάγκη ν' αναγνωρίσει τουλάχιστον, ο καθένας για τον εαυτό του, ότι από μόνη της αυτή η στάση χαρακτηρίζεται από ένα κολασμένο μεγαλείο. Δεν θα ξεχάσω ποτέ την ανάταση, την έξαψη και την περηφάνια που με κυρίευσαν, όταν, παιδί ακόμα, με πήγαν πρώτη φορά σε ένα νεκροταφείο, όταν ανακάλυψα, ανάμεσα σε τόσα καταθλιπτικά ή γελοία μνημεία, μια πλάκα γρανίτη χαραγμένη, με κόκκινα κεφαλαία, με την υπέροχη φράση *Ούτε Θεός ούτε Αφέντης*. Η ποίηση και η τέχνη θα διατηρούν πάντα μια προτίμηση σε όλα όσα μεταμορφώνουν τον άνθρωπο μέσα σ' αυτό το απελπιστικό και αμείλικτο τελεσίγραφο, που κατά διαστήματα βρίσκει την γελοία ευκαιρία να απευθυνθεί στη ζωή.

Γεγονός είναι, ότι πάνω από την τέχνη και την ποίηση, είτε αρέσει είτε όχι, κυματίζει μια σημαία, πότε κόκκινη και πότε μαύρη. Και εκεί ο χρόνος μας πιέζει. Το ζήτημα είναι να κάνεις την ανθρώπινη ευαισθησία να δώσει ό,τι μπορεί να δώσει. Αλλά από πού προέρχεται αυτή η φαινομενική αναποφασιστικότητα ως προς το χρώμα;

Ίσως δεν επιτρέπεται σ' έναν άνθρωπο να επιδρά πάνω στην ευαισθησία των άλλων ανθρώπων για να διαμορφώσει και να διευρύνει αυτή τη συνειδητοποίηση, παρά μόνο με το τίμημα να προσφέρει τον εαυτό του ως θυσία

«[...] στον Βίκτωρα Ουγκώ, ..., παρακολουθούμε αρχικά, ..., την πτώση του αγγέλου που, την ώρα που γεννιόταν, ''αρνήθηκε να είναι σκλάβος'', και έφερε μέσα στη νύχτα ''μια βροχή ήλιους κι αστέρια με την έλξη της δόξας του'': αλλά ο Εωσφόρος (στμ.: ο φέρων το φως), ο προγεγραμμένος λόγος, γεννά δύο αδελφές, την Ποίηση και την Ελευθερία και ''το πνεύμα του έρωτα θα δανειστεί τα χαρακτηριστικά τους, για να υποτάξει και να σώσει τον επαναστατημένο άγγελο''». Αυτή η σχέση, αναγκαστικά γρήγορη και στεγνή, δεν επιτρέπει επ' ουδενί να προεικάσουμε –για εκείνον που, περιφρονώντας το άλλο άκρο, θα δεχθεί να προχωρήσει πέρα από τη λεκτική ασέλγεια– το μεγαλείο που παρέχει σ' ένα τέτοιο επεισόδιο η χαρισματική ενόραση του Ουγκώ και που μαρτυρεί, ιδιαιτέρως, στο έργο του η δημιουργία του αγγέλου Ελευθερία: «Ο άγγελος Ελευθερία, που τον γέννησε ένα λευκό πούπουλο πεσμένο από τον Εωσφόρο τη στιγμή της πτώσης

του, εισδύει στο έρεβος: το άστρο που έχει στο μέτωπό του μεγαλώνει, γίνεται πρώτα μετέωρο, μετά κομήτης και καμίνι». Βλέπουμε πως η εικόνα, σ' ό,τι ακαθόριστο μπορούσε να έχει ακόμη, γίνεται συγκεκριμένη: είναι η ίδια η επανάσταση, η επανάσταση μόνη δημιουργός του φωτός. Και αυτό το φως μπορεί να αναγνωρίσει μόνο τρεις δρόμους: την ποίηση, την ελευθερία και τον έρωτα και πρέπει να εμπνέουν τον ίδιο ζήλο και να συγκλίνουν, ώστε να συγκροτήσουν το ίδιο το περίγραμμα της αιώνιας νεότητας, στο πιο μυστικό και αφώτιστο σημείο της καρδιάς του ανθρώπου».

Το παραπάνω κείμενο, του μεγάλου σουρεαλιστή André Breton, εμφανίστηκε αρχικά στο Arcane-17, το 1944. Με-

να νικήσουμε χωρίς κόκκινες
και μαύρες σημαίες.
Αλλά θα πρέπει να τις καταστρέψουμε μετά».

– Jean Genet, Paris, 1968

Πάνω από τα κεφάλια μας, τα παράθυρα που μοιάζουν με αεικίνητες σημαίες, συνέχιζαν να αγκαλιάζουν τον αέρα. Είχαν τις διαστάσεις εκείνων των κόκκινων υφασμάτινων σημαιών που στο Παρίσι πλαισιώνουν ορισμένα έργα αυτοκινητοδρόμων και από τις οποίες ξεχωρίζει, με μεγάλα μαύρα γράμματα, χωρισμένα με κουκκίδες, η επιγραφή «SADE», που με βάζει συχνά σε ονειροπόληση.

Η κόκκινη σημαία, απαλλαγμένη από οποιαδήποτε λέξη ή σύνθημα – αυτή τη σημαία θα τη βλέπω πάντα, όπως στο ίδιο όραμα που είχα στα δεκαεπτά κατά τη διάρκεια μιας λαϊκής διαδήλωσης λίγο πριν από τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο· την είδα να ανεμίζει κατά χιλιάδες, χαμηλά στον ουρανό του Pré Saint-Gervais. Κι όμως, νιώθω ότι η λογική είναι ανίσχυρη να παρέμβει εδώ –ο σφυγμός μου θα συνεχίσει να χτυπά ακόμα πιο δυνατά από την ανάμνηση της στιγμής που αυτή η φλεγόμενη από χρώματα θάλασσα (στμ. της διαδήλωσης), σε λίγα και περιορισμένα σημεία, τρυπήθηκε από τον έντονο κυματισμό των μαύρων σημαιών.

Εκείνη την εποχή δεν είχα ιδιαίτερη πολιτική συνείδηση, και πρέπει να ομολογήσω ότι μπερδεύομαι όταν προσπαθώ να μετρήσω τον βαθμό συνείδησης που έχω φτάσει τώρα. Όμως, περισσότερο από ποτέ, τα ρεύματα συμπάθειας και αντιπάθειας μου φαίνονται αρκετά δυνατά ώστε να απαιτούν την υποταγή της ιδεολογίας· και ξέρω ότι η καρδιά μου χτύπησε, και εξακολουθεί να χτυπά, από την ίδια την στιγμή εκείνης της ημέρας. Στις βαθύτερες στοές της καρδιάς μου θα ξαναβρίσκω πάντα το πήγαινε-έλα αυτών των αμέτρητων πύρινων γλωσσών, μεταξύ των οποίων κάποιες καθυστερούν να αγκαλιάσουν ένα υπέροχο απανθρακωμένο λουλούδι.

Η σημερινή γενιά δύσκολα θα μπορέσει να φανταστεί ένα θέαμα τέτοιου είδους. Τότε, η καρδιά του προλεταριάτου δεν είχε νοιώσει ακόμη τέτοιους σπαραγμούς. Η δάδα της Παρισινής Κομμούνας δεν είχε ακόμη σβήσει. Υπήρχαν πολλά χέρια εκεί που κρατούσαν αυτήν τη δάδα —μια δάδα που τα ένωνε όλα στο μεγάλο φως της, που θα ήταν λιγότερο όμορφο, λιγότερο αληθινό, χωρίς μερικά σπειροειδή στεφάνια από πυκνό καπνό. Τόση πολλή berg, είτε Rimbaud, μου φαίνονταν πάντα απολύτως δικαιολογημένη στο συγκινησιακό επίπεδο, αφήνοντας εκτός τους καθαρά ωφελιμιστικούς λόγους για τους οποίους η κοινωνία μπορεί να την καταστείλει ως τέτοια. Είναι ανάγκη ν' αναγνωρίσει τουλάχιστον, ο καθένας για τον εαυτό του, ότι από μόνη της αυτή η στάση χαρακτηρίζεται από ένα κολασμένο μεγαλείο. Δεν θα ξεχάσω ποτέ την ανάταση, την έξαψη και την περηφάνια που με κυρίευσαν, όταν, παιδί ακόμα, με πήγαν πρώτη φορά σε ένα νεκροταφείο, όταν ανακάλυψα, ανάμεσα σε τόσα καταθλιπτικά ή γελοία μνημεία, μια πλάκα γρανίτη χαραγμένη, με κόκκινα κεφαλαία, με την υπέροχη φράση *Ούτε Θεός ούτε Αφέντης*. Η ποίηση και η τέχνη θα διατηρούν πάντα μια προτίμηση σε όλα όσα μεταμορφώνουν τον άνθρωπο μέσα σ' αυτό το απελπιστικό και αμείλικτο τελεσίγραφο, που κατά διαστήματα βρίσκει την γελοία ευκαιρία να απευθυνθεί στη ζωή.

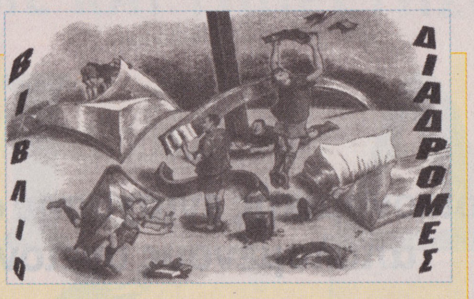
Γεγονός είναι, ότι πάνω από την τέχνη και την ποίηση, είτε αρέσει είτε όχι, κυματίζει μια σημαία, πότε κόκκινη και πότε μαύρη. Και εκεί ο χρόνος μας πιέζει. Το ζήτημα είναι να κάνεις την ανθρώπινη ευαισθησία να δώσει ό,τι μπορεί να δώσει. Αλλά από πού προέρχεται αυτή η φαινομενική αναποφασιστικότητα ως προς το χρώμα;

Ίσως δεν επιτρέπεται σ' έναν άνθρωπο να επιδρά πάνω στην ευαισθησία των άλλων ανθρώπων για να διαμορφώσει και να διευρύνει αυτή τη συνειδητοποίηση, παρά μόνο με το τίμημα να προσφέρει τον εαυτό του ως θυσία σε όλες τις διάσπαρτες δυνάμεις της ψυχής της εποχής του: δυνάμεις που, γενικά, αναζητούν η μια την άλλη μόνο για να επιχειρήσουν να αλληλοαναιρεθούν. Με αυτή την έννοια, ένας τέτοιος άνθρωπος είναι, ήταν πάντα και, με μια μυστηριώδη απόφαση αυτών των δυνάμεων, οφείλει να είναι ταυτόχρονα το θύμα και ο λυτρωτής τους. Έτσι, το ίδιο ισχύει αναγκαστικά όσον αφορά τη γεύση της ανθρώπινης ελευθερίας, η οποία, καλούμενη να επεκτείνει το πεδίο της δεκτικότητάς της σε όλους, σε πρακτικά άπειρες αναλογίες, επισύρει σε ένα μόνο άτομο όλες τις τρομερές συνέπειες της έλλειψης του μέτρου. Η Ελευθερία δεν συ- «Ο άγγελος Ελευθερία, που τον γέννησε ένα λευκό πούπουλο πεσμένο από τον Εωσφόρο τη στιγμή της πτώσης του, εισδύει στο έρεβος: το άστρο που έχει στο μέτωπό του μεγαλώνει, γίνεται πρώτα μετέωρο, μετά κομήτης και καμίνι». Βλέπουμε πως η εικόνα, σ' ό,τι ακαθόριστο μπορούσε να έχει ακόμη, γίνεται συγκεκριμένη: είναι η ίδια η επανάσταση, η επανάσταση μόνη δημιουργός του φωτός. Και αυτό το φως μπορεί να αναγνωρίσει μόνο τρεις δρόμους: την ποίηση, την ελευθερία και τον έρωτα και πρέπει να εμπνέουν τον ίδιο ζήλο και να συγκλίνουν, ώστε να συγκροτήσουν το ίδιο το περίγραμμα της αιώνιας νεότητας, στο πιο μυστικό και αφώτιστο σημείο της καρδιάς του ανθρώπου».

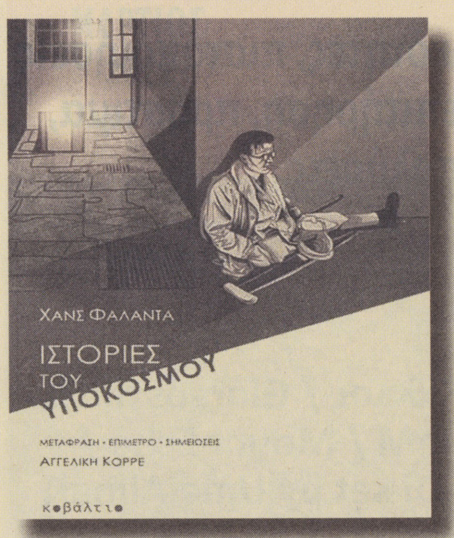
Το παραπάνω κείμενο, του μεγάλου σουρεαλιστή André Breton, εμφανίστηκε αρχικά στο Arcane-17, το 1944. Μεταφράστηκε στα αγγλικά στο The Rebel Worker #7, τον Δεκέμβριο 1966 και ανατυπώθηκε στο Dancin' in the Streets: Anarchists, IWWs, Surrealists, Situationists, & Provos στη δεκαετία του 1960 —όπως καταγράφηκε στις σελίδες του The Rebel Worker & Heatwave.

Μετάφραση – απόδοση Π.

https://crimethinc.com/2021/06/14/every-flag-is-black-in-a-fire-featuring-louise-michel-andre-breton-and-jean-genet#andre-breton-the-colors-of-freedom

ΧΑΝΣ ΦΑΛΑΝΤΑ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΚΟΣΜΟΥ

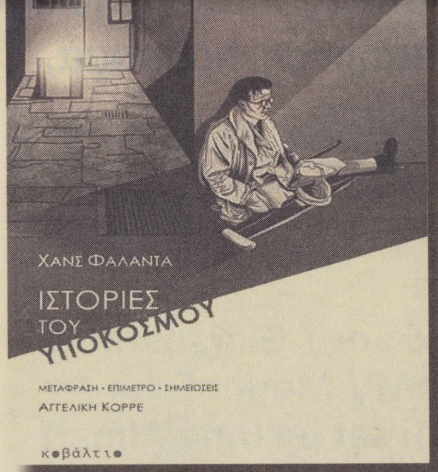

Μτφ – Επίμετρο – Σημειώσεις
Αγγελική Κορρέ
Εκδόσεις Κοβάλτιο
Δεκέμβριος 2020 / σελ. 168

«Τα πέντε από τα έξι διηγήματα που παρουσιάζονται στο ανά χείρας βιβλίο καλύπτουν τη χρονική περίοδο μεταξύ των ετών 1925 και 1933, ενώ ένα διήγημα, το Αναζητώντας τον πατέρα μου [Ich suche den Vater] χρονολογείται στο 1944. Με μια εξαίρεση, λοιπόν, πρόκειται για διηγήματα τα οποία συμπίπτουν με την περίοδο-κλειδί για το ιστορικό περικείμενο του Φαλάντα, την περίοδο της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης. Είναι γνωστά όσα μαστίζουν την προλεταριοποιημένη κοινωνία της εποχής: φτώχεια, πείνα, εξαθλίωση, ανεργία, οριακές διαπροσωπικές σχέσεις, αλλά και επικίνδυνοι εθισμοί, για έχοντες και μη: αλκοόλ, ναρκωτικά, ποταπές διασκεδάσεις, μια διεστραμμένη βιομηχανία της ευημερίας απ' αυτές που ανθίζουν σε καιρούς κρίσεων, προϊόν γαρ κι εκείνη του βασανιστικού αγώνα για επιβίωση, ή ίσως, στην περίπτωση αυτή για επιβίωση πνευματική. Σύμπας ο κόσμος αναδεύεται στη χοάνη της απελπισίας, φαίνεται πως υπάρχει κάτι σκληρότερο, ευρύτερα από την ταξική πάλη, οι οποίοι κι αν είναι- βρίσκονται αντιμέτωποι με κάτι άλλο: το Κράτος. Θα έλεγε κανείς· ενδεχομένως όμως και επιπροσθέτως, με μία ιδέα θολότερη από την ιδέα του Κράτους: το φοβερό, μετέωρο ανάμεσα στην οργή της προδοσίας και στην αμηχανία της μοναξιάς αίσθημα που παραλύει εκείνον ο οποίος έχει εκ των έσω ηττηθεί».

(Από το Επίμετρο της έκδοσης)

Ο Χανς Φάλαντα με μια γραφή-ντοκιμαντέρ δεν σκοπεύει στα πρόσωπα, αλλά στις καταστάσεις, τα πρόσωπα που δεν βιώνουν τις καταστάσεις αλλά είναι οι καταστάσεις, πρόσωπα ανώνυμα, αυτοκαταστροφικά, απροσδιόριστης ηλικίας, πρόσωπα που όπως και ο ίδιος παρανομούν, φυλακίζονται, υφίστανται δεινά, ασθενούν ψυχικά, παλεύουν για την επιβίωση, καταστρέφουν τον εαυτό τους σε

Μτφ – Επίμετρο – Σημειώσεις
Αγγελική Κορρέ
Εκδόσεις Κοβάλτιο
Δεκέμβριος 2020 / σελ. 168

παρουσιάζονται στο ανά χείρας βιβλίο καλύπτουν τη χρονική περίοδο μεταξύ των ετών 1925 και 1933, ενώ ένα διήγημα, το Αναζητώντας τον πατέρα μου [Ich suche den Vater] χρονολογείται στο 1944. Με μια εξαίρεση, λοιπόν, πρόκειται για διηγήματα τα οποία συμπίπτουν με την περίοδο-κλειδί για το ιστορικό περικείμενο του Φαλάντα, την περίοδο της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης. Είναι γνωστά όσα μαστίζουν την προλεταριοποιημένη κοινωνία της εποχής: φτώχεια, πείνα, εξαθλίωση, ανεργία, οριακές διαπροσωπικές σχέσεις, αλλά και επικίνδυνοι εθισμοί, για έχοντες και μη: αλκοόλ, ναρκωτικά, ποταπές διασκεδάσεις, μια διεστραμμένη βιομηχανία της ευημερίας απ' αυτές που ανθίζουν σε καιρούς κρίσεων, προϊόν γαρ κι εκείνη του βασανιστικού αγώνα για επιβίωση, ή ίσως, στην περίπτωση αυτή για επιβίωση πνευματική. Σύμπας ο κόσμος αναδεύεται στη χοάνη της απελπισίας, φαίνεται πως υπάρχει κάτι σκληρότερο, ευρύτερα από την ταξική πάλη, οι οποίοι κι αν είναι- βρίσκονται αντιμέτωποι με κάτι άλλο: το Κράτος. Θα έλεγε κανείς· ενδεχομένως όμως και επιπροσθέτως, με μία ιδέα θολότερη από την ιδέα του Κράτους: το φοβερό, μετέωρο ανάμεσα στην οργή της προδοσίας και στην αμηχανία της μοναξιάς αίσθημα που παραλύει εκείνον ο οποίος έχει εκ των έσω ηττηθεί».

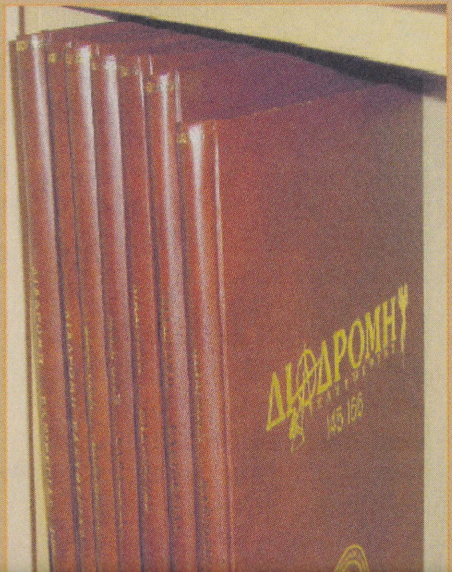
(Από το Επίμετρο της έκδοσης)

Ο Χανς Φάλαντα με μια γραφή-ντοκιμαντέρ δεν σκοπεύει στα πρόσωπα, αλλά στις καταστάσεις, τα πρόσωπα που δεν βιώνουν τις καταστάσεις αλλά είναι οι καταστάσεις, πρόσωπα ανώνυμα, αυτοκαταστροφικά, απροσδιόριστης ηλικίας, πρόσωπα που όπως και ο ίδιος παρανομούν, φυλακίζονται, υφίστανται δεινά, ασθενούν ψυχικά, παλεύουν για την επιβίωση, καταστρέφουν τον εαυτό τους σε μια διαβρωμένη κοινωνία, που μαστίζεται από την ανεργία, σημαδεμένη από την συντριβή του Μεγάλου Πολέμου. Και όμως, ο «εχθρός» για τα πρόσωπα του Φαλάντα δεν είναι ο άλλος άνθρωπος αλλά ο νόμος που επιτείνει τις φοβίες τους, την αβεβαιότητά τους, που γιγαντώνει την απόγνωσή τους από την ζωή σε μια αδιάφορη επαρχία, αλλά και το έθος τους για τη μητρόπολη. Μια μητρόπολη, το Βερολίνο, όπου όλα κινούνται από και προς τον ναζισμό...

Συσπείρωση Αναρχικών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο.

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΔΥΜΕΝΗ:

Ως γνωστόν η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ κυκλοφορεί και σε τόμους.
Με τα φύλλα 167-188 συμπληρώθηκε ο 8ος τόμος (έτη 2017-2018) και διατίθεται βιβλιοδετημένος όπως και οι προηγούμενοι.

Οι προηγούμενοι τόμοι:

1ος τόμος (φύλλα 01-25)
2ος » (φύλλα 26-50)
3ος » (φύλλα 51-75)
4ος » (φύλλα 75-100)
5ος » (φύλλα 101-122)
6ος » (φύλλα 123-144)
7ος » (φύλλα 145-166)

Εκδόσεις Κοβάλτιο
Δεκέμβριος 2020 / σελ. 168

ευημερίας απ' αυτές που ανθίζουν σε καιρούς κρίσεων, προϊόν γαρ κι εκείνη του βασανιστικού αγώνα για επιβίωση, ή ίσως, στην περίπτωση αυτή για επιβίωση πνευματική. Σύμπας ο κόσμος αναδεύεται στη χοάνη της απελπισίας, φαίνεται πως υπάρχει κάτι σκληρότερο, ευρύτερα από την ταξική πάλη, οι όποιοι κι αν είναι- βρίσκονται αντιμέτωποι με κάτι άλλο: το Κράτος. Θα έλεγε κανείς· ενδεχομένως όμως και επιπροσθέτως, με μία ιδέα θολότερη από την ιδέα του Κράτους: το φοβερό, μετέωρο ανάμεσα στην οργή της προδοσίας και στην αμηχανία της μοναξιάς αίσθημα που παραλύει εκείνον ο οποίος έχει εκ των έσω ηττηθεί».

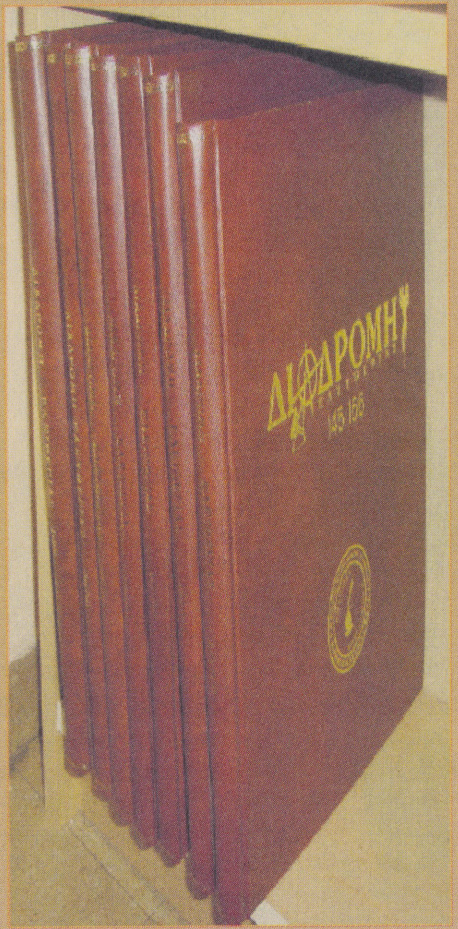
(Από το Επίμετρο της έκδοσης)

Ο Χανς Φάλαντα με μια γραφή-ντοκιμαντέρ δεν σκοπεύει στα πρόσωπα, αλλά στις καταστάσεις, τα πρόσωπα που δεν βιώνουν τις καταστάσεις αλλά είναι οι καταστάσεις, πρόσωπα ανώνυμα, αυτοκαταστροφικά, απροσδιόριστης ηλικίας, πρόσωπα που όπως και ο ίδιος παρανομούν, φυλακίζονται, υφίστανται δεινά, ασθενούν ψυχικά, παλεύουν για την επιβίωση, καταστρέφουν τον εαυτό τους σε μια διαβρωμένη κοινωνία, που μαστίζεται από την ανεργία, σημαδεμένη από την συντριβή του Μεγάλου Πολέμου. Και όμως, ο «εχθρός» για τα πρόσωπα του Φαλάντα δεν είναι ο άλλος άνθρωπος αλλά ο νόμος που επιτείνει τις φοβίες τους, την αβεβαιότητά τους, που γιγαντώνει την απόγνωσή τους από την ζωή σε μια αδιάφορη επαρχία, αλλά και το έθος τους για τη μητρόπολη. Μια μητρόπολη, το Βερολίνο, όπου όλα κινούνται από και προς τον ναζισμό...

Συσπείρωση Αναρχικών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο.
Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθερωτικών ιδεών.
Είναι προφανές ότι τα βιβλία αυτά μπορεί να τα προμηθεύεται κάποιος, εφ' όσον το επιθυμεί, από τους εκδοτικούς οίκους και τα βιβλιοπωλεία και ΟΧΙ από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ, όπου διατίθενται ΜΟΝΟΝ ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΔΥΜΕΝΗ:

Ως γνωστόν η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ κυκλοφορεί και σε τόμους.
Με τα φύλλα 167-188 συμπληρώθηκε ο 8ος τόμος (έτη 2017-2018) και διατίθεται βιβλιοδετημένος όπως και οι προηγούμενοι.

Οι προηγούμενοι τόμοι:

1ος τόμος (φύλλα 01-25)
2ος » (φύλλα 26-50)
3ος » (φύλλα 51-75)
4ος » (φύλλα 75-100)
5ος » (φύλλα 101-122)
6ος » (φύλλα 123-144)
7ος » (φύλλα 145-166)
8ος » (φύλλα 167-188)

***

Όσοι/ες επιθυμούν να αποκτήσουν κάποιον από αυτούς τους τόμους θα πρέπει να τηλεφωνήσουν στο 69 32 651 740 ή να επικοινωνήσουν με την Αναρχική Αρχειοθήκη Αθήνας

Πρωτοβουλία ενάντια στο Υγειονομικό Απαρτχάιντ/ Μουσικοί Ενάντια στους Αποκλεισμούς

Συναυλία αλληλεγγύης

και οικονομικής ενίσχυσης σε ανεσταλμένους και απολυμένους υγειονομικούς και μη

Ενάντια σε κρατικές υποχρεωτικότητες, πιστοποιήσεις φρονημάτων, διαχωρισμούς,επιτήρηση, πρόστιμα, αναστολές και απολύσεις

Παρασκευή 11 Μαρτίου 2022

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο - Έναρξη 19.30

Αλέξανδρος Μίχος / Βασίλης Ράλλης / Giorgos Smak / Hybridian / Illegal OperationM / Mount Echo / Καντινέλια / Tsopana RaveD / DJ set by Uma AlmaΠ

Πορεία

Σάββατο 19 Μαρτίου

στις 12:00, Μοναστηράκι

Από την 1η του περασμένου Σεπτέμβρη, χιλιάδες εργαζόμενοι/ες στη βιομηχανία της υγείας τελούν υπό αναστολή εργασίας -χωρίς μισθό και ένσημα- γιατί δεν επέλεξαν να εμβολιαστούν. Εν τω μεταξύ, όσοι από αυτούς ήταν με σύμβαση, έχουν ήδη απολυθεί. Το τελεσίγραφο από τον υπουργό υγείας λήγει στις 31/3 για τους εναπομείναντες εργαζομένους σε αναστολή (σε αριθμό περίπου 4.700) και όποιος δεν έχει εμβολιαστεί έως τότε, θα απολυθεί.

Το κράτος ξεφορτώνεται κάποιους από τους «ήρωες του πολέμου ενα-

φρονημάτων, διαχωρισμούς,επιτήρηση, πρόστιμα, αναστολές και απολύσεις

Παρασκευή 11 Μαρτίου 2022

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο - Έναρξη 19.30

Αλέξανδρος Μίχος / Βασίλης Ράλλης / Giorgos Smak / Hybridian / Illegal OperationM / Mount Echo / Καντινέλια / Tsopana RaveD / DJ set by Uma AlmaΠ

Πορεία

Σάββατο 19 Μαρτίου

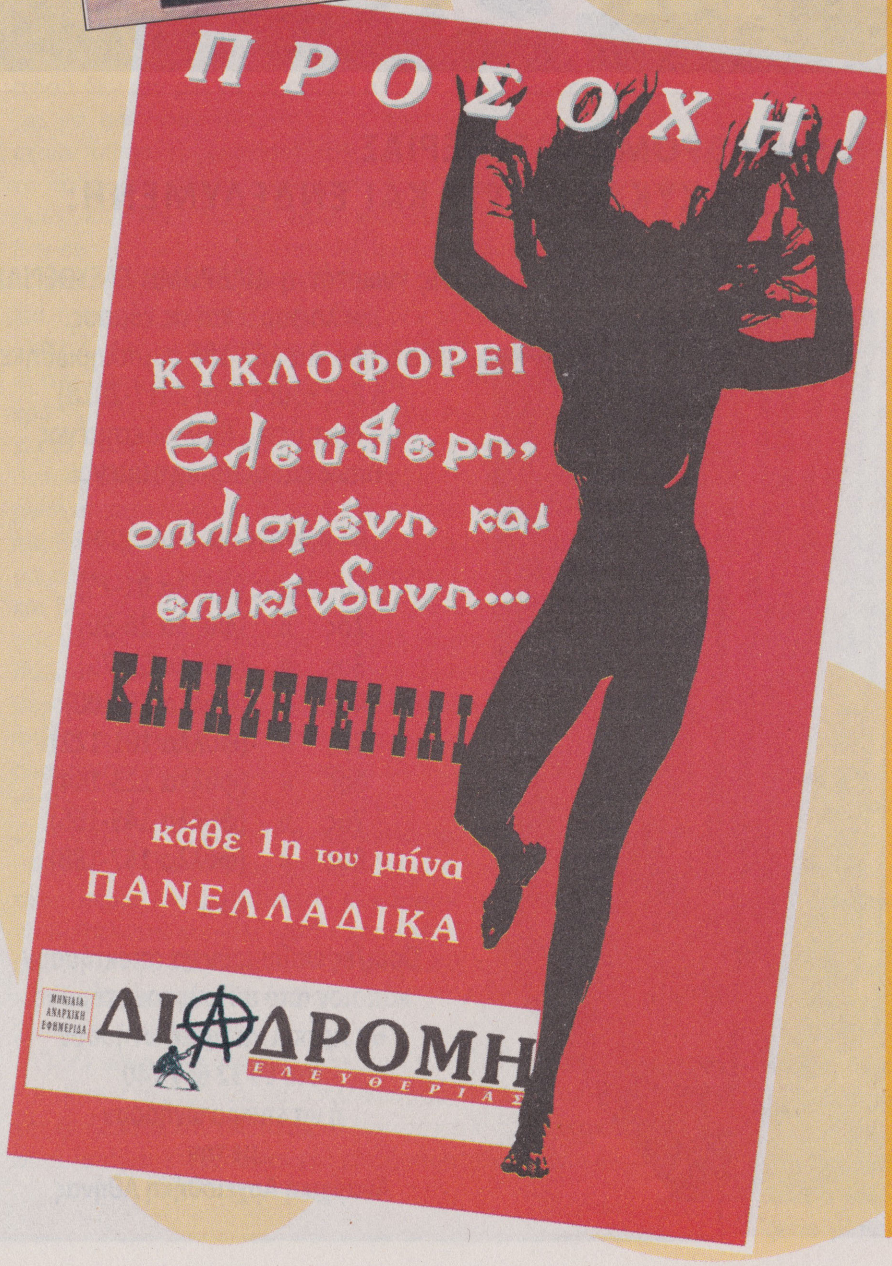
στις 12:00, Μοναστηράκι

Από την 1η του περασμένου Σεπτέμβρη, χιλιάδες εργαζόμενοι/ες στη βιομηχανία της υγείας τελούν υπό αναστολή εργασίας -χωρίς μισθό και ένσημα- γιατί δεν επέλεξαν να εμβολιαστούν. Εν τω μεταξύ, όσοι από αυτούς ήταν με σύμβαση, έχουν ήδη απολυθεί. Το τελεσίγραφο από τον υπουργό υγείας λήγει στις 31/3 για τους εναπομείναντες εργαζομένους σε αναστολή (σε αριθμό περίπου 4.700) και όποιος δεν έχει εμβολιαστεί έως τότε, θα απολυθεί.

Το κράτος ξεφορτώνεται κάποιους από τους «ήρωες του πολέμου ενάντι του αόρατου εχθρού», τα στάδια θεραπείας και περίθαλψης μεταξύ ντεπόν και ΜΕΘ καταργούνται, τα μονοθεματικά νοσοκομεία εδώ και 2 χρόνια διώχνουν τον κόσμο στις ιδιωτικές υπηρεσίες, προλειαίνοντας το έδαφος για συγχωνεύσεις-διάλυση υποδομών, περαιτέρω μειώσεις προσωπικού και συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα.

Το σύστημα υγείας και ασφάλισης, λοιπόν, αναδιαρθρώνεται και μαζί του αναδιαρθρώνονται οι εργασιακές σχέσεις συνολικά· ήδη προαναγγέλλεται ο εμβολιασμός ως τυπικό προσόν για το ΕΣΥ, πράγμα που εφαρμόζεται εδώ και περίπου έναν χρόνο άτυπα και κατά τη διακριτική ευχέρεια των αφεντικών σε διάφορα τμήματα του ιδιωτικού τομέα. Ακόμα κι αν αλλάζει στα σημεία η κρατική διαχείριση της πανδημίας, μας κληροδοτεί, ωστόσο, ένα καθεστώς ρευστού/υγειονομικού απαρτχάιντ με πιστοποιητι-

Σάββατο 19 Μαρτίου στις 12:00, Μοναστηράκι

Από την 1η του περασμένου Σεπτέμβρη, χιλιάδες εργαζόμενοι/ες στη βιομηχανία της υγείας τελούν υπό αναστολή εργασίας -χωρίς μισθό και ένσημα- γιατί δεν επέλεξαν να εμβολιαστούν. Εν τω μεταξύ, όσοι από αυτούς ήταν με σύμβαση, έχουν ήδη απολυθεί. Το τελεσίγραφο από τον υπουργό υγείας λήγει στις 31/3 για τους εναπομείναντες εργαζομένους σε αναστολή (σε αριθμό περίπου 4.700) και όποιος δεν έχει εμβολιαστεί έως τότε, θα απολυθεί.

Το κράτος ξεφορτώνεται κάποιους από τους «ήρωες του πολέμου έναντι του αόρατου εχθρού», τα στάδια θεραπείας και περίθαλψης μεταξύ ντεπόν και ΜΕΘ καταργούνται, τα μονοθεματικά νοσοκομεία εδώ και 2 χρόνια διώχνουν τον κόσμο στις ιδιωτικές υπηρεσίες, προλειαίνοντας το έδαφος για συγχωνεύσεις-διάλυση υποδομών, περαιτέρω μειώσεις προσωπικού και συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα.

Το σύστημα υγείας και ασφάλισης, λοιπόν, αναδιαρθρώνεται και μαζί του αναδιαρθρώνονται οι εργασιακές σχέσεις συνολικά· ήδη προαναγγέλλεται ο εμβολιασμός ως τυπικό προσόν για το ΕΣΥ, πράγμα που εφαρμόζεται εδώ και περίπου έναν χρόνο άτυπα και κατά τη διακριτική ευχέρεια των αφεντικών σε διάφορα τμήματα του ιδιωτικού τομέα. Ακόμα κι αν αλλάζει στα σημεία η κρατική διαχείριση της πανδημίας, μας κληροδοτεί, ωστόσο, ένα καθεστώς ρευστού/υγειονομικού απαρτχάιντ με πιστοποιητικά, εξακριβώσεις στοιχείων σε κάθε βήμα, τεστ για το παραμικρό και πρόστιμα. Ήδη επιστρατεύονται οι κρίσεις «δημοσιονομικής σταθερότητας», ενέργειας, τροφίμων και κλίματος για τη συνέχιση της πειθάρχησής μας.

Με τους παραδοσιακούς φορείς κριτικής της εξουσίας, θεσμικούς και μη, να στέκονται στη πλειοψηφία τους δίπλα στο κράτος και τους ειδικούς του, γίνεται φανερό ότι δεν έχουμε να περιμένουμε τίποτα και από κανέναν, παρά μόνο από εμάς τους ίδιους.